

Bergvesenet

Postboks 3021, N-7441 Trondheim

Rapportarkivet

Bergvesenet rapport nr 6074	Intern Journal nr	Internt arkiv nr	Rapport lokalisering	Gradering
Kommer fra ..arkiv	Ekstern rapport nr BA	Oversendt fra	Fortrolig pga	Fortrolig fra dato:

Tittel

BA-rapporter vedrørende gruver på Osterøy

Forfatter	Dato	Bedrift (oppdragsgiver og/eller oppdragstaker)

Kommune Osterøy	Fylke Hordaland	Bergdistrikt	1: 50 000 kartblad 12163	1: 250 000 kartblad Bergen
--------------------	--------------------	--------------	-----------------------------	-------------------------------

Fagområde Forekomstbeskrivelser	Dokument type	Forekomster (forekomst, gruvefelt, undersøkelsesfelt) Litland Nonås Lien Galteland Guldberget
Råstoffgruppe Malm/metall	Råstofftype Ni, Cu, Py	

Sammendrag, innholdsfortegnelse eller innholdsbeskrivelse

Rapportene omhandler følgende forekomster og er kopier av NGU's bergarkivrapporter (BA):

Hosanger nikkelgruver =

Litland

Nonås

Lien

BA-rapporter:

388 · 831 · 832 · 1270 · 1271 · 1272 ·
4033 · 4035 · 4036 · 4037 · 4038 · 4039 ·
4041 · 4046 · 4502 ·

Galteland BA 1750 ·

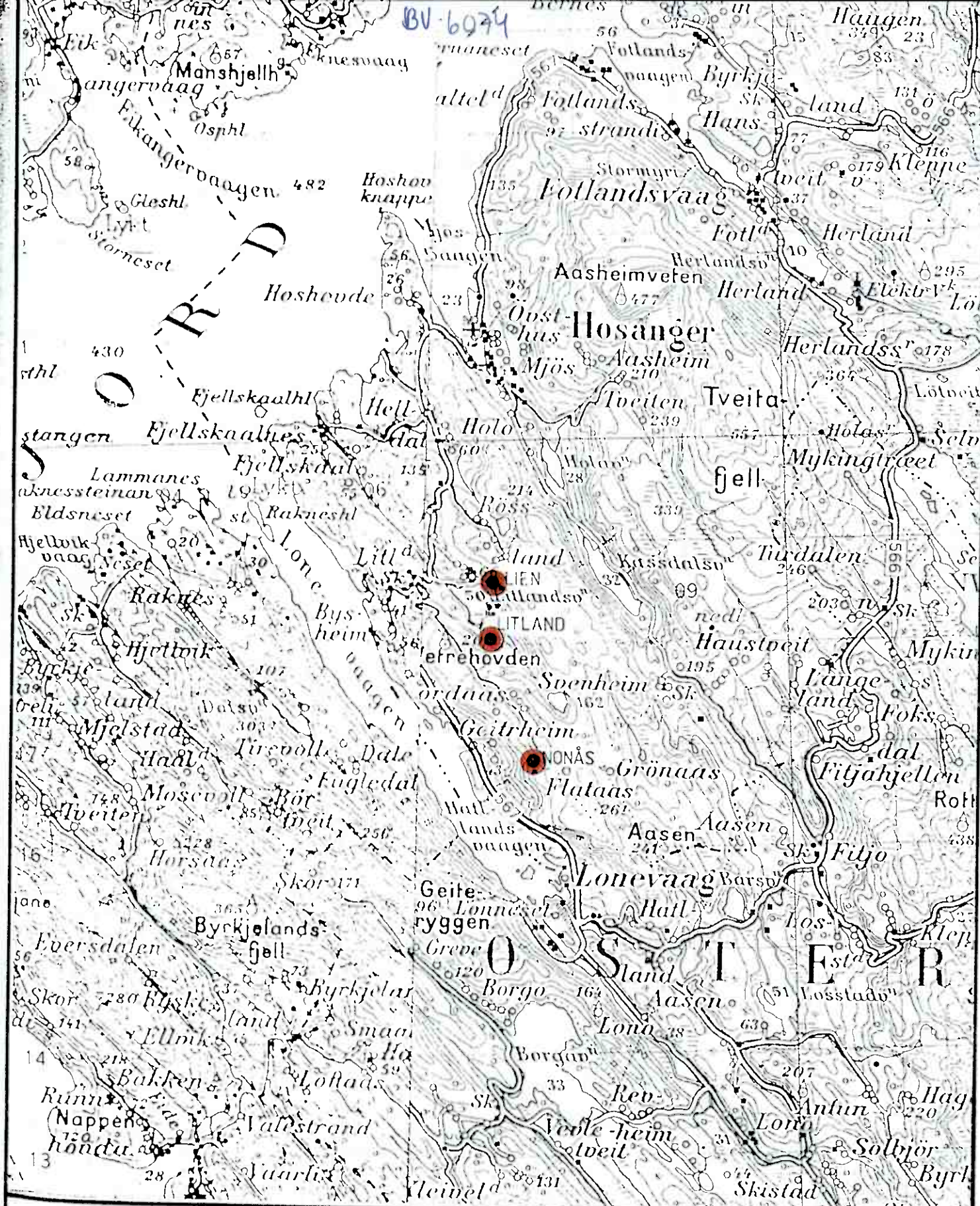
Guldberget BA1753

HD SANGER

+ OSTERBY

12/63

~~OSTERBY~~

USB 1978
 OVERSIKT OVER NONÅS, LITLAND OG LIEN GRUVER
 HOSANGER
 OSTERÖY HORDALAND

NORGES GEOLOGISKE UNDERSØKELSE
 TRONDHEIM

MÅLESTOKK

1: 50000

OBS.

TEGN.

TRAC.

KFR.

TEGNING NR.

1650/44A - 02

KARTBLAD NR.

1116 II og 1216 III

Chr. A. Mørst

1909

BV-6074

R A P P O R T
.....

over

N O R D A A S N I K K E L G R U B E R .

Norges Geologiske Undersøkelser

Bergarkivet

Rapport nr.: 388

Jeg befør Konaas nikkelgruber 20de-23 september 08.

Konaas ligger paa Osterøen 3 mil nord for Bergen. Der stikker en liden fjord ved navn Lonevaagen ind i Osterfjorden og paa Vestsiden af Lonevaagen og et par km. fra Lonevaagens bund ligger de vigtigste af forekomstene. Gruberne eies af Aktieselskabet Os-Kornelviks Kobberverk, som i denne trakt har følgende muthinger:

Paa Gaarden Konaas's grund:

No. 1 Langs en fjeldvæg kaldet Huppen.

No. 2. Fortættelse af No 1. Begge muthede 10/11 1880.

Larrys grave No. 3. Muthet 21/6 1884.

No 1 og No 2 i Storbotten. M. 9/9 1884

Anvisning N til W for No 2, som er muthet 10/7 1882. M. 27/11 1882

Anvisning NNW for do. d.

M. 28/11 82.

KONAAS CRUEL, formentlig tidligere kaldet CLAUDETS CRUEL. M. 22/10 1880.

Paa gaarden LITLANDS grund:

No. 1 & 2, muthede 20/1 1882. I Fløjstølene ved nogle kværnhuse paa sydsiden af et vand.

No. 3. W. for Fløjstølene. M. 28/11 1882. Kobber

No. 4. Lo do do do do

No 1, 2, 3, 4, muthede 5/12 1882. Strygende fra nordre grænse af Nordaas gjettede mod Birkehaugen til søndre side af Litlandsvandet og fortsættende paa nordsiden heraf til grænsen mod Fjeldskaal i Litlands og Nordaas's udmærke.

Norges Geologiske Undersøkelser

Bergarkivet.

Paa gaarden Fladaas's grund :

1 muthing af 28/11 82. "Paa vestsiden af en dal, N. for Fladaas's gjærde.

Paa gaarden Bysheims grund :

Ertsanvisning. muthet 9/12 1884. I kalvehagen langs Bysheims Kstre og
nordøstre bøgjærde.

No. 1 og No 2. Muthet 4/11 1884. Søndre for gjærdet i Søndre Bysheims udmark.

Ertsanv. muthet 10/7 1882. E. for en tidligere anmeldt anv. ovenfor Vagne
Johnsens vaaningshus i Nordre Bysheims udmark.

Philips gang. muthet 20/0 1884. NE for Littlevaagen. N. Bysheims udmark.

Paa gaarden Fjeldskaals grund :

No 1 og No 2, muthet 4/11 1884. No 1: E & N. for husene i Fjeldskaal og
Fjeldskaalnes. No 2 : E & N for ejerdet.

Ertsanv. muthet 4/11 1884. S. for Fjeldskaals indmark, paa Litlandsvandets
vestside.

Paa gaarden Nordaas's grund :

No 1 og No 2. Muthet 12/5 1884. I Nordaas's udmark. Kobber.

No 1 og No 2, muthet 12/5 1884. Paa vestsiden af Svarttjørnet.

I Roslanes og Holdals ~~xxx~~ mark : (Røslund, Faldal)

Ertsanv. No 1 og No 2, muthet 23/0 1884. I Risdalen E. for "Udføre".

Paa Nordaas, Fjeldskaal og Litlands grund :

Ertsanv. No 1, 2, 3, 4 og 5. Muthet 27/0 1884. "Fra Nordaas indmark, nordre
gjærde over udmarken mod N til N., langs et dalføre, langs Litlandsvandets
N-side, over Litlands udmark, mod Fjeldskaals udmark til Fjeldskaals indmark
Endelig ejer Os-Hommelvik-selskabet følgende kobberanvisninger paa Øster-
øen.. Paa gaarden Revheims grund, i Cjerstad i Haus. Ertsanv. paa Cu (?)
muthet 20/1 18, i Nosaasbækken, Søndre Revheim.

Kobberanvisning No 2. Muthet 26/11 1882. Vest for Nosaasbækken, Søndre
Revheim. Kobberanv. muthet 23/2 1880. Røslund, ca 40 m. N. for bygdevæ-
en, gaarden Pitjøs udmark, Cjerstad, Haus.

Dette bliver ialt 43 forskellige anvisninger. Af disse er det dog kun de, som ligger paa Nonaas og Litlands grund, som har været undersøgte og drevne. De øvrige ~~anvisninger~~ muthinger er aabenbart kun tagne for at sikre feltet mod outsiders. Forsaavidt jeg har seet disse anvisninger bestaar de kun af svage og -som det synes - praktisk værdiløse kisimpregnationer, der i ~~den~~ dagen tegner sig som "rustbaand." Kobberforekomsterne i Gjerstad opgav Stiger Sjur Nonaas ikke var værd en befaring.

Om Nonaas nikkelgruber har jeg fundet flg. statistiske oplysninger :

Produktion	Mandskab.	Brudt i	Brudt i	Brudt	T.malm	Samlet
<i>tm malm</i>		i synk & ort	strosser	ialt m ³	pr m ³ brudt	udgift
600 220	35			118		
600	28	254	155	409	1.40	27264,66
700	29	172	298	470	1.03	40428,25
1200	25	39	612	651	1.80	23757,00
945	17	54	311	365	2.50	18628,10
1310	24	55	621	676	1.94	21969,67

Driften, som har foregaaet for regning af "Varaldsø mining Co" indstilles, i 1890 gaar gruberne over til "Aktiebolaget Os-Hommelviks kopparverk".

700	20	24	400	414	1.09	
5124	45	279	2800	3079	1.07	

Driften indstilles i begyndelsen af 1892

10579			0024	1.75		
-------	--	--	------	------	--	--

Videre har jeg fundet følgende spredte oplysninger om den ældre drift :

i 1884 ~~er~~ ^{Varaldsø} den hele produktion ^{af} fra Claudets grube, som ogsaa kaldtes Oster-
øens grube No 1. I Claudets grube brødes det aar (84) i synk og orter 201 m³
i strosser 58 m³, tilsammen 259 m³. I samme aar drevs i Barrys grube i Brat-
lien 42 m³ i ort, 12 m³ i synk og 150 m³ i strosse., tilsammen 150 m³, der h^{er}
henligger uskaidet, men af bergresteren antages at levere 300 t. malm a 2 %

For 1885 opgives det samlede antal dagsværk til 2371. Samtidig arbejdede gruberne 16 mand. For 1890 opgives ca 1800 dagsværk, 20 mand ialt og 15 i gruberne. Heraf fremgaar, at driften maa være gjenoptaget omtrent i sept. 00. Der opgives, at orter kostede ca Kr. 50,00 pr l.m., strosser ca 7,00 pr kubikmeter. I 1891 opgives "hoveddagstrosser" at koste Kr. 2,00 pr m³ i brydning. Os Hønnelviks drift i 1891 saes væsentlig at have foregaaet i dagbrud i Claudets grube. Den officielle bergstatistik oplyser, at der i 1891 smeltedes i Hønnelviken 3145 t. nikkelmalm og fremstilledes 23.31 t. nikkel. Hønnas gruber nedlagdes samtidig med ekstraktionshytten ved Hønnelvik, hvor det viste sig, at den metode, som benyttedes (klorerende röstning) ikke vilde lykkes, fordi der blev for meget nikkel tilbage i malmen som uopløseligt oxy-klorid. Af opgaven over det forsmeltede ved Hønnelvik fremgaar, at man kun har faaet ud netto 2/3 % Nikkel af malmen, medens denne ifølge andre opgaver har holdt 2 % Ni.

I 1899 overgaves Hønnas til en amerikansk "nikkelkong" Thomson (?), der anvendte ca Kr. 100000,00 paa felternes undersøgelse. Han begyndte drift i okt. 1899 og arbejdede til jan. 1901. I Hønnas-feltet bores der 4 diamantborhul af samlet længde 117 m, uden at dermed paavistes nogen malm af betydning (se herom senere). I Litland-feltet udførtes alt det arbejde, som i overhovedet er udført der, og som fremgaar af kartskizierne i bilagene. Der dreves 65 l.m. synk a Kr. 115 pr.m. og 115 l.m. ort a Kr. 65,00 pr.m. men udførtes ingen strossning. Arbejdsstyrken opgives til 22 27 mand, hver af 20 mand i gruben. Ialt udførtes ca 7500 dagsværk. Der brædes ca 600 kubikmeter fast fjeld og produceredes 300 t. No1-malm a 3 % Ni og 2 % Cu og 300 t. No2-malm a 1.5 % Ni og 1.5 % ~~Kxx~~ Cu, eller 600 t. a gj. 2.25 % Ni og 1.75 % Cu. Udgifterne i 1895 anføres at være inklusive udgifter til kai og veianlæg. For 1886, 87 og 88 er udgifterne tilsammen Kr. 4344,77 paa 3455 ton exportmalm eller ca Kr. 122 18,00 pr ton. Med et

rundt tal har malmen i ~~RxxKxxKxx~~ i "Varalds3 mining Co"s driftstid 1883-1888 havt en produktionspris af Kr. 20,00 pr ton. Under Os-Hornselvika drift i 1890-91 vil produktionsprisen, efter hvad jeg mener at kunne slutte af opgaverne, have drejet sig om Kr. 10,00 pr ton malm. Om nikkelgehalten i malmen fra den ældre drift har jeg fundet følgende opgaver : 1884 : $\frac{2}{3}$ % Ni. og 2 % Cu. 1885 : 3.75 % Ni, 1886, 87 og 88 : 3 % Ni. 1890 og 91 : 2 % Ni.

Gennemsnitlig gav altsaa Varalds3 minings drift 3 %'s Ni-malm til produktionspris Kr. 20,00 pr ton, medens Os-Hornselvika drift leverede 2 %'s ~~mxixx~~ malm til en produktionspris af Kr. 10,00 pr ton. I den første ^{og anden} driftsperiode kostede metallisk nikkel ca Kr. 4.00 pr ~~xxxxx~~ kg, medens det ~~overgangs~~ nu koster omkring Kr. 3.00 pr kg. For nikkelmalm er det meget vanskelig at angive nogen pris, da det ikke er nogen markedsvare med tilnærmelsesvis fast notering. Jeg har fundet, at garsten med 50 % Ni. i tiden indtil 1880 betaltes med gennemsnitlig 55 a 60 % af nikkelværdien og at malm med 3.5 a 4 % Ni. betaltes med 75 a 80 % af garstenprisen eller ca 41 a 42 % af nikkelværdien. Vi tør herefter maaske regne, at Nonaasmalmen var værd (cif) 40 % af bruttoværdien eller at 3 %'s malmen var værd loco vel Kr. 40,00 pr ton og 2 %'s malmen paa samme maade ca. Kr. 24.00 (Fortiden vilde værdien være henholdsvis ca Kr. 30,00 og ca Kr. 12,00).

Det synes af disse betragtninger med sikkerhed at fremgaa, at den stedlignende drift maa have lønnet sig endog meget godt, idet man har faaet malm for omtrent det dobbelte af, hvad driften har kostet. Maar Varalds3 minxing Co desuagtet nedlagde driften maa det have havt sine særlige grunde og det staar i forbindelse med bestyreren (Barrats) død og den samtidige nedlæggelse af Valaleien grube. Mangel paa malm synes det ikke at kunne have været, thi Os-Hornselvik-selskabet begyndte strax ved sin ~~xxx~~ Genoptagelse af driften xx produktion af malm i endog langt udvidet maale

ok. At derpaa Os-Hommelvikselskabet sluttede sin drift saa braat, skyldes ist sandsynlig de mislykkede metallurgiske processer, som bragte sel-
skabet i en vanskelig stilling.

og skal dernæst anføre her, hvad der er af interesse af bergmester Bachkes
beretninger af 1883 og 84.

"Naar man kommer op paa høiderne øst for Eysheim paa Østerøen, støder
man paa gabro, der er hængt op ~~xxix~~ dels mellem lagene af den opst-
trædende gneisagtige glimmerskifer, dels mellem denne bergart og am-
fibolit. Disse udbrud kunne følges fra Fjeldskaalnes opover til Non-
aas og nedover videre i Gjerstad og Brudvik. Ved Trøngereid paa syd-
siden af Sørfjorden er en liden forekomst af nikkelholdig magnetisk
i gabro lagtaget, ligesom der fra Gjerstad i Haus er indkommet fler-
re anmeldelser, af ertsfund, der rimeligvis er analoge med de nedenfor
beskrevne i Hosanger blottede. Dette strøg af gabro, der bestaar af
flere temmelig parallelle bælter, er muligens ikke kontinuerligt, men
udbruddet har fulgt en linje, som kan trækkes paa kortet fra NW til
SE eller NNW til SSE. De gabrobælter, som er lagttagne i Hosanger, vt-
vise ikke stor mægtighed, 20 til 30 m. og malmindholdet - magnetisk og
kobberis - er yderst forskjelligt. Paa de partier, som have fremvist
et rigere indhold enten fordelt i massen eller samlet i større nyr-
er eller linder, er i det forløbene aar ikke arbejdet ubetydeligt. 1

I Claudets grube, hvor en større drift har fundet sted, var und-
er befaringen lenket i strøgetningen ca 50 m. Gruben har i faldretæt-
ningen, ved at følge de yderst uregelmæssige kastninger af gabrobæltet
et faaet et bølgeformigt profil.

Bratliens grube er inddrevet efter faldet ca 30 m., tæt ved grænse-
en mod glimmerskiferen eller gneisen. I Bratliens grube No 2 NW for
Claudets grube, som har fulgt faldet af nikkelforekomsten ca 12 m.

saas brudstykker af glimmerskifer i gabbrobaandet.

1884. Under befaring dette aar viste det sig, at disse meget interessante ertsforekomster har været gjenstand for adskilligt undersøgelsesarbejde. Claudets grube, ogsaa kaldet Osterkøns grube No 1, frembød ved sine mange drifter i forskellige niveaus og retninger, forårsaget ved forskellige slotter og ved fortrykninger af den i det hængende optrædende amfibolitiske bergart, et godt billede paa en labyrinth. Ved alle disse drifter mod E, S, W og N er det konstateret, at forekomsten er stokformæktig, uden bestemt fald med længderetning S og N. Mod øst synes den at tabe sig i gabbroen, mod nord synes sletter at afskjære den, medens den ~~xxxxx~~ holder sig overmaade snuk mod syd. Udagtigt kart over gruen er høist fornødent, hvis man vil undgaa en planløs og kostbar drift. I Barrys grube hvilede arbeidet ved befaringen. Der er anlagt vej fra Lonevaagen (fra gaarden Ceftram) op til Claudets grube.

I Carl Fred. Kolderups afhandling: "Die Labradorfelse des westlichen Norwegens" pag 86-88 finder man en ~~xxxxxxxx~~ videnskabelig beskrivelse af den ertsførende gabbro ved Monaas og Litland. Af praktisk interesse i den afhandling er kun følgende oplysninger: Gjennemsnitsgehalten under den senere drift (Os-Hoamelviks ?) skal ifølge en privatmeddelelse have været 2,25 % nikkel og 0,75 % kobolt, dog udsleddedes endel prima malm med 3 til 3,9 % nikkel. Denne primamalm holdt kun 20 % svovl og bestod altsaa af halvdelen graaberg. I fuldstændig ren malm gaar nikkelgehalten i det mindste ~~x~~ ved en af forekomsterne op til 6-7 % og ifølge en enkelt analyse sogar til 7 a 8 %.

Dette er, saavidt jeg har kunnet finde, alt, som er bekendt om Monaas og jeg har citeret det saa udførlig, fordi gruberne nu er utilgængelige (fulde af vand, gjenstyrtede etc.) og terrainet nærmest gruberne ofte dækket af berghald.

Det er neppe muligt at gøre sig op nogen bestemt og sikkert begrundet mening om Nonaas nikkelgruber nu. Der handles kun om et indtryk. Mit Indtryk er da, at her ingen foreretning er at gøre. Jeg skal faa begrundet hvorfor :

Der handles om to forskellige felter, Nonaasfeltet og Litlandsfeltet. Nonaasfeltet ligger paa gaarden Nonaas grund, ca 1 km. Øst for gaarden Gjeitrem ved Lonevaagens bred og i omkring 200 m. h-o. h. En taugbane, bygget af Os-Honnelfvi. selskabet i 1890 fører ned til kai ved stranden. Taugbanen er nu aldeles ødelagt. Nonaasfeltet omfatter 3 forskellige gruber, nemlig ^uClaudets, Barrys og Storbotten foruden et par skjærpe ved navn Nippen og en synk aller nordligst i feltet. - se kartet bilag No 1

Claudets grube er hovedgruben. Jeg har et indtryk af at maaske 9/10-dele af den gamle produktion skriver sig fra denne grube. Mit indtryk er videre, at denne lille forekomst maa være paa det nærmeste tæmt. Der handles om en smal og uregelmæssig gabarolinse, der ligger tæt under overfladen. Gruben selv er omtrent helt utilgængelig, saa jeg kunde ikke faa noget bestemt indtryk af den; men mine ^{undersøgelser} viste, at malmen ikke fortsætter i dagen hverken til syd over det paa kartet afsatte stengjærde eller til nord fordi den paa kartet afsatte synk. Til Øst er boret 2 diamanthul til N og til SW atter et, uden at der med nogen af disse borhul er antruffet nogen malm. Bergmester Backke siger ogsaa udtrykkelig, at gruben er afskåret af sletter til N og at malmen efterhaanden taber sig mod E.

Hvad skulde man saa egentlig gribe til med en saadan grube ? Kostbare undersøgelsesarbejder er det sikre og meget godt resultat yderst tvivlsomt noget lignende gælder Storbotten og Barrys grube. Et ~~profili~~ efter malen umiddelbart N for Storbotten viste ikke malm. Feltet mellem Storbotten og Barrys grube er adskilligt undersøgt ved Nippen skjærpe og ved et borhul (se kartet), der ifølge stigeren, Sjur Nordaas, i 28 m. dyb antraf 8x2.2 m. ~~mal~~ig malm, som jeg forstod, at han ansaa for ubrugbar.

Stord den 17 d Januar 1900.

• 103 1107

Agency (initials) at the University of Illinois at Chicago

USPEES NO 'TAY TAY DE' PANY 10710, (H-SC) 1030010; [REDACTED]

_____ • 4071 101

~~[REDACTED]~~

SECRET - [REDACTED]

...so, the report may be false, but I am not sure.

Der Herr ist laud i lelt non S. Der anstuar vishnor et l'edot parti i t'ing-

...Littell, David, 1901-1902, 1903-1904, 1905-1906, 1907-1908, 1909-1910, 1911-1912, 1913-1914, 1915-1916, 1917-1918, 1919-1920, 1921-1922, 1923-1924, 1925-1926, 1927-1928, 1929-1930, 1931-1932, 1933-1934, 1935-1936, 1937-1938, 1939-1940, 1941-1942, 1943-1944, 1945-1946, 1947-1948, 1949-1950, 1951-1952, 1953-1954, 1955-1956, 1957-1958, 1959-1960, 1961-1962, 1963-1964, 1965-1966, 1967-1968, 1969-1970, 1971-1972, 1973-1974, 1975-1976, 1977-1978, 1979-1980, 1981-1982, 1983-1984, 1985-1986, 1987-1988, 1989-1990, 1991-1992, 1993-1994, 1995-1996, 1997-1998, 1999-2000, 2001-2002, 2003-2004, 2005-2006, 2007-2008, 2009-2010, 2011-2012, 2013-2014, 2015-2016, 2017-2018, 2019-2020, 2021-2022, 2023-2024, 2025-2026, 2027-2028, 2029-2030, 2031-2032, 2033-2034, 2035-2036, 2037-2038, 2039-2040, 2041-2042, 2043-2044, 2045-2046, 2047-2048, 2049-2050, 2051-2052, 2053-2054, 2055-2056, 2057-2058, 2059-2060, 2061-2062, 2063-2064, 2065-2066, 2067-2068, 2069-2070, 2071-2072, 2073-2074, 2075-2076, 2077-2078, 2079-2080, 2081-2082, 2083-2084, 2085-2086, 2087-2088, 2089-2090, 2091-2092, 2093-2094, 2095-2096, 2097-2098, 2099-2100, 2101-2102, 2103-2104, 2105-2106, 2107-2108, 2109-2110, 2111-2112, 2113-2114, 2115-2116, 2117-2118, 2119-2120, 2121-2122, 2123-2124, 2125-2126, 2127-2128, 2129-2130, 2131-2132, 2133-2134, 2135-2136, 2137-2138, 2139-2140, 2141-2142, 2143-2144, 2145-2146, 2147-2148, 2149-2150, 2151-2152, 2153-2154, 2155-2156, 2157-2158, 2159-2160, 2161-2162, 2163-2164, 2165-2166, 2167-2168, 2169-2170, 2171-2172, 2173-2174, 2175-2176, 2177-2178, 2179-2180, 2181-2182, 2183-2184, 2185-2186, 2187-2188, 2189-2190, 2191-2192, 2193-2194, 2195-2196, 2197-2198, 2199-2200, 2201-2202, 2203-2204, 2205-2206, 2207-2208, 2209-2210, 2211-2212, 2213-2214, 2215-2216, 2217-2218, 2219-2220, 2221-2222, 2223-2224, 2225-2226, 2227-2228, 2229-2230, 2231-2232, 2233-2234, 2235-2236, 2237-2238, 2239-2240, 2241-2242, 2243-2244, 2245-2246, 2247-2248, 2249-2250, 2251-2252, 2253-2254, 2255-2256, 2257-2258, 2259-2260, 2261-2262, 2263-2264, 2265-2266, 2267-2268, 2269-2270, 2271-2272, 2273-2274, 2275-2276, 2277-2278, 2279-2280, 2281-2282, 2283-2284, 2285-2286, 2287-2288, 2289-2290, 2291-2292, 2293-2294, 2295-2296, 2297-2298, 2299-2300, 2301-2302, 2303-2304, 2305-2306, 2307-2308, 2309-2310, 2311-2312, 2313-2314, 2315-2316, 2317-2318, 2319-2320, 2321-2322, 2323-2324, 2325-2326, 2327-2328, 2329-2330, 2331-2332, 2333-2334, 2335-2336, 2337-2338, 2339-2340, 2341-2342, 2343-2344, 2345-2346, 2347-2348, 2349-2350, 2351-2352, 2353-2354, 2355-2356, 2357-2358, 2359-2360, 2361-2362, 2363-2364, 2365-2366, 2367-2368, 2369-2370, 2371-2372, 2373-2374, 2375-2376, 2377-2378, 2379-2380, 2381-2382, 2383-2384, 2385-2386, 2387-2388, 2389-2390, 2391-2392, 2393-2394, 2395-2396, 2397-2398, 2399-2400, 2401-2402, 2403-2404, 2405-2406, 2407-2408, 2409-2410, 2411-2412, 2413-2414, 2415-2416, 2417-2418, 2419-2420, 2421-2422, 2423-2424, 2425-2426, 2427-2428, 2429-2430, 2431-2432, 2433-2434, 2435-2436, 2437-2438, 2439-2440, 2441-2442, 2443-2444, 2445-2446, 2447-2448, 2449-2450, 2451-2452, 2453-2454, 2455-2456, 2457-2458, 2459-2460, 2461-2462, 2463-2464, 2465-2466, 2467-2468, 2469-2470, 2471-2472, 2473-2474, 2475-2476, 2477-2478, 2479-2480, 2481-2482, 2483-2484, 2485-2486, 2487-2488, 2489-2490, 2491-2492, 2493-2494, 2495-2496, 2497-2498, 2499-2500, 2501-2502, 2503-2504, 2505-2506, 2507-2508, 2509-2510, 2511-2512, 2513-2514, 2515-2516, 2517-2518, 2519-2520, 2521-2522, 2523-2524, 2525-2526, 2527-2528, 2529-2530, 2531-2532, 2533-2534, 2535-2536, 2537-2538, 2539-2540, 2541-2542, 2543-2544, 2545-2546, 2547-2548, 2549-2550, 2551-2552, 2553-2554, 2555-2556, 2557-2558, 2559-2560, 2561-2562, 2563-2564, 2565-2566, 2567-2568, 2569-2570, 2571-2572, 2573-2574, 2575-2576, 2577-2578, 2579-2580, 2581-2582, 2583-2584, 2585-2586, 2587-2588, 2589-2590, 2591-2592, 2593-2594, 2595-2596, 2597-2598, 2599-2600, 2601-2602, 2603-2604, 2605-2606, 2607-2608, 2609-2610, 2611-2612, 2613-2614, 2615-2616, 2617-2618, 2619-2620, 2621-2622, 2623-2624, 2625-2626, 2627-2628, 2629-2630, 2631-2632, 2633-2634, 2635-2636, 2637-2638, 2639-2640, 2641-2642, 2643-

accoltino, che, per un errore di stampa, è stato scambiato con il nome di "L'Espresso".

1. Laid a par ca 40 Grader road W. Det or maske en baade 1st og 2nd 18.

...entlicher al Borswald of main. Gachralinsen stryger ottrent 5-S on hat

[Faint, illegible text at the bottom of the page]

[illegible]

ALL INFORMATION CONTAINED HEREIN IS UNCLASSIFIED DATE 05-11-2010 BY 60322 UCBAW

Itland 2 hantling on 100 usd/lot 1 month, 100 do

...erweitert und analysiert. Bei Skulpturen

annon, naar der Ikon, lites praelis, malle al petydinge.

alt, son of wild kamsa 4 kate domne pris - ten hand hupot det alt

[illegible]

10-10-68

Page 1 of 1

1961-62

SECRET

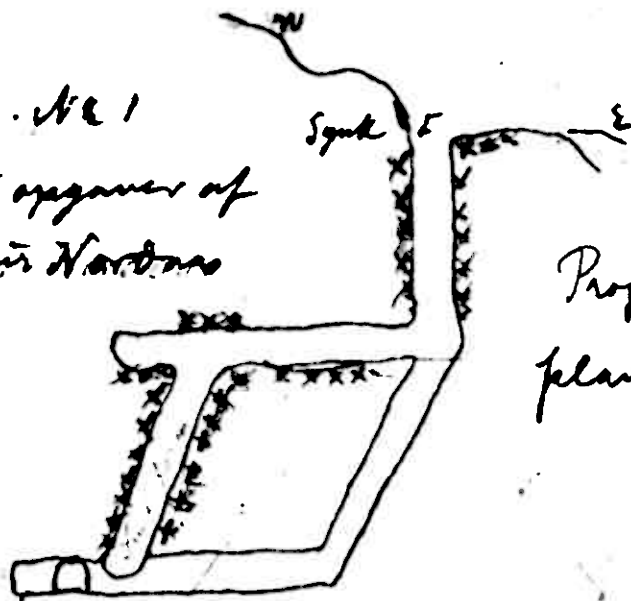
THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

rapun-3-1352000 0171 AG19 *N 111 *S 001 10 15 10771E 11240 1001

[illegible]

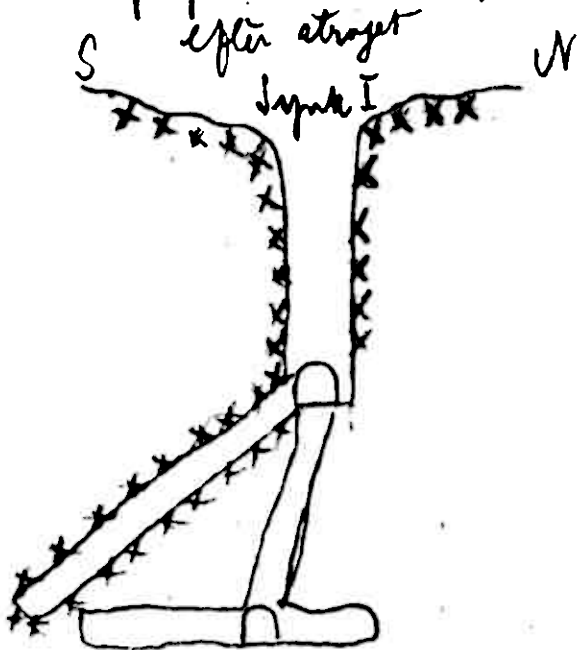
Litland G. Nr. 1

Skisse af opbygningen af
formand Svin Havn

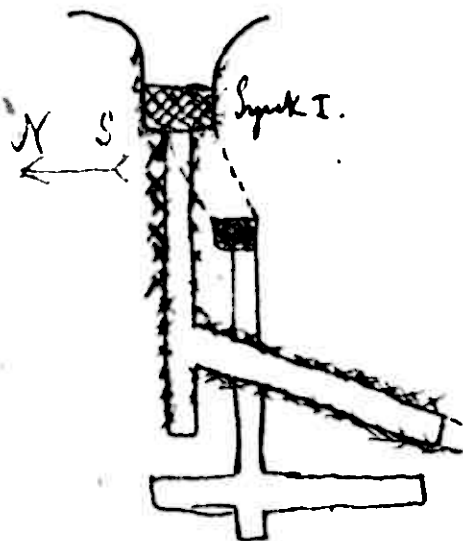

Proj. paa et vertikals
plan efter faldet

Proj. paa et vertikalsplan
efter atropet

Proj. paa et hor. plan

Maaske 1/100

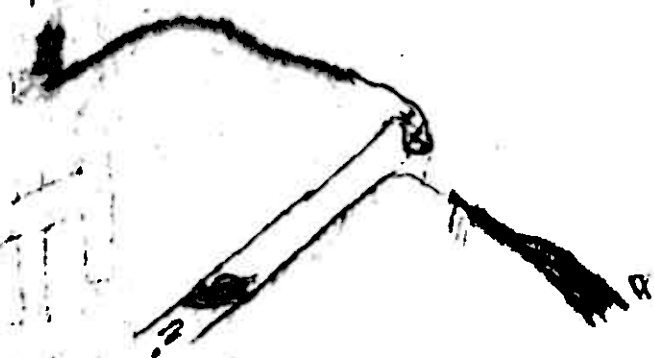
maaske 1/100
Svin Havn

10 20 30 40

Profil fra Barry Grube til drøget

Profil af Barry Grube efter faldet

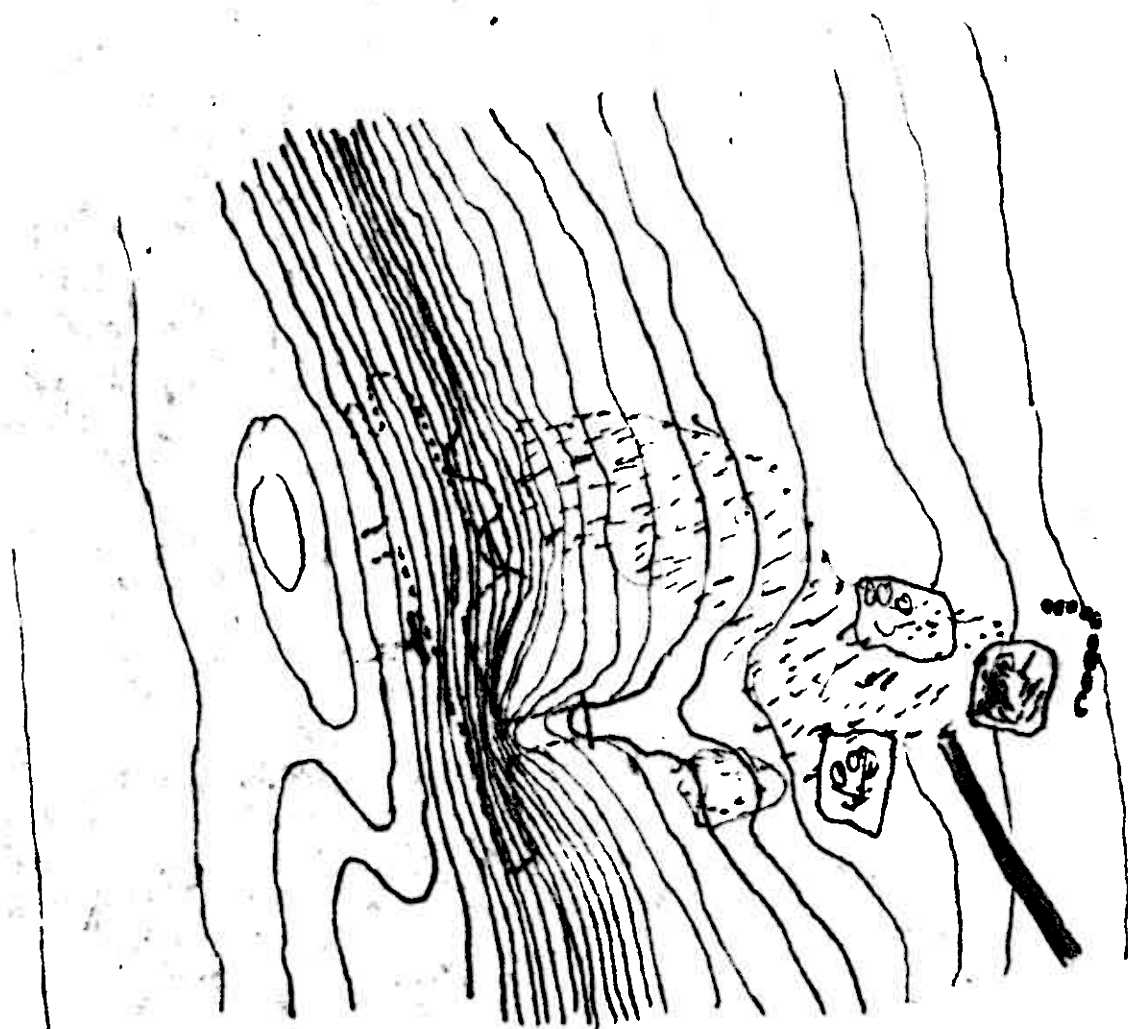
31 - stak 1.500

..... meter

Jorges Geologiske Undersøkelse

Bergarkivet

Rapport nr.: 388-02

Kartskizze
1:500

Barry Grube, Nonaas

Maaletok

10 20 30 40 m

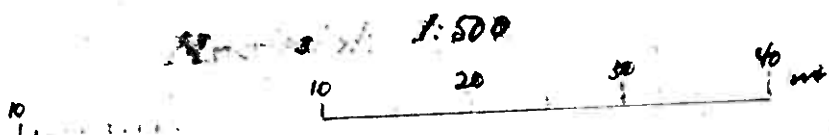
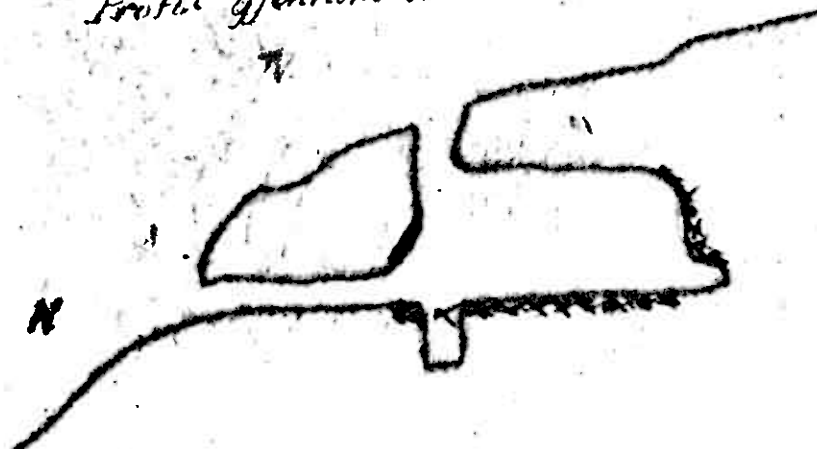
Ekvid 1m

Norges Geologiske Undersøkelse
Bergarkivet
Rapport nr.: 388-03

Profil gjennom ad ~~Storbotnen~~
Verdaas

Profil gjennom Gruben ved Storbotnen

Profilskitz-erne med angivelse af målestokk
efter opgave fra formand Sjur Verdaas

Kartskizze

1:1000
05.11.11

Lilland

No. 2 Cu. holdig

Maquette

Alene

Norges Geologiske Undersøkelse

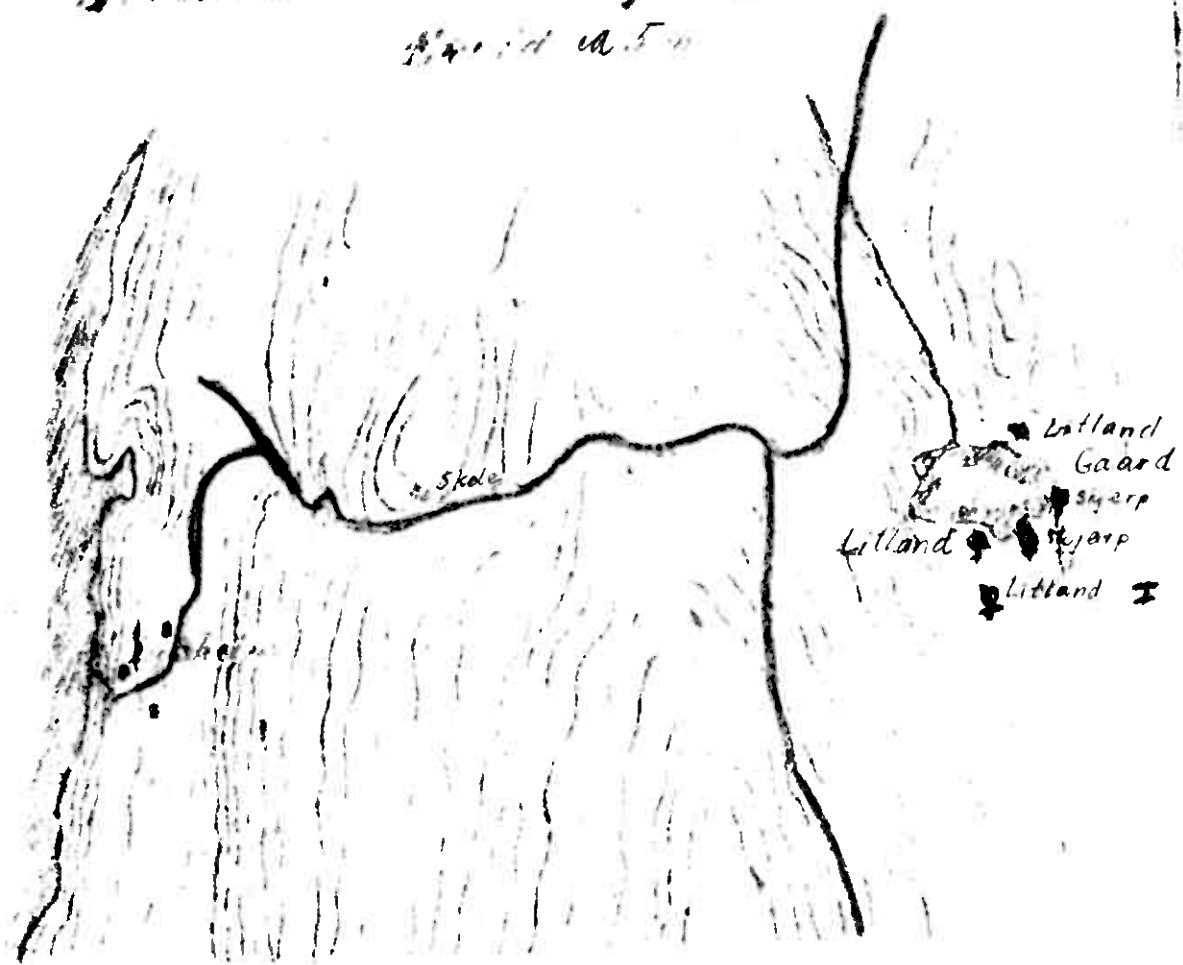
Bergarkivet

Rapport nr.: 388-05

Anders

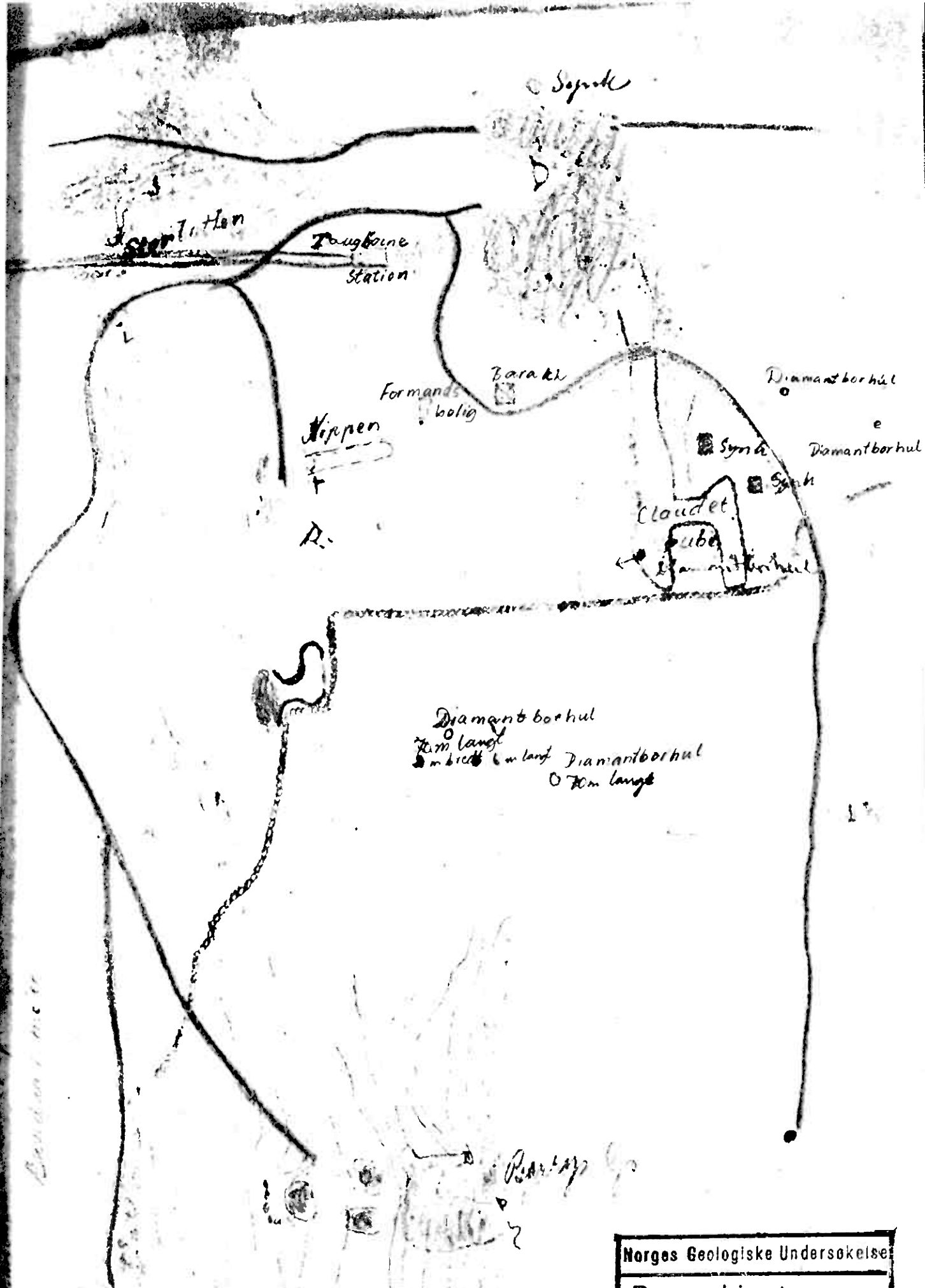
1880
v. d. Sand

Littland Nr. 2 Ca holdig Magnetit Forekom
Anders

Maalestok

Noraa

Vogt i 2 Vikkeforelskninger og middelproduktion:
 De sidste det maler leveret ved grøden, ved de bedste
 Thorede norske grøden (fluvthe regnes, Ejde, Ringe-
 ske, Noraa). Kr 6 - til 12 pr ton. — (Regnes Noraa 9,00 pr 2.5)
 Postning af malen Kr. 1.00 pr ton
 Melhvid Kr. 4 à 7,50 — Kr. 6.00 pr ton.
 7,00 — max 8.00 — elgersten med ¹² 10 ~~10~~ Kr.

semmering Kanada 4.7 ore pr. kg. Ni
 T. Norge 15. — — —

Besemmering — 1.50 — —
 Vedvæghals saler. outkort 1.50
 10.00

Sammenlæg i årskent: 1 kg Ni i besemmersten koster max 1.00

Med pris for ren Ni (99%). Kr. 4. for Ni i garsten (50% Ni). 42,75 à 2,5.
 3.65 do. 20 4 2,10 for. 60-65% Ni.
 4% Fe, 4%

pr. kg Ni
 4 1.20 for. sten. med 30% Fe.
 Samt 0.50 pr kg Cu. 20% Cu
 25% S.
 25% Ni

= for Ni

I tiden til 1890 betalt Ni i garsten (50% Ni)
 med gjen. kun 55 à 60% af Vikkelnotering
 for malen med 3 1/2 à 4% betalt 75 à 80% à garstensprisen
 altså 41% à 48% af N.

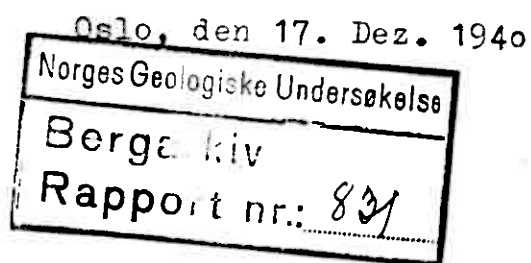
THE V

M. Carlsson
BV-6074

13561/40

Wirtschaftsabteilung
Abteilung Bergbau und Bodenforschung

Wi 13561/40

B e r i c h t

über die Befahrung der Grube H o s a n g e r bei Bergen.

Die Nickelerzgrube Litland-Grube bei Hosanger ist am Südeinde des Litlandsvann gelegen und bebaut ein Erzvorkommen, das an einen etwa 2 km langen, $\frac{1}{2}$ km breiten Gabbrokörper gebunden und an dessen östlichen Kontakt gegen die umgebenden kristallinen Schiefer gelegen ist.

Die Grube baut auf 4 kleineren und größeren Erzkörpern, die alle unmittelbar am Kontakt des Gabbro zu den kristallinen Schiefer liegen. Auffallend sind die zahlreichen Aplitgänge die mit Vorliebe in der Nähe der Erzkörper auftreten und teilweise sogar das "Salband" des Erzes bilden. Die Grenze der Erzkörper zu den nicht vererzten Gabbro-partien ist teils scharf, teils aber auch durch Übergänge entwickelt.

Der Haupterzkörper der Litlandgrube hat eine schlauchartige Form mit einer Länge von 200-300 m und 40 - 50 m im Durchmesser. Im übrigen ist die Mächtigkeit außerordentlich schwankend. Dieser Schlauch fällt zuerst steil, dann unter einem flachen Winkel in südlicher Richtung ein. In unmittelbarer Nähe dieses Haupt-Erzkörpers liegt der kleinere Nymalm-Erzkörper, der erst in der letzten Zeit aufgefunden wurde und derzeit in Vorrichtung begriffen ist. Außerdem ist am nordöstlichen Ufer des Litlandsvann ein weiterer kleinerer Erzkörper gelegen, der durch eine besondere gute Anlage erschlossen ist.

An der am Westufer des Litlandsvann gelegenen Wand ist ein gutes Profil aufgeschlossen, in dem der nach Westen unter die kristallinen Schiefer tauchende Gabbro zu beobachten ist. Durch eine Verwerfung ist der südliche Teil abgesenkt, in dem sich die nicht bebauten Erzkörper befinden. Durch Schürfe wurde eine etwa 0,5 m mächtige gute Erzimpregnation aufgeschlossen. Diese Spuren einer Vererzung sollen durch Untersuchungsarbeiten weiter verfolgt werden.

Der Haupterzkörper selbst ist durch einen neben den Erzschnlauch getriebenen tonnlägigen Schacht und durch mehrere Querschläge gelöst. Die Gewinnung erfolgt durch Magazinbau mit anschließendem Schrappetrieb. Bei der Roherzgewinnung geht man im allgemeinen nicht unter

V/60 ✓

einen Roherzgehalt von 0,75 % Ni herunter. Im Augenblick liegt derselbe etwas höher und soll sich um 1% Ni bewegen. Der Kupfergehalt des Roherzes beträgt etwa 0,3 %. In der Flotationsaufbereitung wird das Erz auf Konzentrate von 6 % Ni und 2 % Cu angereichert. Die Konzentrate gehen mit der Seilbahn nach dem etwa 1 km entfernten Lonevaagen und von dort nach Evje, wo sie zur Nickel- und Kupfermatte mit 30 % Metallgehalt verschmolzen werden. Dieses Produkt geht zur weiteren Verarbeitung in eine Elektrolyse nach Kristiansand.

Der Betrieb beschäftigt derzeit 64 Arbeiter. Die noch vorhandenen Erzvorräte werden vom Betriebsleiter mit 70- 80.000 to angegeben und dürften bei der jetzigen Produktion etwa 1½ - 2 Jahre reichen. Nach Aussagen des Betriebsleiters, Ing. Krag-Wehn sollen die versuchsweise zur Prospektierung neuer Erzkörper durchgeführten elektrischen als auch magnetischen Messungen keine Erfolge gezeigt haben.

Die außer Betrieb befindliche Konaasen-Grube baute auf einem Erzkörper, der im südlichen Teil des Gabbrostockes gelegen ist. Die Grube liegt etwa in einer Entfernung von 2 km von der Litland-Grube, mit der sie durch eine schlechte Straße mit vielen steilen Kurven verbunden ist.

Die Verhältnisse scheinen hier ganz analog zu sein wie auf der Litlandgrube. Die alten Baue lassen auf einen schlauchförmigen Erzkörper schließen, der mit etwa 30° nach SSO einfällt und einen Durchmesser von etwa 8 -10 m hatte. Die Grubenbaue stehen jetzt teilweise voll Wasser. Es handelt sich um denselben Erztyp wie auf der Litlandgrube. Das Erz wird hier teilweise durch Bewegungsflächen scharf begrenzt. (Anlage.)

Es liegt durchaus im Bereich der Möglichkeit, bei energischer Inangriffnahme von weiteren Untersuchungsarbeiten neue, bisher unbekannt Erzkörper aufzufinden, die an den gleichen Gabbrostock gebunden sind

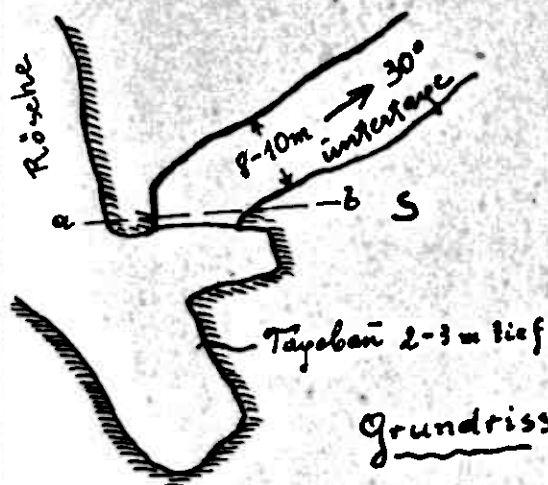
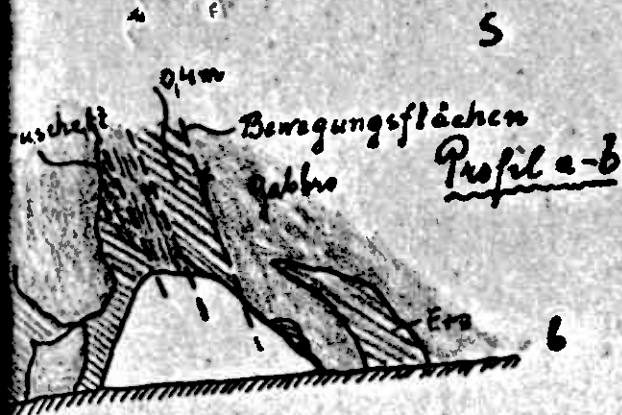
Tollu

1.) H₂

2.) H. Hornath z. H.

3.) 1 Exemplar u. 1. Ringstelle f. Bruchfortf. erledigt

4.) 2 ol. 17. 60

Nonaasen grube
(Hosanger)

Norges Geologiske Undersøkelse

Bergarkivet

Rapport nr.: 831-a

BV 6074

B e r i c h tüber Untersuchungen von Hosanger Gruben 1944.

Hosanger Gruben wurden von den Endunterzeichneten in der Zeit von 3-7 Juni ds. J. untersucht. Die Befahrungen wurden im Beisein von Ing. Amdahl, teils Ing. Smith-Meyer durchgeführt.

Die Produktion bei den Hosanger Gruben geht aus nachgenannter Tabelle hervor. Der grösste Teil der Produktion - mit Ausnahme der Produktion von Nonås - hat nach 1933 stattgefunden.

Grube	Produkt. in t	Ni in %	Cu in %	Ni in t
Nonås	ca. 20 000	2,5	-----	ca. 500
Litland				
nach 1933	321 000	1,2	0,38	3.260
vor 1933	10 000	-----	-----	-----
Lien I	100 000	0,55	-----	ca. 550
" II				
bis 1.5.44	20 000	0,39	0,18	80

Insgesamt sind also bei den Hosanger Gruben - Nonås - von 1886 (1833) bis 1.5.1944, ca. 470 000 t Roherz, mit sehr wechselndem Gehalt - (ca. 2,5 bis 3,0 % und dann wieder eine Abnahme bis 0,39 % Ni) - produziert worden.

Zur Zeit ist nur Lien II in Betrieb. Das Erzquantum geht aus nachgenannter Tabelle hervor.

Erz zwischen Schlipp und Coord. 638 N	30 000 t
" " Coord. 638 N und 675 N	55 000 "
Insg.	85 000 t
Gefordert sind von 1.2.43 bis 1.5.44	20 000 "
Rest	65 000 t

Auf Lien II sind also heute 65 000 t vorhandenes Erz nachgewiesen.

Der Gehalt ist - auf Basis des Gehaltes des Bohrkernes ohne Rücksicht auf das Areal des Bohrprofiles - auf ca. 0,5 % Ni geschätzt. Auf Grund dieser Berechnungsart wird der Anschlag sich wahrscheinlich etwas zu hoch zeigen.

Umkosten für Lien II (in der Zeit von Anfang des Betriebes bis einschl. August ds. J.) d.h. Vorarbeit für Coord. 675 N, inklusive Schreschacht, Orte, Steigorte, Lastbanke und Diamantbohrung, betragen insgesamt Kr. 315 000 oder 3,70 Kr/t nachgewiesenes Erz. Insgesamt sind auf Lien II in der Zeit von 2½ Jahren (Nov. 1941 bis Mai 1944/ 1.760 m diamantgebohrt, davon von Lien I durch Erz nach unten 523 m.

Der Querschnitt beträgt (senkrecht zur Streichrichtung) bei Coord. 675 N weniger als bei Coord. 638 N. Der Ni-Gehalt ist dagegen grösser als in dem zuerstgenannten Profil. Das Feldort auf der 2ten Etage muss deshalb nach Norden weitergehen (mit schwacher Biegung in "e-liche" Richtung).

Zur Zeit ist Bohrloch 4 im Profil 2 auf Nonås noch in Tätigkeit. Die Länge des Loches war bei unserem Besuch 82 m. Gabbro war noch immer vorhanden. Das Loch muss bestenfalls 150 m gebohrt werden, wenn man nicht vorher auf Gneis gestossen ist. Der Erfolg vom Loch 4 bestimmt, ob ein neues Loch, das den Grundgneis zwischen Locher 4 und 88 durchschneidet, angesetzt wird.

Bei den - beim Profil 2 durch Diamantbohrlocher 85, 87 und 88 ausgeführten Untersuchungen, ist die Stellung des Grundgneis ("Foldningsakser") auf Nonås in grossen Zügen klargelegt.

Es ist deshalb von besonderem Interesse, dass dieses Profil, so detailliert wie möglich, nach dem vorher festgesetzten Programm untersucht wird. Aus der Produktionstabelle auf Seite 1 geht hervor, dass die alte Nonåsgrube, die hauptsächlich von 1886 bis 1894 in Betrieb war, hat ca. 20 000 t Roherz mit insgesamt 500 t Ni, ungefähr dasselbe Quantum, wie Lien I von 1933 bis 1944, geliefert. Wir haben darum bei mehreren Besuchen auf Nonås (mit Umgebung) die Möglichkeiten für neue Erzfunde bei der dortigen Grubeanlage untersucht. Von Nonåsgrube (nebst Brathliengrube und Rinnenskjerpet) liegen folgende Berichte vor:

Bericht von Mørk Olsen und Torkildsen v/4.1.15.,

- " " A. Rosenlund v/6.11.15,
- " " " v/23.12.15,
- " " J.H.L Vogt v/30.6.16,
- " " Mørk Olsen v/18.10.18,
- " " Hans F. Hornemann v/24.9.35,
- " " A. Rosenlund v/29.9.39.

Das Erz in der Nonåsgrube ist bei grosser Mächtigkeit (bis 4) in einer Strosse mit Längenausstreckung Ost-Vest von minimum 30 m und einer Breite Nord-Süd von ca. 15-20 m aufgetreten. Der Fall ist verhältnismässig schwach "Ne-lich". Das Erz kann man in der Ostwand wie in der Nordwand auslaufen sehen. Gegen Vest geht das Erz über Tage aus. Gegen Süd kann man die Verhältnisse nicht so klar sehen. In Bergfesten und anderen stehengebliebenen Partien ist Erz von sehr guter Qualität (2,5 bis 3% Ni) entdeckt worden. Auf Nonås nebst Umgebung sind insgesamt 9 Locher gebohrt worden, wovon nur 4 Locher mit Erfolg und Sicherheit festgestellt worden sind. Sämtliche Locher sind aber auf der Vest- und Nordseite der Grube angesetzt worden, und wir denken, dass noch 2 Diamantbohrlocher in südlicher Richtung durchgeführt werden können.

Herr Rosenlund hat auch in seinem Bericht v/6.11.15 darauf aufmerksam gemacht, dass die Möglichkeit besteht, dass das Erz auf Nonås in südlicher Richtung geht. Was das Erz auf Nonås

betrifft.

betrifft, besteht nur die Möglichkeit, um neues Erz zu entdecken. in südlicher Richtung weiter zu suchen."

Wir empfehlen (nach Befahrungen im Gelände), dass das erste Diamantbohrloch an der Nordseite einer kleinen Fuchsfarm, die nördlich von dem Hof des Harald Nonås liegt, durchgeführt wird. Der Erfolg bestimmt, wo das andere Loch eventuell angestzt werden muss

Im Masstab 1:2 000 hat Ing. Amdahl einen Längsprofil durch sämtliche Gruben - von Litland Süd bis Lien II Nord - gezeichnet. Es geht aus dem Profil hervor, dass sowohl Litland und Nordmalmen als Nordgruben und Lien I in derselben Höhe über dem Meere liegen, - dagegen Lien II, die zur Tiefe hin arbeitet, auf einem 60 m niedrigeren Niveau liegt.

In dieser Verbindung ~~steht~~ die Frage auf - in Haldal nebst Umgegend, von Lien II ca. 1 km - eine nähere Untersuchung nach Norden. Das Tal, wo die Haldalshofe liegen, repräsentiert, geologisch gesehen, ein Gabbrofenster mit Gneis umgeben. Die Verhältnisse hier sind denen der Liengrube sehr ähnlich.

Es wäre dann von besonderem Interesse, - eine geologisch detaillierte Karte über das Gelände von Lien über Haldal nach Süden zum See, - von Haldal ein klein wenig nach Norden - bei eventueller Diamantbohrung in dem Haldalfenster, - zu bekommen.

Infolge der grossen Untersuchungsarbeit, die in den letzten Jahren bei den Hosangergruben - am meisten ohne Erfolg - durchgeführt wurden, finden wir, dass wir zur Zeit nur die oben genannten Untersuchungen vorschlagen können.

Trondheim 1.6.44

Hochachtungsvoll

gez. K.W. Carsten.

Harald Bjørlykke.

BV-6074

Norges Geologiske Undersøkelse

Bergarkivet

Rapport nr.: 1270

RAPPORT

over

DIAMANTBORINGEN I LITLAND GRUBE

VINTEREN 1934-1935

R a p p o r t

over Diamantboring i Litland Grube vinteren 1934 - 35.

For diamantbring ved avd. Hosanger blev anskaffet en brukt maskin fra avd. Evje. Maskinen er en A. M. Diamond Drill indkjøpt i 1932 fra Smith & Travers Company Ltd. Sudbury, Ont. Maskinen blev overdrat komplett med 7 HK. Holman H. S. B. luftmotor, rod puller, 3 stk. kjernebor i lengder 1,3 - 2,2 - 3,0 m. for 15/16" kjerne, nødvendige borrar samt diverse annet utstyr. Med nuværende motor kann bores op til 400 - 500 fot lange hull. Maskinen er montert på 2 stk. 2 m. lange søiler som fastspennes mellem tak og søle. Der anvendes pressluft med 7 kg. trykk og vand med 5 - 6 kg. trykk. Luftforbruget pr. min. opgives å være ca. 2,3 m.³ ved 5,6 kg. trykk. Maskin med motor og søiler veier 450 lbs.

Maskinen kjøres med tvungen mating. Standard utstyr gir borhastigheter henholdsvis 400 og 700 omdr. pr. tomme mating. Normal hastighet for motor er ca. 1400 omdr. pr. min. motsvarende 1120 omdr. på boret. Dette gir en matehastighet på 7, henholdsvis 4 cm. pr. min. netto bortid.

For opplæring av mannskap for boring og kronesetting blev tilkaldt en mann fra avd. Evje som hadde kjenskap til arbeidet derfra.

På grundlag av erfaringer fra boring på Evje blev der kun boret med borts, små krystallinske diamanter. Der blev anvendt 35 - 40 stener (6,0 - 7,5 carat) pr. krone, hvorav 2 - 3 stk. som sidestener.

I perioden er der boret med en gjennomsnittlig fremdrift på 5,43 m. pr. 8 timers skift, heri medregnet all flytting, opsetting, nedtaking av maskinen etc. Ser man bort fra flyttingene blir fremdriften ca. 6,32 m. pr. 8 timers skift. Det gjennomsnittlige netto diamantforbruk har vært ca. 0,068 carat pr. m. medregnes 25 % verdiforringelse ^{av restbeholdningen} av borts, blir forbruket 0,081 carat pr. m.

Formålet med boringen i søndre del av Litland Grube er å undersøke malmens videre utstrekning mot syd og derved skaffe grundlag for planleggelse av videre drift og avbygning.

Der er ialt boret 12 hull på tilsammen 392,58 m.

Hull nr.	1	23,18 m.
" "	2	19,98 "
" "	3	12,35 "
" "	4	32,68 "
" "	5	29,79 "
" "	6	33,01 "
" "	7	19,77 "
" "	8	30,04 "
" "	9	94,95 "
" "	10	53,15 "
" "	11	13,92 "
" "	12	29,76 "

Sum: 392,58 m.

Norges Geologiske Undersøkelser

Bergarkivet.

Herav er hull nr. 1, 2, 3, 7 boret fra etasje III nær søndre stuff, - hull nr. 4, 5, 6, 8, 9, 10 boret fra etasje II nær søndre stuff, - og hull nr. 11, 12 boret fra etasje II koord. 236 syd, 251 øst.

For å lette oversikten over boringsresultater er utarbeidet et kart i målestokk 1 : 400 over grubens søndre del hvor de borede hull er

pålagt og malmsone antydte. For hull nr. 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8 er malmsone med sine resp. Ni - Cu indhold fremstilt grafisk.

Etasje III.

Boringen fra etasje III nær søndre stuff blev utført for å fastlegge liggen av malmen her. Vi har indtrykk av at hengen kommer ind i ortaket omtrent ved borhull nr. 1. Malmens mektighet skulde da her være ca. 9,5 m.

Borhull 1 boret i lodd ved søndre stuff av etasje III. Koord. 248,8 syd, 215,4 øst, lengde 23,18 m. Hullet går først i 0,5 m. fattig impregnasjon og viser så ca. 7,5 m. malm med gjennomsnittsindhold 1,63 % Ni og 0,62 % Cu. Hullet går ut i liggen ved 8,40 m. og fortsetter i vekslende bergarter med overveiende gneis og hardstein.

Borhull 2 boret ved søndre stuff av etasje III, koord. 251,0 syd, 215,6 øst, azimuth 193,5°, vert. vink. 50,0°. Lengde 19,98. Hullet viser vekslende malm gjennemsatt av gråbergstriper. Gjennomsnittsindhold 1,24 % Ni og 0,46 % Cu. Ved 14,28 m. går hullet ut i gabbro med applitrenner.

Borhull 3 boret ved søndre stuff av etasje III. Koord. 248,9 syd, 214,3 øst, azimuth 293,5°, vert. vink. 50,0°. Lengde 12,35 m. Der er 2,1 m. god malm ved påhugget, derpå 4,38 m. gabbro og så 0,52 m. god impregnasjon. Ved 7,00 går hullet over i gneisbergarter.

Borhull 7 boret ved søndre stuff av etasje III, koord. 248,6 syd, 216,4 øst, azimuth 93,5°, vert. vink. 50,0°. Lengde 19,77 m. Hullet viser god malm til 10,89 m. med gjennomsnittsindhold 1,5 % Ni og 0,53 % Cu. Hullet går videre i gabbro gjennemsatt av hardsteinsrenner.

Etasje II.

Ved boring fra etasje II nær søndre stuff var det meningen å skjære gjennom malmpartiet og bli kjendt med mektigheten, desuten å bore efter malmen for å bli kjendt med dens utstrekning sydover. Bortset fra hull nr. 6 og 8 som viser malm på overraskende stort dyp påviste boringen her ikke nevneverdig malm.

Borhull 4 boret i lodd ved søndre stuff av etasje II. Koord. 259,0 syd, 237,0 øst. Lengde 32,68 m. Hullet påviste ikke malm, kun blanding av gabbro, hardstein og mørk glimmerskifer.

Borhull 5 boret ved søndre stuff av etasje II, koord. 258,8 syd, 236,3 øst, azimuth 281,5°, vert. vink. 50,0°. Lengde 29,79 m. Hullet viser 1,31% malm fra 18,1 - 19,85 m. og 4,66 % malm med gjennomsnittsindhold for fra 21,38 - 22,49 m.

Rapport

over diamantboringen i Litland Grube i tiden juni 1935 - juni 1936.

Der er i dette tidsrum boret 26 hull på tilssammen

633,51 l. m.

Hull nr.:	Etasje:	Meter:
13	II	28,20
14	"	24,14
15	"	38,98
16	IV	41,57
17	"	17,62
18	"	25,56
19	"	30,33
20	"	21,27
21	"	25,24
22	"	27,26
23	"	20,49
24	"	20,85
25	"	24,93
26	"	25,39
27	"	16,02
28	"	10,58
29	"	15,60
30	"	14,34
31	"	46,89
32	"	16,63
33	"	18,04
34	"	21,69
35	"	39,89
36	"	24,45
37	"	13,01
38	"	23,44
26 huller		633,51 m.

Norges Geologiske Undersøgelser
Bergarkivet

På et oversigtskart over søndre del av Litland Grube er samtlige hull pålagt og malmsone antydte.

Etasje II:

Borhull 13 og 14 blev boret for å undersøke om malmen her stikker mot sydøst. Begge hull er praktisk talt grå og en fortsettelse mot sydøst skulde således være utelukket.

Borhull 15 blev boret mot vest, over borhull 2 for å undersøke malms utstrekning vestover. Det viser ca. 9 m. malm mellom 18,37 og 27,24 m. med mindre gråbergpartier inkludert, gjennomsnittlig 1,1 % Ni og 0,4 % Cu.

Etasje IV:

Borhullene 16 - 22 blev boret fra søndre stuff av søkeorten sydover. Noen av disse blev forøvrigt boret på stigning op til 33,3° og det viste sig at boringen opover gikk riktig bra.

Borhull 16 blev boret horisontalt etter malmen.

Det veksler med malm og gråberg fra påhugget til 18,90 m. De varierende prøver tyder på at hullet går nær liggen av malmen.

Borhull 17 blev boret med 9° stigning for å undersøke malmen vestover. Efter å ha boret nogen ^{maler} fikk man slang i rørene og boringen måtte avsluttes ved 17,62 m. Hullet går antagelig nær malmens ligg og viser impregnasjon til koord. 204 Øst.

Borhullene 18, 21 og 22 blev boret med vekslende vert. vink. mot sydvest for å søke malmens fortsettelse. - Borhull 18 boret med 33,3^o stigning viser 10,5 m. malmføring mellom 3,4 og 13,9 m. med gjennomsnitt 0,83 % Ni og 0,32 % Cu. - Borhull 21 blev boret horisontalt. Prøvene tyder på at hullet går nær liggen av malmen. Borhull 22 blev boret med 15° stigning og viser en fattig impregnasjonsone mellom 1,05 og 5,9 m.

Borhull 19 blev boret sydover på 33,3^o stigning for å undersøke malmens mæktighet her og fastlegge hengen av malmen. Hullet viser 16 m. malm mellom 1,7 og 17,65 m. med noget gråberg inkludert. Gjennomsnitt 0,89 % Ni og 0,33 % Cu.

Borhull 20 blev boret på 25° stigning for å undersøke malmen mot Øst. Det viser 5 m. bra malm mellom 2,07 og 7,12 m. med gjennomsnitt 1,5 % Ni og 0,45 % Cu. Et isolert malmparti på 1 m. ligger mellom 12 og 13 m. førende 1,39 % Ni og 0,33 % Cu. Dette ligger på koord. 228,5 Øst.

På grundlag av de hittil utførte boringer blev der drevet op en stigort over borhull 19 og fortsatt sydover under malmens hang. Denne hengort blev stoppet ved koord. 330 syd da den kom i gråberg.

Hengorten etasje IV:

For å få et snitt av malmen ved koord. 330 syd og for å bli orientert om malmen videre sydover, blev der boret 16 hull (nr. 23 - 38) fra søndre stuff av hengorten.

Borhull 23 blev boret i lodd. Resultatet tyder på at hullet går i utkanten (vestkanten) av malmen.

Borhull 24 og 28 blev boret vestover henholdsvis med 50° fall og horisontalt. Hullene er nesten helt grå og malmens fortsettelse blir derfor å søke mot Øst og syd.

hele sonen (4,39 m.) 1,7 % Ni og 0,34 % Cu. Forøvrig er hullet grått og går ut i gabbro med aplitrenner.

Borhull 6 boret ved søndre stuff av etasje II for å få kjendskap til malmen mellom boringstedet og tverslag 7 på etasje III. På grund av en lokal feil ved kartet blev hullets retning forskjøvet noget mot vest. Koord. 258,3 syd, 236,5 øst, azimuth 348,0°, vert. vink. 50,0°. Lengde 33,01 m. Hullet traf malmen ved 18,46 m. og viser 6,19 m. bra malm med gjennemsnittsinhold 1,04 % Ni og 0,5 % Cu. Ved 24,65 m. går hullet over i gabbro med aplit.

Borhull 8 boret ved søndre stuff av etasje II for å få kjendskap til malmen mellom boringstedet og tverslag 7, etasje III. Koord. 257,4 syd, 238,0 øst, azimuth 5,5°, vert. vink. 50,0°. Lengde 30,04 m. Hullet traf malmen ved 13,76 m. og viser et 7,26 m. blandet malmparti med gjennemsnittsinhold 0,75 % Ni og 0,28 % Cu. Ved 21,02 m. går hullet ut i gabbro med aplitrenner. - Resultatet fra hullene 6 og 8 tyder på at malmen her har større fall end lenger nord.

Borhull 9 boret ved søndre stuff av etasje II sydover for å søke å finne fortsettelsen av malmen lenger syd. Koord. 260,4 syd, 237,1 øst, azimuth 219,5°, vert. vink. 42,5°. Lengde 94,95 m. Bortsett fra 0,74 m. impregnasjon er hullet grått. Analyser fra de sidste 20 m. viser henholdsvis 54,0 % og 66,4 % SiO₂.

Borhull 10 boret ved søndre stuff av etasje II for å søke efter malmen. Koord. 260,2 syd, 237,0 øst, azimuth 237,0°, vert. vink. 57,5°. Lengde 53,15 m. Hullet er helt grått og viser gabbro og aplitrenner

Da det var mulighet for at malmen stakk over mot syd - øst blev hull nr. 11 og 12 boret for å klarlegge dette. Ingen av disse hull påviste malm.

Borhull 11 boret i lodd på etasje II, koord. 236,7 syd, 250,3 øst. Lengde 13,92 m. Hullet viser gabbro, tildels svakt impregnert til 13,92 m. Her kom man ind i flere druserum med kvartskryst, råtafjell, etc. og forholdene blev så vanskelig at boringen måtte avbrytes.

Borhull 12 boret på etasje II, koord. 236,3 syd, 251,2 øst, azimuth 89,5°, vert. vink. 50,0°. Lengde 29,76 m. Hullet er helt grått, de sidste meter blev boret i ujevnt og vanskelig fjell med druserum og kvartskrystaller.

Syd for tverslag 7, etasje III synes malmen å fortsette med større fall end tidligere antatt. Forøvrig viser de utførte boringer uryd-

dige forhold med uregelmessigefortsettelse av malmen og det er vanskelig på grundlag av de foreliggende resultater å trekke slutninger av verdi for videre avbygging mot syd.

For nærmere orientering om malmen er der nylig påhugget en slepsynk på etasje III, koord. 234 syd, 227 øst. Denne skal såvidt mulig følge liggen sydover.

Utgiftene ved boringen.

Der er ialt boret 392,58 m. fordelt på 12 borhull.

Driftsutgiftene har vært:

Diamanter	kr. 1405,85	d.v.s.	kr. 3,58	pr.m.
Arbeidslønn incl. reparasjoner	" 1158,99	" " "	" 2,95	" "
Olje og diverse materialer	" 400,98	" " "	" 1,02	" "
Kraft	" 38,71	" " "	" 0,10	" "
Indstruktør for start	" 438,52	" " "	" 1,12	" "

S u m : kr. 3443,05 d.v.s. kr. 8,77 pr.m.

Til disse driftsutgifter kommer anskaffelsesutgiftene som tilsværer følgende beholdning:

Bormaskin med utstyr, incl. 3 stk. kjernerør etc.	kr. 5303,54
93,5 m. borrhør	" 1118,78
Bortz satt i nye kroner, 34,139 carat	" 1502,11
Restbeholdning av Bortz 21,526 carat (regnet med 75% verdi)	" 710,36

S u m : kr. 8634,79

For senere boringer bortfaller utgifter til indstruktør.

Bysheim, 9. mai 1935.
Raffineringsverket A/S
Afdeling Hosanger.

T. H. Amundsen

Lengde 1 meter:			Beskrivelse:	Analyser i %			
Fra:	Til:			Ni:	Cu:	Uløst:	S.:

Borhull nr. 1. Ved søndre stuff
 Etasje III. Færdigboret 29.9.34.
 Koord. 248,8 Syd, 215,4 Øst.
 Azimuth:- Vert.vink: Lodd.
 Påsatt 44,1 m.o.h.

0,00	0,50	0,50	Meget fattig impregnasjon				
0,50	7,91	7,41	Malm (+ 0,60)	1,87	0,70	58,42	12,20
7,91	8,40	0,49	Fattig impregnasjon.	0,29	0,20	77,90	2,11
8,40	23,18	14,78	Overveiende gneis og hard steinsrenner.				

Borhull nr. 2. Ved søndre stuff
 Etasje III. Færdigboret 3.10.34.
 Koord. 251,0 Syd, 215,6 Øst.
 Azimuth 193,5° Vert vink. 50,0°
 Påsatt: 44,2 m.o.h.

0,00	3,60	3,60	Malm	1,87	0,58	60,99	11,78
3,60	5,25	1,65	Impregnasjon (+ 0,15)	0,52	0,33	81,41	3,40
5,25	5,57	0,32	Gabbro				
5,57	6,15	0,58	Malm	1,32	0,43	69,80	8,35
6,15	6,41	0,26	Gabbro				
6,41	9,10	2,69	Fin malm	2,43	0,80	51,12	15,37
9,10	9,47	0,37	Gråberg med aplitrånd				
9,47	11,15	1,68	Impregnasjon	0,72	0,35	72,36	5,15
11,15	12,04	0,89	Meget fattig impregnasjon				
12,04	14,28	2,24	Impregnasjon	0,75	0,43	70,06	5,01
14,28	19,98	5,70	Gabbro med aplit				

Borhull nr. 3. Ved søndre stuff
 Etasje III. Færdigboret 6.10.34.
 Koord. 248,9 Syd, 214,3 Øst.
 Azimuth 293,5° Vert. vink 50,0°
 Påsatt: 44,2 m.o.h.

0,00	2,10	2,10	Blandet malm	2,27	0,53	52,92	13,99
2,10	6,48	4,38	Gabbro				
6,48	7,00	0,52	Impregnasjon	1,09	0,18	56,23	9,35
7,00	12,35	5,35	Overveiende gneis og hårdsteinsrenner				

Lengde i meter:			Beskrivelse:	Analyser i %			
Fra:	Til:			Ni:	Cu:	Uløst:	S.:

Borhull nr. 4. Ved søndre stuff
Etasje II. Færdigboret 3.11.34.
Koord. 259,0 Syd, 237,0 Øst. Vert. Vink. lodt.
Azimuth. - Påsatt 52,9 m.o.h.

0,00	32,68	32,68	Blanding av gabbro, hardstein- og mørk glimmerskifer.				
------	-------	-------	--	--	--	--	--

Borhull nr. 5. Ved søndre stuff
Etasje II. Færdigboret 25.10.34.
Koord. 258,8 Syd, 236,3 Øst.
Azimuth 281,5. Vert.vink. 50.0°
Påsatt: 53,0 m.o.h.

0,00	18,10	18,10	Vekselvis gabbro, gneis, glimmer- skifer.				
8,10	19,85	1,75	Malm	1,31	0,50	64,26	11,10
9,85	21,38	1,53	Meget svak impregnasjon				
11,38	22,49	1,11	Malm	4,66	0,55	37,94	30,06
12,49	29,79	7,30	Gabbro med aplitrenner, til- dels svakt impregnert.				

Borhullnr. 6. Ved søndre stuff
Etasje II. Færdigboret 30.10.34.
Koord. 258,3 Syd, 236,5 Øst.
Azimuth 348,0. Vert. vink 50.0°
Påsatt: 53,0 m.o.h.

0,00	18,46	18,46	Gabbro med aplit og gneisrenner				
8,46	23,05	4,59	Impregnasjon +(0,10+0,12)	1,41	0,67	66,33	8,53
13,05	23,65	0,60	Meget fattig impregnasjon				
13,65	24,65	1,00	Fattig impregnasjon (+ 0,35)	0,45	0,20	78,70	2,55
14,65	33,01	8,36	Svakt impregnert gabbro med aplitrenner.				

Borhull nr. 7. Ved søndre stuff
Etasje III. Færdigboret 15.11.34.
Koord. 248,6 Syd, 216,4 Øst
Azimuth: 93,5. Vert. vink. 50.0°
Påsatt: 44,2 m.

0,00	1,14	1,14	Ujevn impregnasjon	0,56	1,02	76,78	4,16
1,14	4,56	3,42	Malm	1,97	0,50	56,56	13,47
4,56	7,26	2,70	Ujevn malm	1,35	0,28	68,18	7,68
7,26	10,02	2,76	Malm	1,64	0,65	63,16	9,93
10,02	10,89	0,87	Impregnasjon, tildels fattig	0,94	0,40	72,28	5,40
10,89	19,77	8,88	Gabbro, dels svakt impregnert dels gjennemsatt av hardsteins- renner				

Længde i meter:			Beskrivelse:	Analyser i %			
Fra:	Til:			Ni.	Cu:	Uløst:	S.:

Borhull nr. 8. Ved søndre stuff
 Etasje II. Færdigboret 5.12.34.
 Koord. 257,4 Syd, 238,0 Øst.
 Azimuth: 5,5° Vert. vink. 50,0°
 Påsatt: 53,0 m.o.h.

0,00	13,76	13,76	Gabbro, tildels meget svakt impregnasjon.				
13,76	14,07	0,31	Malm	1,49	0,55	63,70	8,85
14,07	14,25	0,18	Gabbro, svak impregnasjon.				
14,25	15,57	1,32	Fattig impregnasjon (+ 0,06)	0,50	0,15	77,82	2,73
15,57	21,02	5,45	Impregnasjon +(0,08+0,1+0,1)	0,84	0,32	71,98	4,55
21,02	30,04	9,02	Gabbro med nogen applitrenner.				

Borhull nr. 9. Ved søndre stuff
 Etasje II. Færdigboret: 5.2.35.
 Koord. 260,4 Syd, 237,1 Øst.
 Azimuth: 219,5° Vert. vink: 42,5°
 Påsatt: 53,0 m.o.h.

0,00	23,66	23,66	Gabbro, tildels fattig impregneret.				
23,66	24,40	0,74	Impregnasjon (+ 0,13)	0,71	0,18	75,14	3,85
24,40	94,95	70,55	Gabbro. tildels fattig impregneret. En analyse viser 47,8% SiO ₂ Gabbroen gjennemsatt av lyse re bergarter. To analyser fra de sidste 20 m. viser 54,0 % og 66,4 % SiO ₂ .				

Borhull nr. 10. Ved søndre stuff
 Etasje II. Færdigboret 9.3.35.
 Koord. 260,2 Syd, 237,0 Øst.
 Azimuth: 237,0° Vert. vink 57,5°
 Påsatt: 53,0 m.o.h.

0,00	22,30	22,30	Gabbro med nogen applitrenner				
22,30	23,00	0,70	Gabbro med nogen malmkorn.				
23,00	28,60	5,60	Gabbro med nogen applitrenner.				
28,60	29,50	0,90	Gabbro med nogen malmkorn.				
29,50	53,15	23,65	Gabbro i dale bergarter, gjennemsatt av nogen hardsteinsrenner.				

Lengde i meter:		Beskrivelse:	Analyser i %			
Fra:	Til:		Ni:	Cu:	Uløst:	S.:

Borhull nr. 11. Etasje II.
 Færdigboret 10/4-35.
 Koord. 236,7 syd, 250,3 øst.
 Azimuth:- Vert. vink. Lødd.
 Påsatt: 52,6 m.o.h.

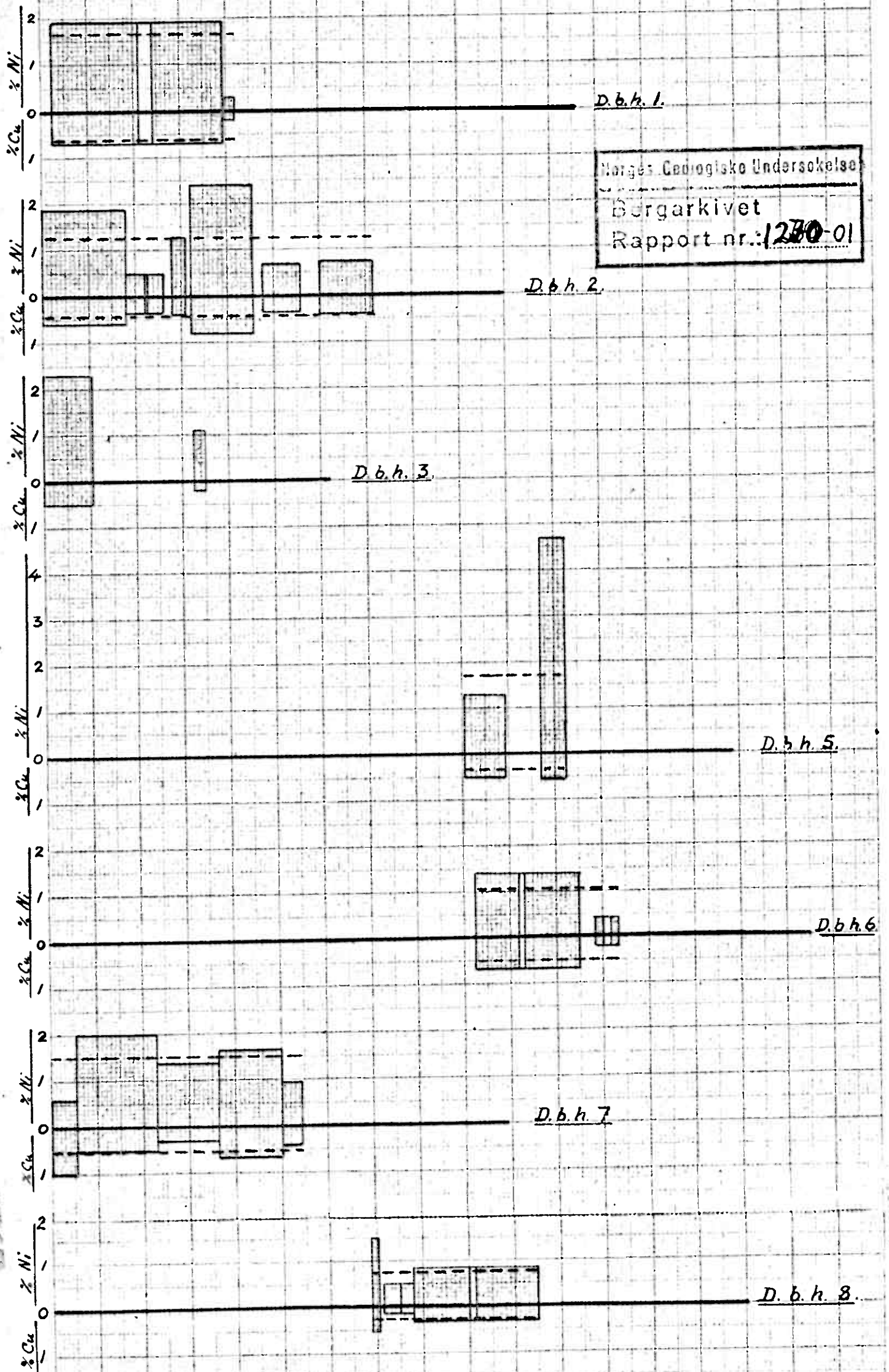
0,00	1,60	1,60	Gabbro
1,60	5,50	3,90	Gabbro, svakt impregneret.
5,50	12,68	7,18	Overvejende gabbro, tildels lysere partier.
12,68	13,92	1,24	Vanskelige borningsforhold, råtafjell og druserum med kvartskryst. Boringen måtte indstilles.

Borhull nr. 12. Etasje II.
 Færdigboret 16.4.35.
 Koord. 236,3 syd, 251,2 øst.
 Azimuth: 89,5°. Vert. vink. 50.0°
 Påsatt: 52,7 m.o.h.

0,00	24,25	24,25	Gabbro med nogen kvartsrenner.
24,25	29,76	5,51	Ujevnt fjell med vanskelige bornings- forhold, gabbro, kvarts, druserum med krystaller.

Byaheim, 30. april 1935.
 Raffineringsverket A/S
 Afdeling Hosanger.

L.A.

slagt og malmsone antydte. For hull nr. 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8 er malmsone med sine resp. Ni - Cu indhold fremstilt grafisk.

Etasje III.

Boringen fra etasje III nær søndre stuff blev utført for å fastslå ligger av malmen her. Vi har indtrykk av at hengen kommer ind i ortet omtrent ved borhull nr. 1. Malmens mektighet skulde da her være ca. 9,5 m.

Hull 1 boret i lodd ved søndre stuff av etasje III. Koord. 248,8 syd, 215,4 øst, lengde 23,18 m. Hullet går først i 0,5 m. fattig impregnasjon og viser så ca. 7,5 m. malm med gjennomsnittsindhold 1,63 % Ni og 0,62 % Cu. Hullet går ut i ligger ved 8,40 m. og fortsetter i vekslende bergarter med overveiende gneis og hardstein.

Hull 2 boret ved søndre stuff av etasje III, koord. 251,0 syd, 215,6 øst, azimuth 193,5°, vert. vink. 50,0°. Lengde 19,98. Hullet viser vekslende malm gjennemsatt av gråbergstriper. Gjennomsnittsindhold 1,24 % Ni og 0,46 % Cu. Ved 14,28 m. går hullet ut i gabbro med aplitrenner.

Hull 3 boret ved søndre stuff av etasje III. Koord. 248,9 syd, 214,3 øst, azimuth 293,5°, vert. vink. 50,0°. Lengde 12,35 m. Der er 2,1 m. god malm ved påhugget, derpå 4,38 m. gabbro og så 0,52 m. god impregnasjon. Ved 7,00 går hullet over i gneisbergarter.

Hull 7 boret ved søndre stuff av etasje III, koord. 248,6 syd, 216,4 øst, azimuth 93,5°, vert. vink. 50,0°. Lengde 19,77 m. Hullet viser god malm til 10,89 m. med gjennomsnittsindhold 1,5 % Ni og 0,53 % Cu. Hullet går videre i gabbro gjennemsatt av hardsteinsrenner.

Etasje II.

Ved boring fra etasje II nær søndre stuff var det meningen å bore gjennom malmpartiet og bli kjendt med mektigheten, desuten å bore for malmen for å bli kjendt med dens utstrekning sydover. Bortsett fra hull nr. 6 og 8 som viser malm på overraskende stort dyp påviste boringen ikke nevneverdig malm.

Hull 4 boret i lodd ved søndre stuff av etasje II. Koord. 259,0 syd, 237,0 øst. Lengde 32,68 m. Hullet påviste ikke malm, kun blanding av gabbro, hardstein og mørk glimmerskifer.

Hull 5 boret ved søndre stuff av etasje II, koord. 258,8 syd, 236,3 øst, azimuth 201,5°, vert. vink. 50,0°. Lengde 29,79 m. Hullet viser 1,31% malm fra 18,1 - 19,85 m. og 4,66 % malm med gjennomsnittsindhold for

R a p p o r t

over Diamantboring i Litland Grube vinteren 1934 - 35.

For diamantbring ved avd. Hosanger blev anskaffet en brukt maskin fra avd. Evje. Maskinen er en A. M. Diamond Drill indkjøpt i 1932 fra Smith & Travers Company Ltd. Sudbury, Ont. Maskinen blev overdrat komplett med 7 HK. Holman H. S. B. luftmotor, rod puller, 3 stk. kjernerør i længder 1,3 - 2,2 - 3,0 m. for 15/16" kjerne, nødvendige borrhør samt diverse annet utstyr. Med nuværende motor kann bores op til 400 - 500 fot lange hull. Maskinen er monteret på 2 stk. 2 m. lange søiler som fastspennes mellem tak og søle. Der anvendes pressluft med 7 kg. trykk og vand med 5 - 6 kg. trykk. Luftforbruget pr. min. opgives å være ca. 2,3 m.³ ved 5,6 kg. trykk. Maskin og motor og søiler veier 450 lbs.

Maskinen kjøres med tvungen mating. Standard utstyr gir omdr. hastigheter henholdsvis 400 og 700 omdr. pr. tomme mating. Normal hastighet for motor er ca. 1400 omdr. pr. min. motsvarende 1120 omdr. på boret. Dette gir en matahastighet på 7, henholdsvis 4 cm. pr. min. netto bortid.

For opplæring av mannskap for boring og kronesetting blev tilkaldt en mann fra avd. Evje som hadde kjenskap til arbeidet derfra.

På grundlag av erfaringer fra boring på Evje blev der kunnet boret med bortz, små krystallinske diamanter. Der blev anvendt 35 - 40 diamanter (6,0 - 7,5 carat) pr. krone, hvorav 2 - 3 stk. som sidestener.

I perioden er der boret med en gjennomsnittlig fremdrift på 3 m. pr. 8 timers skift, heri medregnet all flytting, opsetting, nedtagning av maskinen etc. Ser man bort fra flyttingene blir fremdriften ca. 2 m. pr. 8 timers skift. Det gjennomsnittlige netto diamantforbruk har vært ca. 0,068 carat pr. m. medregnes 25 % av restbeholdningen av restbeholdningen, blir bruket 0,081 carat pr. m.

Formålet med boringen i søndre del av Litland Grube er å undersøke malmens videre utstrekning mot syd og derved skaffe grundlag for utbyggelse av videre drift og avbygning.

Der er ialt boret 12 hull på tilsammen 392,58 m.

Hull nr. 1	23,18 m.
" " 2	19,98 "
" " 3	12,35 "
" " 4	32,68 "
" " 5	29,79 "
" " 6	33,01 "
" " 7	19,77 "
" " 8	30,04 "
" " 9	94,95 "
" " 10	53,15 "
" " 11	13,92 "
" " 12	29,76 "

Sum: 392,58 m.

Norges Geologiske Undersøkelser

Bergarkivet.

Herav er hull nr. 1, 2, 3, 7 boret fra etasje III nær søndre stoff, - hull nr. 4, 5, 6, 8, 9, 10 boret fra etasje II nær søndre stoff, - hull nr. 11, 12 boret fra etasje II koord. 236 syd, 251 øst.

For å lette oversikten over boringsresultater er utarbeidet kart i målestokk 1 : 400 over grubens søndre del hvor de borede hull er

R a p p o r t

over Diamantboring i Litland Grube vinteren 1934 - 35.

For diamantbring ved avd. Hosanger blev anskaffet en brukt maskin fra avd. Evje. Maskinen er en A. M. Diamond Drill indkjøpt i 1932 fra Smith & Travers Company Ltd. Sudbury, Ont. Maskinen blev overdrat komplett med 7 HK. Holman H. S. B. luftmotor, rød puller, 3 stk. kjernerør i lengder 1,3 - 2,2 - 3,0 m. for 15/16" kjerne, nødvendige borrhør samt diverse annet utstyr. Med nuværende motor kann bores op til 400 - 500 fot lange hull. Maskinen er monteret på 2 stk. 2 m. lange søiler som fastspennes mellem tak og såle. Der anvendes pressluft med 7 kg. trykk og vand med 5 - 6 kg. trykk. Luftforbruget pr. min. opgives å være ca. 2,3 m.³ ved 5,6 kg. trykk. Maskin med motor og søiler veier 450 lbs.

Maskinen kjøres med tvungen mating. Standard utstyr gir borhastigheter henholdsvis 400 og 700 omdr. pr. tomme mating. Normal hastighet for motor er ca. 1400 omdr. pr. min. motsvarende 1120 omdr. på boret. Dette gir en matehastighet på 7, henholdsvis 4 cm. pr. min. netto bortid.

For opplæring av mannskap for boring og kronesetting blev tilkaldt en mann fra avd. Evje som hadde kjenskap til arbeidet derfra.

På grundlag av erfaringer fra boring på Evje blev der kun boret med bortz, små krystallinske diamanter. Der blev anvendt 35 - 40 stener (6,0 - 7,5 carat) pr. krone, hvorav 2 - 3 stk. som sidestener.

I perioden er der boret med en gjennomsnittlig fremdrift på 5,43 m. pr. 8 timers skift, heri medregnet all flytting, opsetting, nedtaking av maskinen etc. Ser man bort fra flyttingene blir fremdriften ca. 6,32 m. pr. 8 timers skift. Det gjennomsnittlige netto diamantforbruk har vært ca. 0,068 carat pr. m. medregnes 25 % ^{av restbeholdningen} verdiforringelse av bortz, blir forbruket 0,081 carat pr. m.

Formålet med boringen i søndre del av Litland Grube er å undersøke malmens videre utstrekning mot syd og derved skaffe grundlag for planleggelse av videre drift og avbygning.

Der er ialt boret 12 hull på tilsammen 392,58 m.

Hull nr.	1	23,18 m.
" "	2	19,98 "
" "	3	12,35 "
" "	4	32,68 "
" "	5	29,79 "
" "	6	33,01 "
" "	7	19,77 "
" "	8	30,04 "
" "	9	94,95 "
" "	10	53,15 "
" "	11	13,92 "
" "	12	29,76 "

Sum: 392,58 m.

Norges Geologiske Undersøkelser

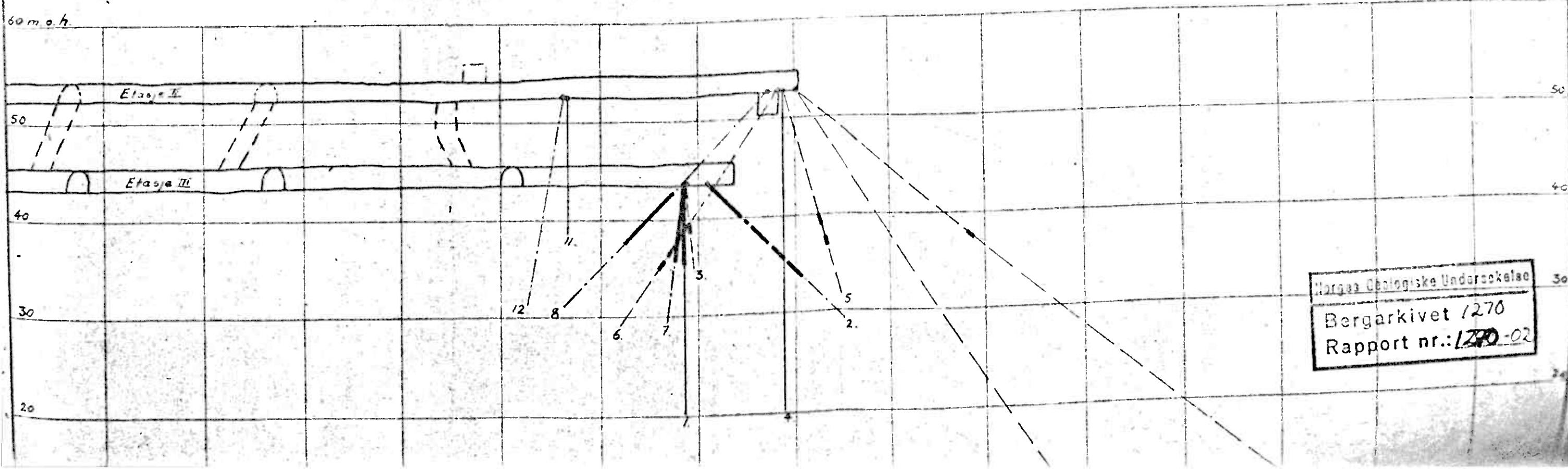
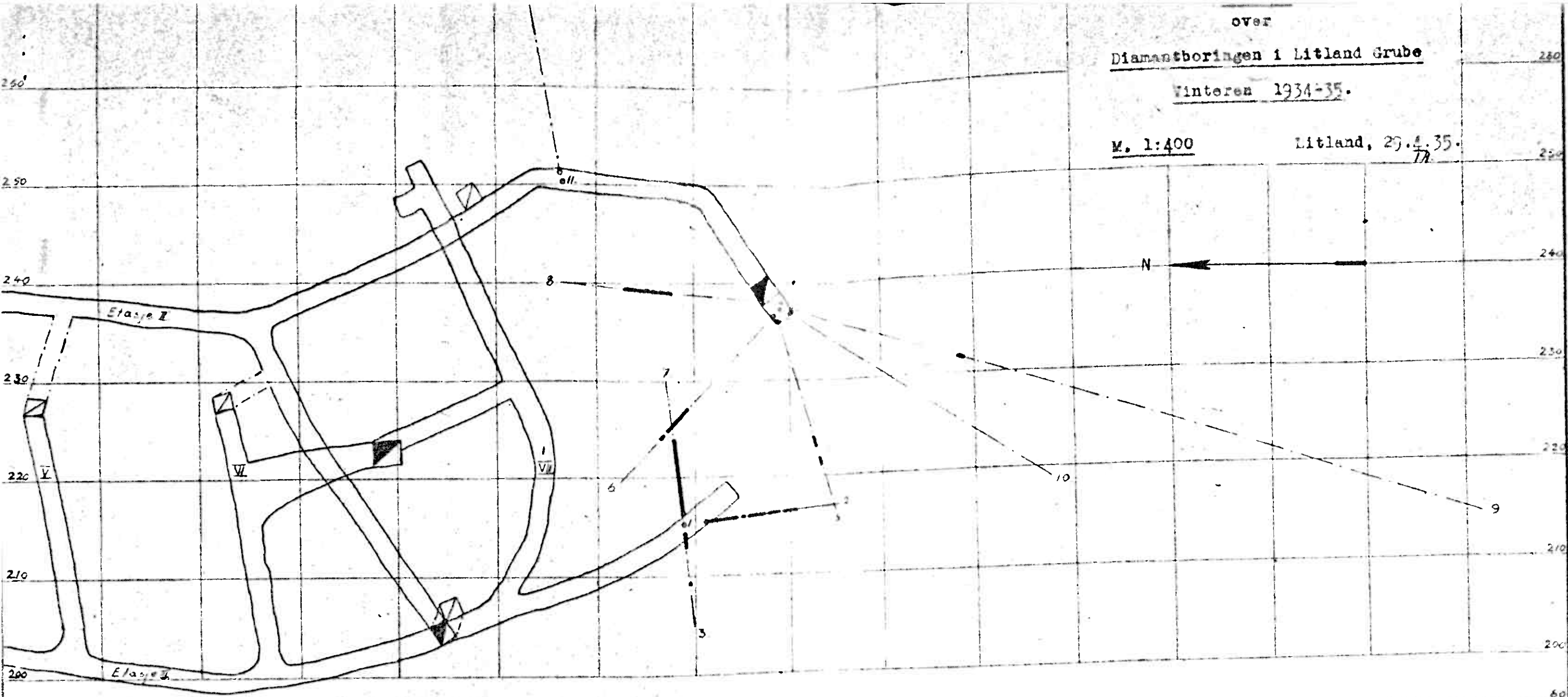
Bergarkivet.

Herav er hull nr. 1, 2, 3, 7 boret fra etasje III nær søndre stuff, - hull nr. 4, 5, 6, 8, 9, 10 boret fra etasje II nær søndre stuff, - og hull nr. 11, 12 boret fra etasje II koord. 236 syd, 251 øst.

For å lette oversikten over boringsresultater er utarbeidet et kart i målestokk 1 : 400 over grubens søndre del hvor de borede hull er

over
Diamantboringen i Litland Grube
Vinteren 1934-35.

M. 1:400 Litland, 29.4.35.
77

Norges Geologiske Undersøkelser
Bergarkivet 1270
Rapport nr.: 1270-02

BV-6074

Norges Geologiske Undersøkelse

Bergarkivet

Rapport nr.: 1271

RAPPORT

over

DIAMANTBORINGEN I LITLAND GRUBE

JUNI 1935 - JUNI 1936

Blad 8. Diamantbor-rapport juni 1935 - juni 1936.

Lengde meter:

Analyse:

Fra: Til: Beskrivelse: Nr. Ni: Cu: Uløst: S.

Borhull nr. 36.

Hengort etasje IV.
Azimuth: 222,0°. Fall: 10,0°
Påsatt: 41,85 m. o. h.
Koord. 330,2 S, 214,1 Ø.

0,00	13,06	13,06	Gabbro, nogen få kiskorn, litt aplit.						
13,06	15,33	2,27	Impregnasjon.	112	0,68	0,22	79,93	3,78	
15,33	17,59	2,26	Malm (+ 0,1)	113	1,48	1,27	63,24	10,43	
17,59	19,33	1,74	Ujevn impregnasjon +(0,10 + 0,11)	114	0,57	0,23	82,67	3,37	
19,33	24,45	5,12	Gabbro med litt aplit.						

Borhull nr. 37.

Hengort etasje IV.
Azimuth: 222,0°. Fall: 50,0°.
Påsatt: 41,1 m. o. h.
Koord. 330,3 S, 214,0 Ø.

0,00	6,17	6,17	Gabbro med aplit og nogen kiskorn.						
6,17	6,70	0,53	Impregnasjon.	115	0,89	0,47	65,42	8,05	
6,70	12,23	5,53	Gabbro med nogen kiskorn.						
12,23	13,01	0,78	Gneis.						

Borhull nr. 38.

Hengort etasje IV.
Azimuth: 198,3°. Horisontalt.
Påsatt: 42,05 m. o. h.
Koord. 330,4 S, 214,6 Ø.

0,00	23,44	23,44	Gabbro, nogen spredte kiskorn.						
------	-------	-------	--------------------------------	--	--	--	--	--	--

Bysheim, 27. juni 1936.
Raffineringsverket A/S
Avdeling Hosanger.

Ad 7. Diamantbor-rapport juni 1935 - juni 1936.

Angde meter:

fra: Til:

Beskrivelse:

Analyse:

Nr. Ni: Cu: Uløst: S.

Borhull nr. 33.

Hengort etasje IV.

Azimuth: 182,6°. Horisontalt.

Påsatt: 42,0 m.o.h.

Koord. 330,4 S, 214,7 Ø.

0,00 18,04 18,04 Gabbro, tildels meget fattig
impregnasjon.

Borhull nr. 34.

Hengort etasje IV.

Azimuth: 182,6°. Fall: 30,0°.

Påsatt: 41,45 m. o. h.

Koord. 330,3 S, 214,7 Ø.

0,00 1,37 1,37 Meget fattig impregnasjon.

1,37 2,02 0,65 Fattig impregnasjon (+0,12)

2,02 4,40 2,38 Gabbro med litt hardstein.

4,40 6,53 2,13 Impregnasjon +(0,30+0,10)

6,53 8,75 2,22 God malm.

8,75 10,24 1,49 Impregnasjon.

10,24 10,95 0,71 Gabbro med kiskorn.

10,95 11,98 1,03 Impregnasjon.

11,98 21,69 9,71 Gabbro med en del kiskorn.

De sidste meter ren gabbro.

Borhull nr. 35.

Hengort etasje IV.

Azimuth: 199,3°. Fall: 10,0°.

Påsatt: 41,85 m. o. h.

Koord. 330,4 S, 214,6 Ø.

0,00 4,68 4,68 Gabbro med nogen kiskorn.

4,68 4,91 0,23 Impregnasjon.

4,91 8,39 3,48 Gabbro med aplit.

8,39 12,23 3,84 Malm.

12,23 14,55 2,32 Blandet malm.

14,55 15,01 0,46 Gabbro.

15,01 18,25 3,24 Malm.

18,25 22,26 4,01 Malm.

22,26 25,96 3,70 Malm.

25,96 27,12 1,16 Gabbro.

27,12 27,52 0,40 Ujevn impregnasjon.

27,52 28,10 0,58 Gabbro.

28,10 29,10 1,00 Impregnasjon

29,10 39,89 10,79 Gabbro, tildels noget

lysere bergarter.

99 0,29 0,13 79,32 2,17

100 0,61 0,34 73,74 4,86

101 2,27 0,60 55,07 13,97

102 0,54 0,36 73,34 3,97

103 0,66 0,18 74,82 4,25

104 0,62 0,24 79,44 2,92

105 3,50 0,43 38,84 4,14

106 1,48 0,43 64,54 9,08

107 2,15 0,48 56,54 12,94

108 2,76 0,81 45,07 16,90

109 2,50 0,57 46,93 16,94

110 0,51 6,28 57,80 11,00

111 0,47 0,26 79,06 3,14

6. Diamantbor-rapport juni 1935 - juli 1936.

gde meter:

	Til:	Beskrivelse:	Nr.	Ni:	Cu:	Uløst	S.
<u>Borhull nr. 30.</u>							
Hengort etasje IV.							
Stigning: 50,0°. Azimuth: 131,9°.							
På satt: 43,2 m. o. h.							
Koord. 329,0 S, 216,3 Ø.							
14,34	14,34	De første 2 m. nogen kiskorn senere gabbro.					
<u>Borhull nr. 31.</u>							
Hengort etasje IV.							
Fall: 15,0°. Azimuth: 182,8°.							
På satt: 41,7 m. o. h.							
Koord. 330,4 S, 214,6 Ø.							
2,76	2,76	Gabbro med nogen kiskorn.					
3,26	0,50	Fattig impregnasjon	83	0,19	0,10	80,63	1,19
10,14	6,88	Gabbro med nogen kiskorn og aplitrenner.					
13,16	3,02	Vekslende malm, tildels ren bolt	84	2,02	0,59	54,86	13,43
13,75	0,59	Impregnasjon.	85	0,76	0,16	63,13	7,79
16,02	2,27	Malm, tildels rik	86	1,33	0,47	60,86	7,87
16,86	0,84	Impregnasjon	87	0,58	0,13	48,95	9,14
19,67	2,81	Malm.	88	0,82	0,65	59,12	4,13
21,27	1,60	Malm.	89	0,38	0,52	68,20	6,13
22,27	1,00	Noget impregnasjon, en del av kjernen består av 1/2 god malm og 1/2 aplit.	90	0,18	0,10	78,65	2,20
25,04	2,77	Vekslende malm +(0,24+0,22)	91	0,85	0,18	66,53	5,52
28,47	3,43	Malm	92	1,75	0,48	60,20	10,87
28,59	0,12	Aplit					
29,01	0,42	Fattig impregnasjon	93	0,22	0,13	76,74	1,56
30,58	1,57	Meget fattig impr.gjennemsatt av aplit.					
31,22	0,64	Fattig impregnasjon	94	0,16	0,05	79,92	0,81
32,71	1,49	Meget fattig impregnasjon					
34,15	1,44	Fattig impregnasjon (+0,15)	95	0,15	0,10	74,49	1,20
35,25	1,10	Gabbro.					
37,52	2,27	Impregnasjon	96	0,19	0,13	73,99	1,31
46,89	9,37	Meget fattig impr. De sidste 2 m. er bergarten en del omvandlet og glimmerrik og gjen,satt av aplitrenner.					
<u>Borhull nr. 32.</u>							
Hengort etasje IV.							
Horisontalt. Azimuth: 156,0°.							
På satt: 42,0 m.o.h.							
Koord. 330,2 S, 215,3 Ø.							
0,80	0,80	Impregnasjon.	97	0,22	0,06	80,43	1,06
3,80	3,00	Gabbro med nogen få kiskorn.					
6,28	2,48	Ujevn impregnasjon.	98	0,40	0,22	80,51	2,24
6,63	10,35	Gabbro med hardstein, på slutten av hullet gneis.					

Angede meter:

Analyse:

Til:			Beskrivelse:	Nr.	Ni:	Cu.	Uløst:	S:
<u>Borhull nr. 25.</u>								
Hengort etasje IV.								
Fall: 50,0. Azimuth: 99,8°.								
På satt: 41,0 m.o.h.								
Koord. 328,6 S, 216,0 Ø.								
0,00	3,70	3,70	Malm.	71	0,78	0,28	78,18	4,61
0,70	5,20	1,50	Malm.	72	1,51	0,40	60,26	10,69
0,20	5,61	0,41	Gabbro.					
0,61	7,94	2,33	Malm	73	1,55	0,56	56,45	9,40
0,94	8,48	0,54	Meget fattig impr.					
0,48	10,19	1,71	Ujevn malm.	74	0,59	0,19	70,10	3,68
0,19	10,75	0,56	Fattig impregnasjon.	75	0,33	0,08	76,10	1,61
0,75	24,93	14,18	Gabbro, de sidste 6 m. gneis og lysere glimmerrik bergart.					
<u>Borhull nr. 26.</u>								
Hengort etasje IV.								
Fall: 30,0. Azimuth: 99,8°.								
På satt: 41,3 m. o. h.								
Koord. 328,6 S, 216,4 Ø.								
0,00	3,81	3,81	Malm.	76	1,07	0,88	68,95	7,76
0,81	4,20	0,39	Gabbro.					
0,20	6,55	2,35	Malm.	77	0,59	0,26	74,45	4,08
0,55	8,78	2,23	Impregnasjon + (0,70+0,20)	78	0,28	0,16	81,18	1,59
0,78	9,14	0,36	Meget fattig impr.					
0,14	10,16	1,02	Fattig impregnasjon + 0,30	79	0,49	0,10	77,00	1,24
0,16	25,39	15,23	Gabbro og glimmerrike gneis-bergarter. De sidste 5. m. er gneis.					
<u>Borhull nr. 27.</u>								
Hengort etasje IV.								
Horisontalt. Azimuth: 99,8°.								
På satt: 41,95 m.o.h.								
Koord. 328,6 S, 216,4 Ø.								
0,00	2,40	2,40	Malm.	80	1,51	0,43	64,65	9,26
0,40	2,77	0,37	Gabbro.					
0,77	2,99	0,22	Fattig impregnasjon	81	0,43	0,13	71,41	2,47
0,99	16,02	13,03	Gabbro med hardsteinsrenner.					
<u>Borhull nr. 28.</u>								
Hengort etasje IV.								
Horisontalt. Azimuth: 299,8°.								
På satt: 41,95 m. o. h.								
Koord. 328,6 S, 213,1 Ø.								
0,00	10,58	10,58	Gabbro med nogen aplitrenner.					
<u>Borhull nr. 29.</u>								
Hengort etasje IV.								
Horisontalt. Azimuth: 72,0°.								
På satt: 41,95 m. o. h.								
Koord. 328,1 S, 216,4 Ø.								
0,00	3,21	3,21	Malm.	82	1,78	0,41	62,15	10,69
0,21	15,60	12,39	Gabbro med et inkludert gneis-					

de meter:

	Til:	Beskrivelse:	Nr.	Ni:	Cu:	Uløst:	S:
39	6,24	0,85	Gabbro med nogen kiskorn				
24	6,72	0,48	Fattig impregnasjon	61	0,53	0,23	71,63 2,75
72	8,53	1,81	Gabbro med nogen kiskorn, litt hardstein.				
53	9,08	0,55	Impregnasjon	62	0,42	0,37	72,37 2,10
08	11,57	2,49	Gabbro med nogen kiskorn				
57	11,91	0,34	Impregnasjon	63	0,55	0,48	61,82 5,34
91	13,30	1,39	Gabbro				
30	25,24	11,94	Gneisbergarter, på de sidste 5. m. en del gabbro.				

Borhull nr. 22:

Etasje IV.
Azimuth: 247,5° Vert.Vink.15° opp.
Påsatt: 34,6 m. o. h.
Koord. 274,2 S, 215,0° Ø.

00	1,05	1,05	Gabbro med litt spredt kis.				
05	2,24	1,19	Impregnasjon	64	0,83	0,38	68,29 5,38
24	3,00	0,76	Gabbro.				
00	4,54	1,54	Fattig impregnasjon	65	0,39	0,19	75,64 2,33
24	5,74	1,20	Gabbro.				
24	5,90	0,16	Fattig impregnasjon	66	0,34	0,16	73,78 2,00
00	22,96	17,06	Gabbro, tildels meget fattig impregnasjon				
06	23,68	0,72	Isolert impr.sone(+0,29)	67	0,56	0,22	72,21 6,53
08	27,26	3,58	Gabbro, gjennemsatt av hardstein.				

Borhull nr. 23.

Hengort etasje IV.
Vertikalt. Påsatt: 41,0 m.o.h.
Koord. 328,6 S, 214,7 Ø.

00	2,41	2,41	Ujevn malm + (0,13+0,33)	68	0,77	0,37	68,28 5,63
01	3,87	1,46	Gabbro, tildels glimmerrik.				
07	5,01	1,14	Impregnasjon + (0,12)	69	0,48	0,20	76,41 3,77
01	20,49	15,48	Gabbro, tildels fattig impregnert, fra 14,0 m. overveiende gneis.				

Borhull nr. 24.

Hengort etasje IV.
Azimuth: 299,6° Fall: 50,0°.
Påsatt: 41,0 m. o. h.
Koord. 328,6 S, 213,3 Ø.

00	0,60	0,60	Gabbro.				
00	1,30	0,70	Malm.	70	0,94	1,39	69,33 6,92
00	20,85	19,55	Gabbro, tildels glimmerrik og omvandlet, de sidste 10-12 m. er gneis.				

Blad 2. Diamantbor-rapport juni 1935 - juni 1936.

Lengde meter:			Beskrivelse:	Nr.	Analyse:			
Fra:	Til:				Ni:	Cu:	Uløst:	S.
9,91	11,09	1,18	Gabbro med nogen kiskorn.	33	1,07	0,48	55,29	10,95
11,09	12,86	1,77	Impr. malm.					
12,86	14,30	1,44	Gabbro med litt kis, tildels glimmerrik.	34	0,79	0,33	64,79	5,58
14,30	14,57	0,27	Impregnasjon.	"				
14,57	15,07	0,50	Gabbro med glimmer.	"				
15,07	15,46	0,39	Impregnasjon.	"				
15,46	16,63	1,17	Gabbro.	"				
16,63	17,05	0,42	Impregnasjon.	"				
17,05	17,46	0,41	Hardstein.	"				
17,46	18,08	0,62	Impregnasjon.	"				
18,08	18,40	0,32	Gabbro med kiskorn.	35	1,01	0,39	67,86	6,88
18,40	18,90	0,50	Impregnasjon.					
18,90	31,25	12,35	Gabbro med en del hardstein, tildels meget fattig impregnasjon.	36	0,89	0,81	64,20	6,05
31,25	32,07	0,82	Impregnasjon +(0,15)					
32,07	41,67	9,60	Gabbro med nogen kiskorn, samt nogen hardsteinsrenner.					

Borhull nr. 17.

Etasje IV.
Azimuth: 307,5°. Vert.vink. 9.0°.
opp. Påsatt: 34,3 m.o.h.
Koord. 273,3 S, 214,8 Ø.

0,00	0,73	0,73	Gabbro.	37	1,04	0,45	65,31	8,19
0,73	4,13	3,40	Impr. malm. (+0,15)					
4,13	4,77	0,64	Gabbro.	38	0,42	0,22	70,12	2,60
4,77	7,98	3,21	Fattig impregnasjon (+0,14)					
7,98	8,55	0,57	Meget fattig impregnasjon.	39	0,55	0,35	70,45	3,68
8,55	10,99	2,44	Impregnasjon.					
10,99	11,74	0,75	Meget fattig impregnasjon.					
11,74	17,62	5,88	Overveiende gneis.					

Borhull nr. 18.

Etasje IV.
Azimuth: 247,5°. Vert.vink. 33,3°.
opp. Påsatt: 35,1 m.o.h.
Koord. 274,0 S, 215,1 Ø.

0,00	3,43	3,43	Gabbro.	40	1,28	0,54	64,91	8,11
3,43	5,73	2,30	Impr. malm.	41	0,87	0,30	70,47	5,15
5,73	7,04	1,31	Impregnasjon.					
7,04	7,60	0,56	Gabbro.	42	0,74	0,45	71,65	
7,60	8,35	0,75	Ujevn impregnasjon.	43	1,23	0,44	60,50	9,23
8,35	9,72	1,37	Ujevn impregnasjon tildels rik					
9,72	10,50	0,78	Gabbro.					
10,50	12,92	2,42	Impregnasjon gjennemsatt av hardstein+(0,14+0,15+0,39)	44	0,91	0,25	56,56	11,36
12,92	13,95	1,03	Fattig impregnasjon	45	0,77	0,30	77,21	4,53
13,95	26,56	12,61	Gabbro, tildels med nogen kiskorn.					

D i a m a n t b o r - r a p p o r t

juni 1935 - juni 1936.

De meter:		Analyse:				
Til:	Beskrivelse:	Nr.	Ni:	Cu:	Uløst:	S.
<u>Borhull nr. 13.</u>						
Etasje II.						
Vert.vink. 67,0°.						
Påsatt: 52,6 m.o.h.						
Koord. 238,4 S, 250,3 Ø.						
Azimuth: 200,0°.						
3,60	3,60	Gabbro.				
5,10	1,50	Fattig impregnasjon (+40cm.)	24	0,31	0,31	72,90 2,36
28,20	23,10	Gabbro, tildels meget svakt impr. Sidste halvdel gj.satt av lysere bergarter.				
<u>Borhull nr. 14.</u>						
Etasje II.						
Azimuth: 60,6°.						
Vert.vink. 67,0°						
Påsatt: 52,9 m.o.h.						
Koord. 257,0 S, 240,2 Ø.						
24,14	24,14	Gabbro, tildels gj.satt av lysere bergarter. Nogen kiskorn i de første 4 m.				
<u>Borhull nr. 15.</u>						
Etasje II.						
Azimuth: 300,0°.						
Vert.vink. 40,0°						
Påsatt: 53,0 m. o. h.						
Koord. 258,5 S, 236,4 Ø.						
18,37	18,37	Gabbro med hardsteinsrenner, tildels svakt impregnert.				
19,59	1,22	Ujevn malm.	25	1,20	0,45	72,56 7,21
20,12	0,53	Gabbro.				
21,75	1,63	Malm.	26	2,12	0,61	52,61 13,95
22,17	0,32	Hardstein				
25,42	3,25	Ujevn malm.	27	1,27	0,55	65,60 9,05
25,86	0,44	Meget fattig impr.				
27,24	1,38	Fattig impregnasjon	28	0,55	0,15	76,58 3,00
38,98	11,74	Gabbro, de sidste 6 - 7 m. er gneis.				
<u>Borhull nr. 16.</u>						
Etasje IV.						
Horisontalt. Azimuth: 217,0°.						
Påsatt: 34,2 m.o.h.						
Koord. 274,4 S, 216,0 Ø.						
1,09	1,09	Gabbro med nogen kiskorn				
1,92	0,83	Fattig impregnasjon.	29	0,30	0,10	75,63 1,66
1,50	1,58	Gabbro og hardstein.				
1,08	0,58	Fattig impregnasjon (+0,11)	30	0,45	0,22	73,32 3,13
1,75	0,67	Gabbro med kiskorn.				
1,51	0,76	Impregnasjon.	31	0,75	0,25	63,78 6,47
1,23	2,72	Vekselvis hardstein og gabbro med kiskorn.				
1,01	1,68	Impr. malm.	32	1,73	0,36	60,13 10,00

Resultatene av diamantboringen i søndre del av Litland Grube viser at malmföringen er i betydelig avtagende sydover til koord. 330 syd hvor man har mindste snitt av malmen. De hittil foretatte boringer sydover fra koord. 330 syd gir dog noget håb om økende malmföring længere syd.

Regner man med en gjennomsnitts malmektighet på 6 m. har man søndenfor koord. 230 syd ca. 40200 t. malm. Regnes med 10 % tap i bergfester får man 36 000 t. brytbar malm som hittil kjendt på etasje IV. Med hensyn til gehalten så må man her antagelig regne med noget fattigere malm end den vi hittil har drevet på.

Videre undersøkelser og diamantboring efter malmen kan passende settes igang ved koord. 370 syd, når den nye feltort med tverslag ved årets slutt når frem hit.

Utgiftene ved boringen.

Der er ialt boret 633,51 m. fordelt på 26 hull.

Arbeidsutgifter:

Diamanter	Kr. 1892,97 d.v.s.	Kr. 2,99 pr. m.
Arbeidsløn inkl. reparasjoner	" 1752,47 " " "	" 2,76 " "
Olje og diverse materialer	" 571,56 " " "	" 1,06 " "
Arbeidstid	" 63,35 " " "	" 0,10 " "

Andre utgifter:

Kr. 4380,35 d.v.s. Kr. 6,91 pr. m.

Diamantforbruk og effekt.

Samlet forbruk inkl. verdiforringelser: 42,805 ert.bortk.

Det tilsvarer gjennomsnittsförbruk pr. m. boret: 0,0677 ert.

Boringens gjennomsnittlige fremdrift incl. oppsetting, flytting og vedtaking av maskin: 6,1 m. pr. mand og skift.
Fremdrift, excl. flytting, etc.: 8,3 " " " " "

Beholdning av diamanter.

Nye bortk 40.543 ert.	Kr. 1762,00
Brukte bortk 19,021 ert. (40% verdi)	" 333,02
Stående i 2 stk. brukte kroner: 10,2(75 % ")	" 335,42

Borhull 25, 26, 27 blev boret mot øst med forskjellige vert.vinkler. - Borhull 25 boret med 50° fall, viser 10,75 m. malm fra påhugget til 10,75 m. med 1 m. gråberg inkludert, gjennomsnittlig 0,93 % Ni og 0,31 % Cu. - Borhull 26 boret med 30° fall viser 10,16 m. impregnasjon fra påhugget til 10,16 m. med ca. 2 m. gråberg inkludert, gjennomsnittlig 0,61 % Ni og 0,42 % Cu. - Borhull 27 boret horisontalt viser malm med 1,51 % Ni og 0,43 % Cu på de første 2,4 m.

Borhull 29 blev boret horisontalt og noget mot nord, da vi hadde inntrykk av borhull 27 gikk like i kanten av en Ø - V gående aleppe. Borhullet viser dog ikke mere malm end nr. 27.

Borhull 30 blev boret på 50° stigning for å søke efter malm over hengortnivået i retning Ø. S. Ø. Hullet er helt grått.

For å bli orientert om malms videre fortsettelse sydover blev der så boret nogen huller i sydlig retning med forskjellige azimuth og vert. vink.

Borhull 31 blev boret efter malmen med fall på 15° . Hullet skjærer ut i ligger ved koord. 327,5 syd på omtrent samme nivå som etasje IV¹ og viser 18,3 m. malm mellom 10,14 og 28,47 m. med gjennomsnitt 1,15 % Ni og 0,43 % Cu.

Borhull 32, 33, 38 blev boret horisontalt for å undersøke om det var mulig å fortsette driften av hengorten videre sydover i malm. Hullene fører praktisk talt kun gråberg og viser at den fortsette malm sydover ligger under hengort-nivået.

Borhull 34 blev boret med 30° fall og fører 5,8 m. malm mellom 4,4 og 10,24 m. med 0,4 m. gråberg inkludert, gjennomsnitt 1,19 % Ni og 0,42 % Cu.

Borhull 35 blev boret med 10° fall og fører 17,6 m. god malm mellom 8,39 og 25,96 m. til koord. 356 syd med gjennomsnitt 2,51 % Ni og 0,54 % Cu. Borhull 36 og 37 blev boret for å fastslå malms vestgrense. - Borhull 36 boret med 10° fall og viser 6,2 m. malm mellom 13,06 og 19,33 m., gjennomsnitt 0,9 % Ni og 0,58 % Cu. - Borhull 37 boret med 50° fall viser en smal stripe impregnasjon, forøvrig kun gråberg.

BV-6074

Norges Geologiske Undersøkelse
Bergarkivet
Rapport nr.: <u>1272</u>

RAPPORT

over

Diamantboringen i Litland & Lien Gruber

Juli 1936 - Desember 1937

R a p p o r t

over diamantboringen i tiden juli 1936 - desember 1937.

Der er i nevnte tidsrum boret 31 hull på tilsammen 593,89 l.m.
Herav er 506,07 l.m. boret i Litland grube, 87,82 l.m. i Lien grube.

Borhull nr.:	Sted:	Meter boret:
39	Litland, etasje III	16,38
40	" " "	14,55
41	" " "	12,94
42	" " IV	10,84
43	" " "	10,38
44	" " "	10,68
45	" " "	9,11
46	" " "	10,69
47	" " "	19,93
48	" " "	16,78
49	" " "	15,72
50	" " "	18,02
51	" " "	31,42
52	" " "	32,43
53	" " "	26,11
54	" " "	48,34
55	" " "	43,01
56	" " "	27,93
57	" " "	12,27
58	" " III	21,50
59	Lien, overetasje	31,52
60	" " "	16,62
61	" " "	11,05
62	" " "	28,63
63	Litland, etasje V	12,31
64	" " "	8,96
65	" " "	7,85
66	" " "	21,66
67	" " "	17,56
68	" " "	15,83
69	" " "	12,87
Sum:	31 hull	593,89 m.

Norges Geologiske Undersøkelser

Bergarkivet.

Vedlagt følger oversiktskart, M.1:400, over boringene i Litland og Lien. Samtlige borhull er pålagt og soner av malm og impregnasjon er antydnet.

Litland grube:

Etasje III:

Borhull nr. 39 - 40 - 41 blev boret fra tverslag V og VI og viser en del malm vest for strosse V. Boringene foranlediget drift av vestre strosse V hvor der ialt er uttatt ca. 750 m.³ malm.

Borhull 58 blev boret fra tverslag VI for å undersøke vestre parti malmen tverslagene VI og VII. Resultatet viser min-

dre malm end ventet, men da der står en del god malm i nordveggen på tverslag VII blev allikevel vestre strosse VII påbegyndt.

Stasje IV:

Borhull nr. 42 til 46 blev boret vertikalt fra sålen i tverslag V og viser en stripe malm av varierende mektighet under sålen. - Borhull nr. 47 og 48 blev boret fra samme såle med fall henholdsvis $50,0^{\circ}$ og $33,3^{\circ}$. Borhull 47 gav overraskende bra resultat, borhull 48 viser kun gråberg, og er således boret utenfor malmsonen på dennes østre side.

Fra nisje mot syd i tverslag V er boret hullene nr. 49 til 54, alle boret i sydlig retning mer eller mindre efter malmen. Nogen av hullene viser ganske god malm, men malmsonens bredde synes ikke å være større end 8 - 10 m. og nevneværdig malm syd for koord. 398 S er ikke påvist. Resultat av disse boringer er således ikke meget oppmuntrende.

Borhull nr. 55 og 56 blev boret mot S.V. fra østre del av tverslag V. Resultatet viser ikke mere malm end ventet.

Borhull nr. 57 blev boret nordover fra tverslag V for å få inntrykk av malmen nord for tverslaget. Resultatet viser ikke mere malm end ventet.

Videre boringer mot syd blev nu innstillet og der blev fra nisje i tverslag V neddrevet en slepsynk til nivå 29 m.o.h. og videre drevet ort på dette nivå mot syd efter malmen til koord. 398 S hvor orten kom i gråberg og videre drift foreløbig innstillet.

Stasje V:

Fra søndre del av etasjen blev boret hullene nr. 63 til 69 i forskjellige retninger for å lete efter malmen. Ingen av hullene viser malm av betydning og det synes for øiblikket vanskelig å finne nogen fortsettelse på Litland-malmen her.

Lien grube:

Overetasjen:

Borhull nr. 59 til 62 blev fra overetasjen boret i syd-østlig retning for å gi opplysninger om søndre del av den hittil kjendte Lien malm.

Resultatene viser at denne del av malmen består av

fattig impregnasjon med forholdsvis lavt Ni og Cu innhold.
 De første 15,27 m. av borhull nr. 59 viser således gjennomsnittlig
 0,359 % Ni, de første 12,35 m. av borhull nr. 60 viser 0,381 % Ni
 i gjennomsnitt. Borhull nr. 62 blev boret etter malmen mot 3.0.
 Hullet viser mindre malm end ventet med metallinnhold like lavt
 som i de andre hull. Boringen av dette hull måtte stoppes ved
 23,63 m. på grund av vanskelig fjell.

Videre boringer i Litland- og Lien feltene er fore-
 løbig innstillet, idet vi avventer rapport fra A/S Elektrisk
 Malmløstings nylig utførte målinger her.

Vi håber at vi på grundlag av rapportene fra Geofysisk
 Malmløsting, Trondhjem og A/S Elektrisk Malmløsting, Stockholm skal
 finne retningslinjer for videre boring efter malmen både i Lit-
 land- og Lien feltet.

Utgifter ved boringene.

Der er ialt boret 593,89 m. fordelt på 31 hull.

Driftsutgifter:

Diamanter	1375,40 kr.	2,30 kr./m.
Arbeidsløn inklusiv reparasjoner	1758,68 "	2,97 "-
Olje og diverse materialer	646,01 "	1,09 "-
Kraft	59,39 "	0,10 "-
Sum utgifter:	3839,48 kr.	6,46 kr./m.

Diamantforbruk og effekt.

Samlet forbruk inkl. verdiforringelser: 31,685 ort bortz
 som tilsvarer gjennomsnittsforbruk pr. m. boret 0,053 ort

Boringens gjennomsnittlige fremdrift inkl.

montering og demontering av maskin og utstyr: 4,6 m. pr. 8 timer skift.

Fremdrift, ekskl. montering, flytting, etc.: 7,8 m. " " " "

Samlet forbruk av diamantborkroner: 16 stk.
 D. v. s. boret pr. borkrone: 37,1 m.
 Kronesetternes anvendte tid pr. borkrone, inkl.
 småreparasjoner: 17,8 timer

Beholdning av diamanter.

Nye bortz	33,018 crt	Kr. 1429,61
Brukte bortz	3,957 crt (50 % verdi)	" 85,69
Skrap	27,058 crt (10 % verdi)	" 117,16
Stående i 2 stk. brukte kroner	11,61 crt (75 % Verdi)	" 377,04
Sum:		Kr. 2009,50

Lengde meter:

Fra:	Til:	Beskrivelse:	Nr.	Ni:	Cu:	Uløst:	S.:
------	------	--------------	-----	-----	-----	--------	-----

Borhull nr. 39.

Tverslag VI, stasje III.
 Stigning 50,0, Azimuth: 390°
 Påsatt: 45,1 m.o.h.
 Koord. 201,1 S, 215,7 Ø.

0,00	5,15	5,15	4 m. gneis, resten gabbro	116	0,60	0,21	74,52	3,72
5,15	6,00	0,85	Impregnasjon					
6,00	8,07	2,07	Vekslende gabbro og hardstein	117	1,79	0,38	58,65	11,65
8,07	8,75	0,68	Ujevn impregnasjon					
8,75	16,38	7,63	Gabbro med litt hardstein.					

Borhull nr. 40.

Tverslag V etasje III.
 Stigning 50,0
 Azimuth: 189,4°
 Påsatt: 45,2 m.o.h.
 Koord. 185,0 S, 215,1 Ø.

0,00	5,74	5,74	Overveiende gneis.	118	0,73	0,35	69,38	7,99
5,74	6,57	0,83	Impregnasjon	119	2,42	0,25	49,46	17,53
6,57	7,10	0,53	Malm.					
7,10	7,68	0,58	Gabbro med kiskorn.	120	1,72	0,59	61,81	10,12
7,68	9,04	1,36	Ujevn malm	121	1,04	0,22	71,26	6,50
9,04	10,37	1,33	Gabbro med nogen kiskorn.					
10,37	10,57	0,20	Impregnasjon					
10,57	14,55	3,98	Gabbro.					

ende meter:

Fr:	Til:	Beskrivelse:	Nr.	M:	Cu:	Uløst:	S.:
<u>Borhull nr. 41.</u>							
Tverslag V, etasje III.							
Stigning: 50,0°							
Azimuth: 389,4°							
Påsat: 45,2 m.o.h.							
Koord. 182,2 S. 214,6 Ø.							
0,00	4,46	4,46	Overveiende gneis.				
4,46	5,80	1,34	122	1,04	0,31	65,69	7,18
5,80	5,98	0,18	Gabbro.				
5,98	8,69	2,71	123	0,74	0,43	72,82	5,15
8,69	10,12	1,43	124	4,70	0,32	25,00	25,35
10,12	12,94	2,82	Gabbro, tildels noget omvandlet.				

Borhull nr. 42.

Tverslag V, etasje IV. Azimuth.
Vertikalt. Påsat: 33,9 m.o.h.
Koord. 372,7 S. 222,2 Ø.

0,00	1,33	1,33	Gabbro med nogen kiskorn.				
1,33	2,01	0,68	125	0,57	0,22	75,01	3,68
2,01	10,84	8,83	Gabbro med nogen kiskorn, går over i omv.gneislign. bergarter.				

Borhull nr. 43.

Tverslag V, etasje IV.
Vertikalt. Azimuth.
Påsat: 33,9 m.o.h.
Koord. 371,4 S. 217,4 Ø.

0,00	1,34	1,34	Gabbro.				
1,34	2,23	0,89	126	1,07	0,22	78,18	5,50
2,23	10,36	8,15	Gabbro med nogen kiskorn de siste meter glimmerrik gneislign. bergart.				

Borhull nr. 44.

Tverslag V, etasje IV.
Vertikalt. Azimuth.
Påsat: 33,8 m.o.h.
Koord. 370,2 S. 211,9 Ø.

0,00	1,07	1,07	Gabbro med kiskorn.				
1,07	2,52	1,45	127	2,28	0,27	49,03	14,78
2,52	3,46	0,94	Gneis.				
3,46	6,25	2,79	128	1,74	1,20	57,27	11,41
6,25	6,49	0,24	Gneis.				
6,49	7,17	0,68	129	2,57	0,70	41,79	17,44
7,17	10,68	3,51	Gneis.				

agde meter:

	Til:	Beskrivelse:	Nr.	Ni:	Cu:	Uløst:	S.:
<u>Borhull nr. 45.</u>							
Tverslag V, etasje IV.							
Vertikalt. - Azimuth.							
Påsatt: 33,8 m.o.h.							
Koord. 359,3 S. 207,1 Ø.							
00	1,02	1,02	Gabbro.				
02	3,01	1,99	Malm	130	3,62	0,38	37,31 21,17
01	9,11	6,10	Gabbro, desiste meter gneis.				
<u>Borhull nr. 46.</u>							
Tverslag V, etasje IV.							
Vertikalt. Azimuth.-							
Påsatt: 33,8 m.o.h.							
Koord. 358,4 S. 202,7 Ø.							
00	10,69	10,69	Ca 1 m. aplit, 4 m. gabbro, forøvrig overveiende gneisbergarter.				
<u>Borhull nr. 47.</u>							
Tverslag V, etasje IV.							
Fall: 50,0° Azimuth: 299,5°							
Påsatt: 33,9 m.o.h.							
Koord. 372,5 S. 219,9 Ø.							
00	1,47	1,47	Gabbro med aplitremer.				
07	1,57	0,10	Impregnasjon	131	0,97	0,24	64,56 7,61
07	2,10	0,53	Gabbro.				
10	2,82	0,72	Impregnasjon				
12	3,07	0,25	Gabbro				
07	3,32	0,25	Impregnasjon	132	0,90	0,40	71,52 5,26
12	3,90	0,58	Gabbro.				
10	4,44	0,54	Impregnasjon	132			
14	4,73	0,29	Gabbro med noen kiskorn				
13	4,95	0,22	Impregnasjon	133	1,10	0,45	59,26 11,78
15	5,17	0,22	Gabbro.				
07	6,65	1,48	Malm	134	2,06	0,48	52,58 11,01
15	7,12	0,47	Gabbro.				
12	9,85	2,73	Malm	135	1,88	0,96	58,30 12,19
15	10,01	0,16	Gabbro				
11	10,73	0,72	Malm	136	2,40	0,48	48,97 17,71
13	19,93	9,20	Lysere bergarter, overveiende gneis.				
<u>Borhull nr. 48.</u>							
Tverslag V, etasje IV.							
Fall: 33,2° Azimuth: 99,5°							
Påsatt: 34,3 m.o.h.							
Koord. 372,4 S. 222,9 Ø.							
16,78	16,78	Gabbro med enkle kiskorn, de siste meter overveiende aplit og gneis.					

dybde meter:

nr: Tll: Beskrivelse: Nr. Ni: Cu: Uløst: S.:

Borhull nr. 49.

Tverslag V, etasje IV.
Fall: 40,0° Azimuth: 160,0°
Påsatt: 34,3 m.o.h.
Koord. 374,4 S, 209,6 Ø.

00	2,72	2,72	God malm.	137	2,24	0,64	52,16	18,11
72	6,62	3,90	Gabbro					
62	7,03	0,41	Fattig impregnasjon	138	0,24	0,10	78,93	2,25
03	7,15	0,12	Harstein.					
15	8,17	1,02	God malm (+ 15 cm.)	139	2,20	0,74	52,48	16,05
17	15,72	7,55	Gabbro, de siste 3,5 m. gneis.					

Borhull nr. 50.

Tverslag V, etasje IV.
Fall: 40,0° Azimuth: 200°
Påsatt: 34,3 m.o.h.
Koord. 375,5 S, 208,7 Ø.

00	3,17	3,17	God malm.	140	2,44	0,69	55,72	13,55
17	5,42	2,25	God malm.	141	2,94	0,67	43,49	17,89
12	5,51	0,09	Harstein					
51	7,85	2,34	Godmalm.	142	2,02	0,79	54,78	12,58
35	8,45	0,60	Gabbro					
15	10,19	1,74	Malm (+ 0,27 cm.)	143	1,18	0,45	70,00	7,30
9	11,50	1,31	Gabbro					
0	18,02	6,52	Gneis, med gabbrosone på ca. 1 m.					

Borhull nr. 51

Tverslag V, etasje IV.
Fall: 15,0° Azimuth: 195,0°
Påsatt: 34,7 m.o.h.
Koord. 375,9 S, 208,9 Ø.

0	1,38	1,38	Gabbro med nogen kiskorn.					
0	3,63	2,25	Malm	144	1,10	0,84	58,47	12,43
3	3,78	0,15	Gabbro					
1	5,68	1,90	Malm.	145	2,32	1,06	51,73	15,90
1	8,03	2,35	Gneisbergart med nogen kiskorn.					
1	10,66	2,63	Malm	146	1,95	1,10	58,56	12,09
1	10,89	0,23	Aplit					
1	11,53	0,64	Blandet malm	147	0,85	0,76	67,30	6,48
1	14,40	2,87	Malm (+ 0,16 m.)	148	2,08	0,62	54,84	13,84
1	16,97	2,57	Malm	149	2,47	0,39	50,50	15,50
1	19,08	2,11	Impregnasjon	150	1,33	0,39	62,78	9,63
1	19,16	2,11	Gabbro					
1	19,85	0,69	Impregnasjon (+ 0,11 m.)	151	0,92	0,42	64,30	6,28
1	24,00	4,15	Gabbro med nogen kiskorn					
1	27,00	3,00	Gneis og hardstein					
1	31,42	4,42	Gabbro med nogen kiskorn, borhullet går her sansynligvis nær liggen					

over diam.boring i tiden juli 1936 - desember 1937.

Pag. 8

eter:

Til:	Beskrivelse:	Nr.	Ni:	Cu:	Ullst:	S.:
<u>Borhull nr. 52.</u>						
Tverslag V, etasje IV.						
Fall: 15,0° Azimuth: 185,0°						
Påsatt: 34,7 m.o.h.						
Koord. 375,7 S. 209,0 Ø.						
0,25	0,25	Impregnasjon.	152	0,35	0,10	75,13 6,04
0,71	0,46	Gabbro				
1,11	1,40	Blandet impregnasjon	153	1,20	0,70	71,90 7,73
0,72	0,61	Fattig impregnasjon	154	0,24	0,19	82,75 1,28
0,80	2,08	Blandet malm	155	1,78	1,04	58,56 13,27
0,85	1,05	Impregnasjon	156	0,98	1,27	69,13 7,18
0,49	7,54	Gabbro				
0,33	0,84	Impregnasjon	157	1,41	0,51	58,20 10,64
0,88	0,55	Glimmerrik gabbro m/hardstein				
0,56	1,68	God malm	158	2,18	0,61	51,71 15,31
0,80	0,24	Hardstein				
0,83	3,03	God malm	159	1,53	0,44	60,17 11,96
0,67	2,84	God malm	160	3,45	0,50	34,58 24,81
0,36	1,69	Blandet malm	161	0,86	0,86	59,32 7,24
0,81	1,45	Gneisbergart				
0,17	0,36	Fattig impregnasjon	162	0,80	0,22	73,97 3,75
0,43	6,26	Gabbro med noen kiskorn, tildels mindre gneispartier.				

Borhull nr. 53.

Tverslag V, etasje IV.

Fall: 15,0° Azimuth: 205,0°

Påsatt: 34,7 m.o.h.

Koord. 375,0 S. 208,5 Ø.

0,28	0,28	Gabbro.				
0,46	0,18	Impregnasjon	163	0,32	0,05	72,26 6,57
3,09	3,53	Gabbro med noen få kiskorn.				
6,59	2,60	Blandet malm	164	2,53	1,40	51,65 17,01
8,44	1,85	Malm	165	1,51	0,49	64,96 11,12
8,72	0,28	Hardstein				
1,14	2,42	Malm	166	1,95	1,07	59,96 12,70
3,96	2,82	Malm (+ 9 cm.)	167	1,93	1,18	55,42 12,94
4,57	0,61	Gabbro, glimmerrik.				
7,46	2,89	Malm	168	2,52	0,35	45,29 16,28
8,23	0,77	Gabbro				
8,62	0,39	Impregnasjon	169	1,31	0,40	60,15 9,14
3,10	4,48	Gabbro.				
6,11	3,01	Gneis, siste 1/2 m. gabbro.				

Lønde meter:

Fra:	Til:	Beskrivelse:	Nr.	M:	Cu:	Ulsst:	S.:
<u>Borhull nr. 54.</u>							
Tverslag V, etasje IV.							
Fall: 8.0 Azimuth: 192.0°							
Påsatt: 34,9 m.o.h.							
Koord. 375,9 s. 208,9 0.							
0,00	0,89	0,89	Gabbro.				
0,89	1,25	0,36	Impregnasjon	170	0,72	0,16	63,13 10,48
1,25	13,59	12,34	Gabbro med nogen kiskorn, tildels gjennemsatt av hardstein.				
13,59	13,83	0,24	Fattig impregnasjon	171	0,16	0,10	77,92 1,04
13,83	14,13	0,30	Gabbro				
14,13	14,92	0,79	Impregnasjon	172	0,42	0,22	85,78 2,34
14,92	15,47	0,55	Gabbro				
15,47	16,02	0,55	Blandet impregnasjon	173	0,81	0,66	67,37 8,39
16,02	16,56	0,54	Gabbro.				
16,56	16,77	0,21	Malm	174	2,69	0,25	37,79 22,38
16,77	17,87	1,10	Gabbro				
17,87	18,44	0,57	Impregnasjon	175	0,24	0,10	86,29 2,11
18,44	20,48	2,04	Malm	176	3,48	0,25	41,20 20,26
20,48	20,55	0,07	Harstein				
20,55	22,66	2,11	Blandet malm	177	1,58	0,25	66,04 9,98
22,66	33,09	10,43	Gabbro med nogen kiskorn, tildels litt harstein.				
33,09	33,72	0,63	Ujevn impregnasjon (+ 0,1 m.)	178	0,52	0,33	66,85 5,51
33,72	34,26	0,54	Gabbro.				
34,26	34,96	0,70	Impregnasjon	179	0,74	0,32	75,66 4,00
34,96	35,42	0,46	Gabbro.				
35,42	35,91	0,49	Impregnasjon	180	0,57	0,76	63,91 4,96
35,91	48,34	12,43	Gabbro, tildels nogen kiskorn, flere råtaganger. Hullet når ikke gneis.				

Borhull nr. 55.

Tverslag V, etasje IV.

Fall: Horizontalt

Azimuth: 227,6 Påsatt: 34,9
m.o.h. Koord. 373,9 s. 220 0.

0,00	1,94	1,94	Gabbro.				
1,94	2,38	0,44	Malm	181	1,16	0,22	63,45 13,28
2,38	2,51	0,13	Gabbro				
2,51	2,83	0,32	Fattig impregnasjon	182	0,25	0,11	86,81 1,96
2,83	3,23	0,40	Gabbro med kiskorn				
3,23	4,73	1,50	Impregnasjon	183	0,77	0,51	71,71 7,74
4,73	5,89	1,16	Gabbro				
5,89	6,15	0,26	Impregnasjon	184	0,40	0,48	63,36 10,42
6,15	8,94	2,79	Gabbro.				
8,94	10,23	1,29	Ujevn impregnasjon	185	0,78	0,21	72,35 8,38
10,23	10,46	0,23	Gabbro.				
10,46	11,01	0,55	Impregnasjon.	186	0,81	0,39	76,66 4,76
11,01	32,24	21,23	Gabbro m/hardsteinsrenner, tildels med kiskorn.				

Lengde notor:

Fr:	Til:	Beskrivelse:	Nr.	N1:	Cu:	Uløst:	S.:	
12,24	33,08	0,84	Ujevn impregnasjon	187	0,48	0,17	84,71	2,48
33,08	43,01	9,93	Gabbro, tildels nogen kiskorn.					

Borhull nr. 56.

Tverslag V, etasje IV.
 Fall: 15,6° Azimuth: 250,0°
 Påsatt: 34,6 m.o.h.
 Koord. 373,9 S. 219,9 Ø.

0,00	14,62	14,62	Gabbro med en del hardstein og litt gneis.					
4,62	16,71	2,09	Malm (+ 0,09)	188	1,56	0,37	58,43	10,37
5,71	17,04	0,33	Overveiende hardstein					
7,04	17,41	0,37	Malm.	189	2,07	0,84	57,51	11,74
7,41	17,56	0,15	Hardstein.					
7,56	18,22	0,66	Malm (+ 0,14)	190	2,15	0,76	50,92	13,85
8,22	18,59	0,37	Gabbro					
8,59	19,51	0,92	Ujevn malm (+ 0,1)	191	1,05	0,28	56,60	7,80
9,51	27,93	8,42	Gabbro med hardstein, de siste 4 m. noget surere bergart.					

Borhull nr. 57.

Tverslag V, etasje IV.
 Fall: 40,0° Azimuth: 24,6°
 Påsatt: 34,1 m.o.h.
 Koord. 366,7 S. 211,7 Ø.

0,00	2,43	2,43	Malm (+ 0,15)	192	2,20	1,71	51,82	14,38
2,43	4,07	1,64	Malm (+ 0,10)	193	2,71	0,74	46,54	16,24
4,07	4,40	0,33	Gabbro.					
4,40	6,06	1,66	Malm (+ 0,18)	194	1,42	0,56	58,28	9,47
6,06	12,27	6,21	Gabbro med gneispartier.					

Borhull nr. 58.

Tverslag VI, etasje III
 Stigning 20°
 Azimuth: 208,5°
 Påsatt: 45,7 m.o.h.
 Koord. 205,9 S. 215,0 Ø.

0,00	5,98	5,98	Gabbro					
5,98	6,22	0,24	Impregnasjon	195	0,48	0,17	62,89	4,68
6,22	6,31	0,09	Gabbro					
6,31	7,17	0,86	Fattig impregnasjon 7. cm.	196	0,10	0,05	79,52	0,74
7,17	7,20	0,03	Gabbro.					
7,20	7,53	0,33	Fattig impregnasjon + 7 cm.	197	0,26	0,13	74,06	spor.
7,53	8,00	0,47	Gabbro					
8,00	8,53	0,53	Fattig impregnasjon	198	0,22	0,17	77,05	1,05
8,53	9,98	1,45	Malm	199	1,58	0,58	62,13	11,73
9,98	10,14	0,16	Gabbro					
10,14	11,20	1,06	Malm	200	3,02	0,84	40,61	19,89
11,20	12,82	1,62	Gabbro					
12,82	13,21	0,39	Impregnasjon	201	0,17	0,20	79,83	1,59
13,21	13,87	0,66	Gabbro					
13,87	14,34	0,47	Impregnasjon 9 cm.	202	0,82	0,20	52,84	9,77

Langde meter:

Fra:	Til:	Beskrivelse:	Nr.	Ni:	Cu:	Ullst:	S.:
14,34	15,22	0,88 Gabbro	203	2,86	0,70	39,10	19,90
15,22	15,88	0,66 Malm					
15,88	21,50	5,62 Gabbro med noget hardstein.					

Borhull nr. 59.

Stoll i overetasje Lien krybe.

Fall: 50,0° Azimuth: 148,5°

På satt: 58,2 m.o.h.

Koord. 395,5 N. 123,7 O.

0,00	0,72	0,72	Impregnasjon	204	0,24	0,08	85,06	1,50
0,72	1,07	0,35	Gabbro	205	0,14	0,08	85,98	1,35
1,07	3,04	1,97	Impregnasjon					
3,04	3,34	0,30	Gabbro m/ nogen få kiskorn	206	0,34	0,14	81,03	2,06
3,34	6,45	3,12	Impregnasjon (+ 0,15)					
6,45	6,61	0,15	Gabbro	207	0,45	0,26	81,60	3,21
6,61	9,70	3,09	Impregnasjon					
9,70	10,09	0,39	Gabbro	208	0,82	0,45	76,51	4,87
10,09	12,39	2,30	Impregnasjon (+ 0,12)					
12,39	12,55	0,16	Gabbro.					
12,55	14,41	1,86	Fattig impregnasjon (+0,15)	209	0,25	0,15	86,85	1,45
14,41	14,65	0,24	Gabbro	210	0,32	0,13	84,67	2,00
14,65	15,27	0,62	Impregnasjon (+ 0,04)					
15,27	17,41	2,14	Gabbro m/nogen kiskorn.	211	0,30	0,18	81,67	2,32
17,41	18,62	1,21	Fattig impregnasjon					
18,62	20,48	1,86	Gabbro m/hardsteinsganger	212	0,70	0,20	79,37	4,61
20,48	21,06	0,58	Impregnasjon (+ 0,07)					
21,06	21,35	0,29	Gabbro	213	1,26	0,42	64,04	7,92
21,35	21,59	0,24	Impregnasjon					
21,59	21,87	0,28	Gabbro	213	1,26	0,42	64,04	7,92
21,87	22,20	0,33	Impregnasjon					
22,20	31,52	9,32	Gabbro.					

Borhull nr. 60.

Stoll i overetasje Lien.

Fall: 50,0° Azimuth: 127,0°

På satt: 58,2 m.o.h.

Koord. 395,9 N. 123,8 O.

0,00	1,28	1,28	Impregnasjon	214	0,31	0,12	81,43	2,22
1,28	1,42	0,14	Aplit og omvandlet bergart	215	0,13	0,05	88,13	1,04
1,42	2,59	1,17	Fattig impregnasjon					
2,59	2,84	0,25	Gabbro	216	0,18	0,08	82,98	1,28
2,84	3,42	0,58	Fattig impregnasjon (+0,09)					
3,42	5,32	1,90	Meget fattig impregnasjon	217	0,20	0,08	83,67	1,48
5,32	6,05	0,73	Fattig impregnasjon (+0,09)					
6,05	6,78	0,73	Meget fattig impregnasjon	218	0,31	0,21	80,11	2,16
6,78	7,57	0,89	Fattig impregnasjon (+ 0,05)	219	0,88	0,32	79,79	4,97
7,57	9,08	1,41	Impregnasjon (+ 0,19)					
9,08	9,29	0,21	Gabbro m/ nogen kiskorn.	220	0,98	0,48	74,18	6,90
9,29	11,58	2,29	Impregnasjon					

Grunde meter:

Nr.	Ni:	Cu:	Uløst:	S::
221	0,26	0,10	85,00	2,04

1,81 12,35 0,54 Fattig impregnasjon
2,35 16,62 4,27 Gabbrom/ nogen kiskorn.
Boret ut i en ort.

Borhull nr. 61.

Stoll i overetasje Lien.
Fall: 50,0° Azimuth: 177,2
Påsatt: 58,0 m.o.h.
Koord. 394,6 M. 123,500

1,00	2,57	2,57	Gabbro m/ nogen kiskorn	222	0,24	0,12	83,92	1,76
1,57	2,92	0,35	Fattig impregnasjon					
1,92	5,28	2,36	Gabbro m/ nogen kiskorn	223	0,30	0,09	83,31	2,38
1,28	6,63	1,35	Impregnasjon (+ 0,18)					
1,63	6,92	0,29	Gabbro m/ nogen kiskorn	224	0,24	0,09	86,07	1,89
1,92	7,68	0,76	Impregnasjon					
1,68	9,87	2,19	Overveiende hardstein	225	0,31	0,14	83,72	1,83
1,87	11,05	1,18	Impregnasjon (+ 0,12)					
			Boringen stoppet på grund av ras i hullet.					

Borhull nr. 62.

Stoll i overetasje Lien.
Fall: 20,0° Azimuth: 103,0°
Påsatt: 58,5 m. o. h.
Koord. 394,6 N. 124,1 0.

1,00	2,50	2,50	Impregnasjon (+ 0,07)	226	0,43	0,16	79,21	2,72
1,50	4,74	2,24	Impregnasjon	227	0,40	0,20	81,29	2,42
1,74	6,89	2,15	Impregnasjon	228	0,36	0,16	79,70	2,06
1,89	7,47	0,58	Harstein					
1,47	9,43	1,96	Fattig impregnasjon	229	0,35	0,12	80,47	2,65
1,43	9,51	0,08	Gabbro					
1,51	10,56	1,05	Fattig impregnasjon	230	0,15	0,05	82,07	1,16
1,56	11,68	1,12	Fattig impregnasjon	231	0,14	0,08	84,40	1,62
1,68	12,52	0,84	Meget fattig impregnasjon					
1,52	13,26	0,74	Fattig impregnasjon (+ 0,24)	232	0,20	0,09	82,87	2,52
1,26	15,07	1,81	Gabbro med kiskorn.					
1,07	15,23	0,16	Impregnasjon	233	0,56	0,32	78,93	4,11
1,23	15,55	0,32	Gabbro med kiskorn					
1,55	17,11	1,56	Impregnasjon	233	0,56	0,32	78,93	4,11
1,11	21,47	4,36	Halvparten hardstein, halv- parten gabbro					
1,47	21,93	0,46	Impregnasjon (+ 0,21)	234	0,34	0,12	84,11	2,18
1,93	27,09	5,16	Ca. 1½ m. gabbro m/kiskorn, derpå ca. 3 m. hardstein.					
1,09	28,53	1,54	Boringen stoppet på grund av vanskeligheter. Kjernen mistet.					

dybde meter:

Nr. Ni: Cu: Uløstf S.:

Borhull nr. 63.

Stasje V, Litland.

Vertikalt.

Påsatt: 29,1 m.o.h.

Koord. 395,6 S. 212,9 Ø.

oo 12,31 12,31 Blandet bergart, en del
hardstein og gneis.

Borhull nr. 64.

Stasje V, Litland.

Fall: 50,0° Azimuth: 100,0°

Påsatt: 29,3 m.o.h.

Koord. 396,6 S. 214,2 Ø.

oo 0,97 0,97 Impregnasjon 235 1,46 0,32 56,58 10,54
97 8,96 7,99 Blandet bergart, tildels
glimmerholdig og skifrig.

Borhull 65.

Stasje V, Litland.

Fall: 33,3° Azimuth: 300,0°

Påsatt: 29,4 m.o.h.

Koord. 396,2 S. 211,3 Ø.

oo 0,17 0,17 Gabbro m/ kiskorn.
17 0,79 0,62 Impregnasjon 236 1,38 0,17 59,58 10,38
79 7,85 7,06 Dels gabbro, dels gneis.

Borhull nr. 66.

Stasje V, Litland.

Stigning: 10,0° Azimuth: 224,3°

Påsatt: 30,3 m.o.h.

Koord. 398,1 S. 212,2 Ø.

oo 21,66 21,66 Dels gabbro, dels noget
surere bergarter.

Borhull nr. 67.

Stasje V, Litland.

Stigning: 50,0°

Azimuth: 224,3°

Påsatt: 31,1 m.o.h.

Koord. 397,5 S. 212,5 Ø.

oo 1,07 1,07 Gabbro.
07 1,21 0,14 Impregnasjon 237 0,45 0,47 59,14 12,30
21 17,56 16,35 Gabbro.

lengde meter:

fra:	Til:	Beskrivelse:	Nr.	Ni	Cu	Uløst:	S.:
------	------	--------------	-----	----	----	--------	-----

Borhull nr. 68.

Stasjon V, Litland.

Stigning: 33,3°

Azimuth: 191,0°

Påsat: 30,9 m.o.h.

Koord. 397,9 S. 213,1 Ø.

0,00	15,83	15,83	Gabbro, tildels nogen kiskorn.				
------	-------	-------	--------------------------------	--	--	--	--

Borhull nr. 69.

Stasjon V, Litland.

Stigning: 50,0°

Azimuth: 300,0°

Påsat: 31,2 m.o.h.

Koord. 396,4 S. 211,2 Ø.

0,00	0,67	0,67	Gabbro.				
0,67	1,05	0,38	Impregnasjon	238	1,12	0,85	69,94 7,95
0,05	12,87	11,82	Gabbro.				

Bysheim, 21. januar 1938.
Raffineringsverket A/S
Afdeling Hosanger.

T. Brundal.

BV-6074

A/s KRISTIANSSANDS NIKKELRAFFINERINGSVERK.

ST/TSn.

Afdeling - Evje.

Telegramadressen:

Nikkelverket, Evje

Code: A. B. O. 8th Edition

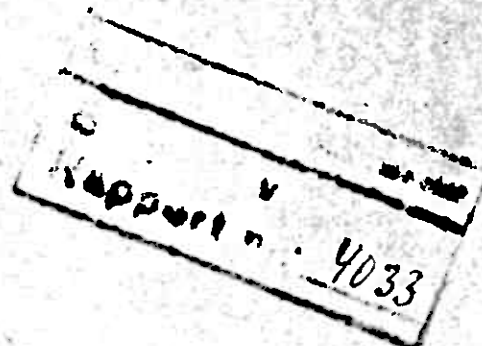
Rikstelefon

Evje

28/5 1912.

pr. Kristianssand, S.

Herr. Admiral Barresen.

K R I S T I A N I A.

I følge Deres telegram avreiste jeg til Hosanger for
for. at se paa forekomstene der.

Da gruberne staar fulde av vand, kunde jeg intet undersøke paa dypet.
Der er som det ogsaa fremgaar av de tidligere rapporter 2 gruber, Nonaas
og Litland, 1 - 2 km. fra hinanden.

Nonaasgruberne ligger 250 m. over havet og ved dampskipsanløbssted.
Der har tidligere været en taugbane fra kaien og op til gruben. En noget
forfalden vei fører ogsaa op til gruben.

Gruben er aabnet paa 2 steder. Bratli og Bennen. Bennen er kun et
litet aapent dagbrud, medens Bratli-^{og Sammel}gruben er av temmelig store dimensi-
oner. Efter sigende skal den være ca. 100 m. lang og nedrevet til en dyp-
de av ca. 80 m. (?). Langs den steile fjeldside og delvis nede i denne
findes mindre malmpartier. Det er derfor sandsynlig at en stoll inddrevet
100 - 200 m. dypde vilde overskjære malmen paa dypet, holde gruben luns
og bevirke en billig fordring, idet godset da kun behøver at transporteres
nedad.

Da gruben ikke har været drevet siden i 70 aarene var det vanskelig
at faa nogen rede paa, hvormeget malm der anstaar paa dypet i de vandfyld-
te gruber. Skulde der gøres noget her, måtte gruben lunsumpes og om
malmen viser sig at være god, den ovennævnte stoll inddrives. Denne vilde
sandsynligvis mindst komme paa 15 - 20000 kr.

2. Herr. Admiral Børresen. Kristiania. 23/5 1912.

Prøve paa et parti scheidet og nedkjært malm er indleveret paa Raffinerings-
verket i Kristianssand. Malmen er nedkjært med ~~høst~~ da den gamle taugbane
er nedtaget.

Ved Litland har Os Hømmelvikselskabet og amerikanerne drøvet ganske
omfattende undersøkelssdrift. Den herved faldne og scheidede ^{er besejrede} malm ved
kaien ved Bysheim. Gruben stear ogsaa her fuld af vand, saa i denne kan-
de intet sees. Idagen kunde malm og malmførende berg følges paa flere hun-
drede meters længde. Malmen gaar under Litlandsvandet og kan følges paa
den anden side af dette i indmarken paa Nils Litlands eiendom. Paa denne
er malmen der er meget blandet med græsborg kun vist paa 2 steder med 20 -
30 meters afstand. Litland vil sælge sine forekomster for 20000 kr. kon-
tant; likesaa er han villig til at tillate undersøkelssdrift for renterne
20000 kr. - kr. 1000 pr. aar mot at kontrakten varer i 5 aar. Han vil sæl-
ge hele sin eiendom for 30000 kr. Eiendommen er liten og er vel neppe mere
værd end 6 - 8000 kr. Imidlertid er grundejerforholdene vanskelige, idet
ingen vel fører frem til skjærpen. Likesaa maatte avfaldet fra gruberne
styrtes i sjøen, hvilket vel vilde bevirke at de 3 andre opsiddere vilde
forlange skadeserstatning for denne ulempe. Der forlanges op til kr. 0,50
pr. m.² grund, tiltrods for at den paa vore kyster neppe vilde betragtes for
andet end heitesmark. N. Litland var villig til at komme med et detaile-
ret tilbud som jeg venter med det første.

Prøven paa malmen fra N. Litland skjærp, samt prøver af den nedkjærte
malm fra Litlan- gruben er indleveret til analyse.

Mit indtryk af forekomsten er ikke saa daarlig. Malmen er rigtig-
nok meget uregelmæssig men tilsyneladende meget stor. Resultatet af ana-
lysen vil vise kvaliteten.

Hvad Ingeniør Bertelssons rapport av 11 mars 1910 (brev til herr. In-
geniør Anton Grønningsmøt fra J. Børresen) angaar, tror jeg at oversla-
get er for knapt, idet bänderne vistnok nu tror at kunne forlange hvad de

3. Herr. Admiral Barresen. 28/5 1912.

vil for sine eiendomme eller dele derav. De samlede udgifter, der er sat til 7000 kr. tror jeg vil beløpe sig til 8 - 9000 kr. Scheidningen tror jeg neppe vil faaes for kr. 0,25 pr. ton, skulde tro at den vil komme paa 0,75 1 kr. pr. ton. Fragten til Evje vilde vel ikke kunne faaes for mindre end kr. 6,00 pr. ton, saa prisen paa Evje skulde blive nærmere 16 kr. pr. ton. Da jeg ikke kjender Co. gehæften, kan jeg ikke beregne hvormange tons malm der gaar paa 40 %'s matte; men skulde tro at de nævnte 20 tons ikke vil holde stik. Sandsynligvis vil der medgaa mindst 22 - 25 tons malm pr. ts. 40 % 's matte.

N. Litland skulde snarest sende mig svar paa følgende hel ham stillede spørgsmaal.

1. Prisen for hele Deres eiendom med samtlige skjærp.
2. Prisen for samtlige Deres skjærp iberegnet grund for de for grubedriften nødvendige bygninger, berghalde og grubebaner, med ret til transportvei fra den nordvestre ende af vandet og op til Hosangerveien, eller fra skjærpene rundt nordre side af vandet til Hosangerveien, idet grund ejerne ogsaa faar ret til at benytte samme, samt ret til at styrte afaldet fra grubedriften i ~~ejeren~~ vandet.
3. Ret til at drive undersøkelses- og grubedrift af Deres skjærp mot en toneavgift med de samme grund og vilbetingelser som nævnt under alternativ 2.

Deres naboers tilsagn om, at de gaar ind paa ordningen, hvad de dem angaar, bedes medsendt.

Hæbende paa et snærligt og rimeligt tilbud tegner jeg

Ærbødigt

B. Thorkildsen (sign.) "

Hvad driften paa Hosanger angaar synes jeg det vilde være bedst om ejerne af gruberne kunde sælge os malmen leveret i skib, da det vil

Kristianssands Nikkelraffineringsverk,
Afdeling—Evje.

4. Herr. Admiral Barresen. 28/5 1912.

koste adskilligt at komme overens med grundejerne, likesom en undersøgelse af gruberne vil koste noksa meget, idet pumpe, heise maskiner og motor maatte anskaffes.

Om den nedkjørte malm skal indkjøpes bør den kjøpes frit ombord, da lastningen efter Sjur Konaas's sigende sidst blev meget dyr, da bergensar-
ne(?) besørgede indlastningen. Desuten ligger malmen ved Bysheim saaledes opstablet ved sjøen, at en del sikkert vil falde i sjøen ved lastningen.

Naar analyser og underretning fra N. Litland foreligger, skal disse sendes omgaende.

Erødigst

Aktieselskabet

Kristianssands Nikkelraffineringsverk

Ringer Thorkildsen

Rapport over Hosanger Gabbrofelt.

2

Rapport n. 4035

I tiden mellem 8/6 og 3/7.1935 opholdt jeg mig paa Bysheim paa Osterfjorden for at kartlægge gabbrofeltet i Hosanger.

Paa et kart i maalestok 1 : 2ppp er optegnet et gabbrofelt inden hvilket Litlandsgrube og Nonaasgruberne er beliggende. Nordenfor og udenfor dette kartblad forekommer ogsaa gabbro i Haldal, hvor den strækker sig fra den sydlige del av Søndre Haldalsgaards indmark nordover til Osterfjorden ved Hoshovd, der ligger paa vestsiden av Nesset, der danner Hosangervaagen. Desuten optræder et gabbroomraade der strækker sig fra ca. 300 m. syd for Leitegaard nordover til fjorden ved Fjeldskaalnæs. Lidt østenfor Fjeldskaalnæs gafler den sig, saaledes at en gabbroarm herfra strækker sig i nordøstlig retning mot hedal brygge. Ogsaa længere sydpaa, sydvest for Lonevaag optræder gabbro i en smal stripe ved gaarden Revheim. De gabbroforekomster, som optræder udenfor kartbladet 1 : 2000 har jeg avmerket paa rektangelkartet Haus. (maalestok 1 : 100.000.). Alle disse gabbroforekomster er indleift i gneis, hovedsagelig gneisgranit der undertiden mod gabbrogrænsen gaar over i en glimmerhornblendeskifer. Gneisgranitten optræder østenfor gabbroen oftest som en hornblandegneisgranitt. Gneisen har et fald mod nordøst som i regelen veksler fra 20° til 30° .

Som sees av vedlagte kart i maalestok 1 : 2000. dækker Nonaas-Litland gabbrofelt et overflade areal av ca. 850 m². Dets længde i nord-sydlig retning er 2.6 km. og dets største bredde fra vest mod øst er 480 m. Gabbroen er Norit.

Som sees av de optegnede profiler har gabbroen et fald mod nordost av ca. 25 ?

Gabbroens underflade (bundflade) kommer ud i dagen langs vestgrænsen i ca. 180 m. høide i den bratte aas, der ligger vest for Nonaas, langs østgrænsen derimod markerer gabbrogrænsen gabbroens øverste parti, som i aasen østenfor Litlandsgrube ligger paa ca. 170 m. Gabbroens magtighed kan anslaaes til ca. 100 m. a 150 m. Endvidere kan av profiherne trækkes den slutning at endel av gabbrofelterne i virkeligheden er sammenhengende, idet Nonaas-Litlandsgabbroen stikker under gneisgranitten med fald mod nordost og etter stikker op i dagen med sit øvre parti, der hvor terrænet ligger lavt nok, hvilket er tilfælde i det dalsøk der befinder sig øst for Nordaasgaardene og hvis sydlige del ligger like nordost for Fladaas og hvori der løper en bæk ned til Nordaasvandet. I dette dalsøk findes nogle magnetkisskjærp. Endvidere er dette tilfældet i Haldal, hvor ligeledes gabbroens øvre parti kommer frem i dagen. Her ved Haldal findes der ogsaa flere skjærp hvori sees kis og magnetkisimpregnationer..

Ogsaa i gabbroen ved Fjeldskaalnæs findes et skjærp med magnetkis. Langs jordene og et stykke langs veien findes vest for Bysheim et gabbrobaand som kan forfølges paa en længde av ca. 1 km. og hvis bredde er ca. 30 m. Nær dette baands sydende findes et skjærp (Haldorskjærp), likeledes findes et skjærp nær dets nordende (Phillips skjærp). Inden gabbroen findes flere

gneisbruddstykker. Ved Nonaasgrubene ved Formandshuset sees saaledes et gneisparti likeledes findes et gneisparti et par hundrede meter længere mod nord og to gneishuser ca. 200 m.syd og sydøst for Nonaas grube. Mindre gneishuser optræder ogsaa i gabbroens øst og nordøst for Røslund. Ved Litlandsgrubens skaktaabning findes ligeledes gneis, som kan forfølges nedover det liggende av skakten. Dette gneisparti ved skakten kan enten opfattes som et brudstykke eller som en opstikkende sadel eller pukkel av den under gabbroen liggende gneis, denne sidste opfatning har jeg gjort gjældende i det tverprofil der gaar over Litland grube (koordinat 40, syd).

Ved betragtning av det geologiske kart kan man være i tvil om gabbroen i virkeligheden optræder som en plateformig lakolit, hvilket jeg i profilerne har søkt at vise, - eller om den optræder som en eller flere linialformede masser med apofyser. For at klarlægge dette videre vilde nogle borhul være fyldestgjørende f.eks. i gneisen syd for gabbroen i Heldal, - i gneisen beliggende øst for Nonaas og Nordaas og vestenfor dalsøkket ved Nordaasvandet, eller ved gabbroens østgrændse i gneisen øst for Litland grube.

Da gabbroen ikke synes at være særlig mægtig, ca. 100 m. neppe over 150 m. - vilde borhul paa forskjellige steder i gabbrofeltet paa et forholdsvis ringe dyp naa den underliggende gneis og man vilde da kunne støte paa mulige nær gneisen avsatte ertsansamlinger.

Saa vel langs gabbrogrænsen som ved Nonaas og Litland gruber gav magnetometernaalen ingensteds større udslag end 6° .

Oslo, den 24de september 1935.

Hans H. Horneman (sign).

Litland F: 318 (II)

Nancy F: 317 (II)

12163

BV 6074 *Kure*

Rapport over geologiske undersøkelser ved Hosanger gruber.

Rapport 4036

Markarbeidet blev utført av Carstens og Bjørlykke i tiden 24.aug. til og med 28.aug.1940. Bjørlykke fortsatte deretter arbeidet alene til og med 1.september.

Hosanger grubefelt, som omfattes av vedlagte dagkart, består av foldete gneisbergarter, hvori er intrudert malmførende gabbrobergarter i form av fakoliter eller "sheets". Malmen finnes overalt utskilt i gabbro nær kontakten gabbro - underliggende gneis.

Gneisbergartenes foldningsakse går i retning N til NNW. Gneisen viser samtidig svake tverfoldninger, som medfører, at foldningsaksen faller dels svakt sydover, dels svakt nordover. Lagstillingen i strøkretningen viser også store variasjoner. Den svake tverfoldning bevirker at synklinalene kommer til å danne lange traugformede bassenger med lengderetning omkring N-S. Hovedmalmen både i Lien og Litland gruber ligger i slike traugformede gneisbassenger og har sin naturlige begrensning mot de omgivende stigende gneiskontakter.

Foruten de mektige gabbroplater (mektighet opptil 200 m.), som hovedmalmene er knyttet til, optrer der også smale lagerganger i de omgivende gneislag. Disse fører også ofte små ertsanrikninger ved kontakten mot underliggende gneislag. Dessuten finner man inne i gabbroen tynne gneislag av bare etpar meters mektighet. Disse gneislag er vanskelige å følge i terrenget over lengere strekninger og må opfattes som løse flak av omgivende gneis, som er blitt innleiret i gabbroen. De mange gneisflak kompliserer strukturbilledet og gjorde feltarbeidet meget møisommelig. Også omkring de små gneisflak viser gabbroen mindre ertsanrikninger nær den liggende kontakt, og det er sannsynlig, at mange av de små skjerp innen feltet

som f.eks. Nordåsskjerpene og øvre Slåttebakken skjerp er av denne type. Skjerpene i Flatåsdalen er knyttet til gabbrointrusjoner av liten mektighet.

Den empiriske regel for nikkelførende magnetkisforekomster, at malmenes størrelse står i et visst forhold til gabbrobergartenes størrelse eller mektighet, synes å stemme også for forholdene i Hosangerfeltet, idet hovedmalmen er knyttet til mektige gabbrointrusjoner, mens den malm, som er knyttet til smale gabbrolag, synes å ha ubetydelige dimensjoner som f.eks. skjerpene i Flatåsdalen. Dessuten synes malmen i likhet med andre tilsvarende forekomster å være utskilt fortrinnsvis på steder, hvor den underliggende bergart danner en traugformet forsenkning. De største muligheter for å finne malm av betydelig størrelse skulde derfor være områder, hvor gneisen danner traugformete bassenger, overleiret av mektige gabbrolag.

De hittil utførte geologiske undersøkelser viser, at den nordlige del av det felt, som omfattes av dagkartet, hovedsakelig består av gneis, som ligger over Liengrubens gabbro. Dette gneislager strekker sig sammenhengende fra veikrysset ved ^{Handelslaget} ~~skole~~ (koord. 460 N, 760 W) til Røslandsvann. Lagstillingen er her overveiende sjevende eller med svake fall slik, at lagstillingen ofte følger terrengets konfigurasjon. Det er derfor vanskelig å danne sig noget begrep om dette gneislagers mektighet. Diamantborhull 1-3 fra dagen på koord. 581,0 N, 176,4 E viser, at Liengabbroen på dette sted har en mektighet av ca. 70 m.

På østsiden av Litlandvannet er dette overliggende gneislager fjernet ved erosjon, og erosjonen har videre trengt helt ned mot Liengabbroens ligg. Derved har Lienmalmen fått

utgående i dagen ved Litlandvannets NE-lige bukt. Fra Lienmalmens utgående sydøstover langs transportbanen stiger den underliggende gneis slik, at den omkring 260 N kommer over transportbanens nivå og er synlig i den derværende fjellskjæring. Videre sydover faller den inn under gabbroen. Den overliggende gabbro må på dette parti ha en mektighet av minst 100 m, idet den kan følges sammenhengende nordøstover op til et nivå av 150 m.o.h.

Langs den nordøstre bredd av Litlandvannet synes det å være en sprangvis forandring i det underliggende gneisnivå. Dette er særlig iøinefallende omkring 200 N, hvor ved røsking vest for transportbanen den underliggende gneis er blottet ca. 1 m. under dagoverflaten, mens der i banens skjæring ca. 20 m. nordøst for røsken står gneis med svevende lagstilling i et 12 m. høiere nivå. Den øvre grense av gneisen er her skjult av ur. Der synes således å optre en forkastning med spranghøide av 12-20 m. langs Litlandvannets NE-lige bredd i retning N 25°W. Denne forkastning synes å fortsette sydover gjennom Flatåsdalen og ha betinget denne dals dannelse. Dette forhold kan forklare de mange slepper og råtasoner, som er påtruffet ved boringen av bormull 106 (koord. 1390 S, 991 E).

Under markarbeidet blev der opgått en flerhet av profiler og utført detaljarbeide på steder, hvor den geologiske tyding var vanskelig. På grunn av den korte tid, som stod til rådighet er imidlertid det geologiske kart blitt ufullstendig. Det viser dog allikevel hovedtrekkene av feltets geologiske struktur. Men det faller på det nuværende tidspunkt vanskelig å anvisa standplass for diamantboringer, da vi savner de nødvendige detaljobservasjoner. Vi må derfor nøie oss med å fremlegge de viktigste karaktertrekk i feltets geologiske bygning.

Det synes som om alle malmlegemer både i Lien grube og Litland grube ligger på samme gneisunderlag, og at malmen er avsatt i traugformede forsenkinger i dette. Denne gneiskontakt synes å være særlig malmførende. De traugformede forsenkinger i gneisen utenfor det nu kjente område skulde derfor efter all sannsynlighet fremby de største muligheter for malmfunn av betydning.

Borhullene i Litlandgrubens sydligste del viser, at malmen her stopper mot en stigende gneiskontakt, derved har det dannet sig små adskilte malmpartier, som ligger i et høyere nivå enn hovedmalmen. Efter feltets geologiske struktur er det imidlertid sannsynlig, at den underliggende gneis bare danner en svak E-W-gående rygg, og at man på sydsiden av denne rygg får en ny traugformet forsenking, hvor der skulde være muligheter for malm av betydning. Dette eventuelle gneistraug vil sannsynligvis ligge under Nordås gård, og da man må anta, at det ligger i omtrent samme høide over havet som gneisen under Litlandmalmen, kommer - på grunn av terrengets sterke stigning - bunnen av trauget til å ligge 200-250 m. under dagen ved husene på Nordås. Borhull 101 fra dagen ved koord. 303,0 S, ^{251.0} 2,51 E viser, at underliggende gneis her ligger i et nivå av ca. 47 m.o.h. og tyder på, at man vest for Litlandsmalmen har en ny parallell synklinal. Skjerpene ved Litlandsvannets sydende viser, at denne synklinal er noget ertsførende. Videre detaljundersøkelser vil antagelig kunne gi nærmere opplysninger om denne synklinals forløp.

Malmforekomstene ved Nonås adskiller sig fra de øvrige malmer i feltet derved, at malmen optrer som ganger, skarpt adskilt fra den omgivende gabbro, som imidlertid også kan være svakt ertsimpregnert. Disse malmforekomster er der-

for av "offset-type", og det er sannsynlig at de står i forbindelse med nærliggende malm av vanlig type. Dette felt fortjener derfor å bli nærmere undersøkt. Vi skal videre få lov til å peke på, at de geologiske forhold i Hosangerfeltet er betydelig enklere enn forholdene i Flåtfeltet, fordi gabbroen i Hosanger er intrudert parallelt med gneislagene, slik at gneislagenes struktur gir opplysning om gabbromassenes form. Gabbromassivene i Evje-Ivelandfeltet har derimot form av lakoliter, som gjennomsetter gneislagene. Gneiskontaktens forløp blir av den grunn vanskelig å klarlegge. Man kan derfor vente, at en forholdsvis kortvarig fortsatt geologisk undersøkelse i Hosangerfeltet vil kunne gi meget verdifulle opplysninger om de malmførende gneiskontakters beliggenhet.

Trondhjem 1 oktober 1940.

L. W. Larsen.

Harald Bjørlykke

Rapport 2 over geologiske undersøkelser ved Hosanger gruber.

Arbeidet med de geologiske undersøkelser ved Hosanger gruber blev fortsatt i marken av H. Bjørlykke 1-20 mai 1941., i denne tid blev arbeidet med dagkartet avsluttet og på grunnlag av de fundne data er en rekke Ø-W gående profiler blitt optegnet. Angående de generelle geologiske forhold henvises til rapport av okt. 1940.

Undersøkelsene i år har bekreftet den tidligere opfatning at malmen er utskildt i gabbroen i gneismulder nær kontakten gabbro-gneis.

Videre har de nye undersøkelser bekreftet den tidligere fremsatte opfatning at samtlige malmer, Lien, Nymalmen, Nordmalmen og Litlandsmalmen, ligger på samme gneisnivå.

Den store sammenhengende Litlandsmalm ligger i et normalt traugformet basseng hvor den underliggende gneis danner en jevn bunn, mens der i området nord og syd for denne malm optrer tverfolder som i området nord for Litlandsmalmen har bevirket dannelsen av flere små gneismulder med mindre, fra hinanden adskilte malmer. Syd for Litlandsmalmen viser gneisen i dagen på vestsiden av gabbroen en steil lagstilling som tyder på at en forsnevring av mulden har funnet sted, og samtidig viser boringer i den sydligste del av gruben at gneismuldens bunn her er stigende.

Av profilene 50 S og 300 S fremgår tydelig at der er mulighet for traugformede bassenger øst for Litlandsmalmens basseng og parallelt med denne med lengdeaksen beliggende omkring koordinat 400 Ø.

Lignende forhold har man også ved Lien som det vil fremgå av profil 500 N. Denne eventuelle synklinals lengdeakse må antas å være tilnærmet parallel Lienmalmen omkring koordinat 300-400 Ø. Til nøyaktig konstruksjon av disse antatte mulder mangler enda tilstrekkelig materiale. Endel

sprette diamantboringer vil imidlertid kunne fastslå disse eventuelle synklinalers næiere beliggenhet. Beliggenheten av slike borhuller til undersøkelse av den eventuelle synklinal øst for Litlandsmalmen er blitt diskutert i marken med ingeniørene Smith-Meyer og Amdahl, da terrengforholdene her gjør at ansatspunktene må tillempes efter terrenget.

I den sydlige del av gabbroområdet omkring Nonås har man ikke så ren kontakt mellom gabbro og gneis som i det nordlige område. Når gabbroens grenser finnes her mange flak av gneis innleiret i gabbroen, og dessuten optrer mange lagerganger av gabbro som er presset inn i de tilgrensende gneiskomplekser. Den vakre offsetmalm ved Nonås sannsynliggjør imidlertid at det også her i dypet er anstående malm av vanlig type i gneisbassenger i bunnen av gabbroen.

Av profil 1 fremgår at den underliggende gneis med sikkerhet må danne en mulde hvis akse dog ikke kan fikseres nøiaktig, da den utelukkende må konstrueres på grunnlag av noen få observasjoner i dagen vest for gabbroen samt borhullene 59-61 i Flatåsdaalen. Aksens beliggenhet må dog sannsynligvis ligge mellom 550 og 650 Ø. I profilet ligger borhull 13 som er stoppet i gabbro efter å ha passert to gneisflak. Med henblikk på opsøking av muldens akse har imidlertid dette borhull ikke nogen hensiktsmessig retning.

Torshagen 6 juni 1941.

Harald Björlykke

L. W. Lundström

Der henvises til tidligere rapporter, rapport 1 av oktober 1940, rapport 2 av juni 1941 samt brev av 21. okt. med rapport over borhullene 67-69.

Høsten 1941 har Bjørlykke arbeidet med mikroskopiske undersøkelser av en del av de bergarter som blev innsamlet under markarbeidet i mai i år.

Disse mikroskopiske undersøkelser blev utført for å karakterisere de forskjellige gabbro- og gneistyper, og vi hadde også håp om at det på denne måte skulde lykkes å skille mellom de gneislag som ligger i heng og de som ligger i ligg av gabbroen.

De undersøkte gabbrotyper som malmen er knyttet til er meget ensartet og må petrografisk betegnes som skapolittførende noritter overensstemmende med C.F. og N.H. Kolderups beskrivelse (Geology of the Bergen Arc System. Bergens Museums Skrifter nr. 20, 1940, p. 85-86).

Nær grensen kan gabbroen være omdannet til mere finkornede grønstener og hornblendebergarter, dette er ofte tilfelde nær malmen både i Lien og Litland gruber. Ved Slåttebakken skjerp optrer en slik grøn hornblendebergart (hornblenditt) som en gang som gjennomsetter gabbroen, og det er sandsynlig at malmen i dette skjerp er knyttet til denne gang.

Undersøkelsen av de innsamlede prøver fra gneisformasjonen viser at der foruten sure gneiser av granittisk typus også optrer gneistyper der som hovedbestanddel fører plagioklas og som er fattige på kvarts eller kvartsfrie. Enkelte gneiser fører også kloritt som overveiende bestanddel sammen med hornblende.

De granittiske gneiser lar sig karakterisere efter sin struktur og utseende som mørke, lyse, finkornede, grovstripede.

og øiegneiser. Efter sitt mineralinnhold kan de karakteriseres som granatførende gneiser og biotittgneiser.

Plagioklasgneisene får på grunn av sitt mineralinnhold en forholdsvis lav gehalt av kiselsyre, f.eks. viser en kiselsyrebestemmelse utført av laboratoriet på Hosanger av en borkjerne av en slik plagioklasgneis i borhull 69 ved 86,70 m. 54,56 % SiO_2 . En ~~elik~~ fuldstendig kjemisk analyse av en kisimpregnert gabbro fra Litland grube (anal. E.Klüver), publisert av C.F. og N.H. Kolderup (loc. cit. p.88), viser 51,13 % SiO_2 .

De anførte analyser viser at kiselsyregehalten ikke er vesentlig forskjellig i gabbroen og enkelte basiske plagioklasgneiser, men disse bergarter er så forskjellig i utseende og struktur at man ikke skulde ta feil av disse. Gabbroen er i almindelighet helt massiv og upresset mens plagioklasgneisene viser en utpreget gneisstruktur. Bare i umiddelbar nærhet av gabbroens grenser kan gabbroen også vise sig noget presset slik at der kan optre tvilstilfeller. Mikroskopisk er det lett å kjenne gabbroen på dens innhold av skapolitt og rhombisk pyroksen, mens plagioklasgneisene ofte fører granat.

Videre optrer der i gneisen lag av amfibolitter med mineralinnhold hornblende, biotitt, plagioklas og ofte litt kvarts. Disse kan i sin kjemiske sammensetning ligne meget på gabbroen. Kiselsyrebestemmelsene utført av Hosanger av prøver fra borhull 70 nr. 956, 957 og 958 med henholdsvis 47.00, 45,88 og 46.56 % SiO_2 og som er betegnet som gneis er sikkert slike amfibolittlag.

Borhullene 67-69 samt observasjoner i dagen viser at disse amfibolitter optrer dels i tynne lag med nogen cm. mektighet og dels i mektigere lag med en mektighet av etpar meter. Deres optreden og mineralinnhold tyder på at de representerer eldre lagerganger av gabbro som senere er blitt omvandlet. Disse bergarter synes ikke å ha nogen genetisk forbindelse med malmgabbroen.

Der er heller ikke innen feltet fundet malmimpregnasjoner i disse bergarter.

Makroskopisk lar disse amfibolitter sig lett skille fra malmgabbroen ved sin struktur og ved at de praktisk talt alltid fører synligtrøde korn av granat. Dette mineral er ikke funnet i malmgabbroen. Borhullene 67-69 samt observasjoner i dagen viser at disse amfibolittlag er lite utholdende i felt.

Det har dessverre ikke lyktes på grunn av det hittil innsamlede materiale fra dagen og undersøkelser av borkjerner å påvise nogen sikker karakteristisk forskjell på gneislagene i heng og ligg av malmgabbroen. Der optrer de samme bergarter i begge gneiskomplekser og de lar sig heller ikke karakterisere ved sin lagfølge da mange bergarter som tidligere nevnt er lite utholdende i felt. Sikker ligggneis er lite blottet i dagen, men observasjonene fra borhull 67-69 tyder på at der i dette gneiskompleks optrer hyppigere amfibolittlag enn i henggneisen. Det er imidlertid ikke utelukket at man ved fortsatte boringer i ligggneisen kan ^{fa} tilstrekkelig materiale til å karakterisere denne.

På grunn av de basiske bergarter, plagioklasgneiser og amfibolitter, som optrer i gneisformasjonen er det i alminnelighet ikke hensiktmessig å anvenne kiselsyrebestemmelse for å skille mellom gabbro og gneis.

Borhullene 67-69 fra dagen ved koord. 222.5 S og ca. 370 Ø viser at den geologiske struktur her stemmer meget godt overens med det på forhånd konstruerte profil 300 S. Man har ved disse boringer fått konstatert at der går en synklinal i N-S retning omtrent parallelt med Litlandsmalmen og østenfor denne. Denne synklinal har sitt utgående i dagen ved brakken koord. 180 N-200 Ø. og gabbroen fører her malmimpregnasjoner som er undersøkt ved en røsk i dagen på nordsiden av brakken og ved en kortere stoll under transportbanen ved koord. 40 N-240 Ø.

I ligg av gabbroen optrer i disse skjerp en biotittgneis som ligner fuldstendig den biotittgneis som optrer i borhull 69 fra 69,00 m. til 71.20 m.

Borhullene 67-69 viser at gabbroen i synklinalen øst for Litlandsmalmen ikke fører malm på det sted hvor boringene blev utført, men da der optrer malmimpregnasjoner hvor denne synklinal går i dagen skulde der være grunn til å undersøke den ved flere boringer. Av de boringer som er utført i profilet 500 N har vi ikke fått nogen nærmere beskrivelse. Et tilsendt profil med innlagte borhull i målestokk 1:2000 (i brev av 24. sept.) viser imidlertid at borhullene 70-72 er påsatt for langt øst idet der er innlagt gneiskontakt som faller mot vest i alle borhull. Om borhullene 73-74 som er påsatt lenger vest i samme profil har vi ikke mottatt nogen rapport.

Konklusjon:

Vi vil finne det riktig at boringen i synklinalen øst for Litlandsmalmen fortsettes, først nord for borhullene 67-69 ved tilsvarende boringer omkring koord. 100 S, 300 Ø, senere eventuelt også sydover.

Ennvidere vil det være gunstig å undersøke synklinalen øst for Liensmalmen ved flere borhuller. Disse kan imidlertid ikke angis før der foreligger rapport om borhullene 73 og 74.

Nedenfor er anført mikroskopisk beskrivelse av en del bergartsprøver fra dagen som er undersøkt av Bjørlykke.

Bergartsprøvene er oversendt Hosanger.

Torshagen i november 1941.

Hans Bjørlykke

C. W. Hansen.

Mikroskopiske undersøkelser av bergartsprøver fra dagen.
Hosanger grube. H.Bj. 1941.

Noritt, Blomdalen skjerp.

Min.innh.: Plagioklas, rhomb. pyroksen, litt monoklin
pyroksen, biotitt, skapolitt, apatitt, jernerts.

Noritt, prøve 32, koord. 1150 S - 435 Ø.

Min.innh.: Diallag, rhomb. pyroksen, biotitt, plagioklas,
skapolitt, apatitt, jernerts.

Noritt, prøve ved skjerp 10 S - 10 Ø

Min.innh.: Diallag, rhombisk pyroksen, skapolitt, plagioklas,
apatitt, jernerts, svak kisimpregnasjon.

Hornblenditt, gang av grøn "gabbrobergart" 1050 S - 370 Ø.

Min.innh.: Næsten utelukkende grøn hornblende,
litt plagioklas, litt kalkspat.

Granittisk gneis, delvis med øiestruktur, prøve tatt utenfor
ingeniørboligen 490 N - 550 W.

Min.innh.: Mikroklinpertitt, kvarts, oligoklas,
biotitt, kloritt, granat, epidot.

Granittisk gneis, sterkt granatførende, under "nymalmen"
Litland etg. 2,15 S - 155 Ø, 52 m.o.h.

Min.innh.: Mikroklinpertitt, kvarts, litt plagioklas,
biotitt, granat, hornblende.

Granittisk gneis, finkornet, som gjennomsettes av en av malmgangene
på Nonås (pr.27), koord. 1370 S - 530 Ø.

Min.innh.: Plagioklas, antipertitt, kvarts, biotitt,
muskovitt.

Granittisk gneis, prøve 24, 120 N - 110 Ø.

Min.innh.: Kvarts, kalifeltspat, plagioklas, biotitt,
muskovitt, zoisitt, titanitt.

Granittisk gneis, lys, prøve 18, koord. 50 S - 80 Ø.

Min.innh.: Plagioklas, kalifeltspat, kvarts,
biotitt, muskovitt, kloritt, zoisitt, kalkspat.

Granittisk gneis, grovstripet, prøve 22, 140 N - 115 Ø.

Min.innh.: Kvarts, kalifeltspat, plagioklas (litt),
biotitt, muskovitt, zoisitt.

Plagioklas-zoisittgneis, prøve 39, 1145 S - 550 Ø.

Min.innh.: Kvarts, plagioklas, zoisitt, biotitt.

Klorittgneis, prøve 46, 400 S - 160 Ø.

Min.innh.: Kloritt, biotitt, hornblende, muskovitt,
kvarts.

Rapport 4 over geologiske undersøkelser ved Hosanger-gruber. 4039

Der henvises til våre tidligere rapporter, rapport 1 av oktober 1940, rapport 2 av juni 1941 og rapport 3 av november 1941. Enn videre henvises til rapport av ingeniør Smith Meyer av 19/11.1941 samt til rapporter av ingeniør Amdahl om resultater av de utførte boringer.

Bjørlykke besøkte Hosanger i tiden 15-27. mai 1942. Hensikten med reisen var å undersøke om man ved hjelp av geologiske detaljarbeider i dagen kunne skaffe nye opplysninger om den forkastning, som må ha foregått langs råtasonen, som begrenser Lienmalmens søndre del mot vest, samt å finne egnede steder for påsetning av borhull til undersøkelse av profilene 1 og 2 mellom Nordås og Nonås. Forkastningen langs råtasonen blev påvist ved borhullene 75-77 (profil 500 N) i dagen vest for Lienmalmen. Disse borhull viser, at gneiskontakten på vestsiden av sleppen ligger ca. 40 m. lavere enn på østsiden. Orten, som er drevet gjennom råtasonen til borstasjonen i gruben ved koordinat 539 N., 110 Ö, gjennomskjærer 2 parallelle slepper med mellemliggende ca. 2 m. gabbro. Den vestligste sleppe, som synes å være hovedsleppen, følger grensen mellom gabbro og en vestenforliggende granittpegmatitt, som må være eldre enn forkastningen. Sleppeens strøk er her N 20° E, fallet er ca. 60° W-lig. I strossen i N sees på sleppen tydelige utviklede skuringsstriper med dragning ca. 500 N. slik som tidligere også observert av ingeniør Amdahl. Borhullene 75 og 76 fra dagen tyder imidlertid på, at råtasonen på dypet er et mindre fall, som vist i ingeniør Amdahls profilskitser fra diamantbøringsarbeidet.

Det lot sig desverre ikke med full sikkerhet avgjøre, hvor råtasonen fra Liengruben skjærer dagoverflaten. En slik one, bestående av løse forvitrede masser, vil eroderes lett og

enne en kløft, som senere vil fylles med løsmasser. Efter sonens forløp i gruben er det sannsynlig, at råtasonen følger den lille dal, som fra Litlandsvannet passerer like ved Liengrubens skakthus og videre mot nordøst.

På nordvestsiden av denne dal står gabbro, som med skarp grense er oeverleiret av gneis med svevende lagstilling. På sydøstsiden er imot står gabbroen i samme nivå som gneisen på nordvestsiden. Dette tyder på, at der kan ha funnet sted en forkastning langs en forkastningsspalte i bunnen av dalen. Det er enn videre sannsynlig at denne eventuelle forkastning danner grensen mellom gabbro og gneis videre nordøstover til Røslandsvand. Da terrenget også her er sterkt dekket, såes heller ikke her nogen tydelige spor av råtasonen i again.

Hvis forkastningen fortsetter på den annen side av Litlandsvannet, må den følge Blomdalen, hvor terrenget er sterkt dekket. Så her kan en mindre forkastning efter dalbunnen stemme med de geologiske forhold på begge sider av dalen, idet vestsiden av dalen består av gneis og østsiden av gabbro. Efter de geologiske forhold i Hosangerfeltet, hvor gabbroen optages som fakilitinjekser, er imidlertid forholdene på begge sider av dalen ikke noe sikkert bevis for, at der har funnet sted en forkastning, det samgjelder også forholdene i dalen fra Liengrubens skakt mot nord. Borhullene 70-74 viser, at man øst for Lienmalmen ikke har en egentlig synklinal, idet gneisgrensen synes å stige jevnt fra Lienmalmen og østover. Det skulde derfor her ikke være noen sannsynlighet for malmforekomster av betydning.

Vest for Lienmalmen er boret borhullene 84 og 85. Borhull 84 er påsatt ved Litlandsøset koord. 478,0 N og 288 W og er boret i gneis til 77,65 m. Borhull 85 ved koord. 500 N., 120 W er boret i gabbro 22 m., derpå 10 m. i overgangsbergart og tilslutt 25 m. i gneis.

Det er vanskelig på grunnlag av disse to borhull å danne sig noget sikkert bilde av forløpet av Lienmalmens gabbro mot vest i profil 500 N. Borhullene synes å bekrefte den opfatning at gabbroinjeksjonene i Hosangerfeltet er utpregede fakoliter, altså smale fingerformede injeksjoner. Det skulde da være sannsynlig, at Lienmalmens gabbro kiler ut i vestlig retning like vestenfor borhull 77, og at den gabbro, som er gjennemboret i borhul 86, er en egen injeksjon adskilt fra Liengabbroen. Det kan da heller ikke antas å være nogen direkte sammenheng mellom disse gabbroinjeksjoner og gabbroen ved fjorden.

Borhullen 78-80 og 81-83 i synklinalen øst for Litlandsmalmen viser, at denne ⁿsynklinale ikke kan føre malm av noen betydning. Videre undersøkelser av denne synklinale bør derfor opgives.

Ved Bjørlykkes befarings av profilene 1 og 2 sammen med ingeniørene Smith Meyer og Amdahl blev der påvist steder, som egner sig for påsetting av borhull til undersøkelse av disse profiler. Foreløbig har vi bare mottatt rapport om borhull 85 i profil 2, som hittil har gått 93,80 m. i gabbro. Bullet fortsettes senere med en større bormaskin. Dette borhull bekrefter vår tidligere opfatning, at gneispartiet i øst og sydøst for Nordås bare er en tynn gneisplate, som hviler på gabbro.

Vi finner det - efter de hittil utførte undersøkelser - riktig, at diamantbøringsarbeidet for nærmeste fremtid såvidt mulig konsentreres om de planlagte undersøkelser av profilene 1 og 2, hvor de største muligheter for malmfunn synes å foreligge.

Trondheim 1 november 1942.

C. W. Carstens (s) Harald Bjørlykke (s)

R A P P O R T

over

undersøkelser ved Hosanger gruber 1944.

Hosanger gruber ble besøkt av oss begge i tiden 3. til 7. juni d.å. Ved befaringene ble vi den hele tid ledsaget av ingeniør Andahl, tildels også av ingeniør Smith-Meyer.

Produksjonen ved Hosanger gruber framgår av nedenstående tabell. Den alt overveiende del av denne produksjon - med undtagelse av produksjonen for Monås - har funnet sted etter 1933.

Grube	Produksjon i t.	Ni i %	Cu i %	Ni i t.
x) Monås	Ca. 20.000	2.55	-	Ca. 500
Litland etter 1933	321.000	1.02	0.02	3.260
"- for 1933	10.000	-	-	-
Lien I	100.000	0.55	-	Ca. 550
" II til 1/5.44	20.000	0.39	0.13	80

Tilsammen er der således ved Hosanger gruber (Monås) fra 1886 (1888) til 1/5.1944 produsert ialt ca. 470.000 t råmalm med høist vekselende gehalt (fra ca. 2.5 %, opp til 3.0 % Ni(xx), helt ned til 0.39 % Ni.

For tiden er kun Lien II i drift . Malmkventumet fremgår av nedenstående tabell.

Malm anstående mellom sleppen og koord. 635 N:	30.000 t.
" - " - " koord. 635 N og 675 N:	55.000 "
	Tile. 85.000 t.
Uttatt fra 1/2.43 til 1/5.44	20.000 "
	Rest 65.000 t.

Anm.

(x) Monås prod. Ca. 10.000 (10.239) ton, 2 - 2.9, gjennomsnitt. 2.50 % Ni og 0.25 % Cu.
(xx) Kopper i råmalm.

De påførte anmerkninger er av Ingeniør Smith-Meyer.

I Lien II er således idag anstående 65.000 t. påvist malm.

Gehalten er - på basis av borkjernesens gehalter uten hensyn til borpofilete areal - anslåes til ca. 0.6 % Ni. På grunn av denne beregningsmåte vil dog dette anslå sannsynligvis vise seg noe for høit.

Utgiftene til Lien II (i tiden fra driftens begynnelse til og med august d.å.) , d.v.s. tilredning til koord. 675 N, inkl. skråskakten, orter , stigorter, lastebenker og diamantboring, beløper seg til ialt kr. 315.000 eller kr. 3.70 pr. t. påvist malm.

Ialt er der på Lien II diamantboret 1.760 m i løpet av 2½ år (fra november 1941 til mai 1944), derav fra Lien I ned gjennom malmen 638 m.

Malmversnittet (lodrett strøketningen) er ved koord. 675 N. mindre enn ved koord. 638 N. Ni-gehalten er derimot høiere i førstnevnte profil. Feltorten på etasje 2 må derfor fortsettes videre nordover (med svak avbøining i S-lig retning).

Fortiden er borchull 4 i profil 2 på Nordås under forlengelse.

Hullets lengde var ved vårt besøk 82 m. Gabbro var fremdeles anstående. Hullet bør boret til min. 160 m. hvis gneis ikke tidligere påtreffes. Det avhenger av resultatet av hull 4 om et nytt hull som vil skjære bunngneisen mellom hullene 4 og 88, bør påsettes.

Ved de hittil utførte undersøkelser av profil 2 gjennom diamantborchullene 85, 87 og 88 er bunngneisens stilling (foldningsaksler) ved Nordås klart i store trekk. Det er derfor av særlig interesse, at dette profil blir undersøkt så detaljert som mulig - etter det tidligere fastsatte program.

av produksjonstabellen side 1 fremgår , at den gamle Nordås grube, som vesentlig var i drift fra 1886 til 1894, har levert ca. 20.000 t. råmalm med ialt ca. 500 t. nikkel, omtrent samme kvantum som Lien I fra 1933 til 1944. Vi har derfor ved flere besøk på Nordås (med omgivelser) undersøkt mulighetene for nye malmfunn omkring de der - varende grubeanlegg.

se sammensatte skisser side 1

Over Nonås grube (med Bratlien grube og Kinnenskjærpet) foreligger der ialt følgende rapporter:

Rapport av Mörch Olsen og Thorkildsen av 4/1.15.

- " " A. Rosenlund av 6/11.15.
- " " A. Rosenlund av 23/12.15
- " " J.E.L. Vogt av 30/6.16.
- " " Mörch Olsen av 18/10.18.
- " " Hans E. Horneman av 24/9.35.
- " " A. Rosenlund av 29/9.39.

Malmen i Nonås grube har med ganske god mæktighet (opp til 4 m) opptrått i en strøse med lengdeutbredning øst-vest av min. 30 m og en bredde nord-syd av ca. 15-20 m. Fallet er forholdsvis svakt NE-lig. Malmen kan sees å kile ut såvel i strøssens østvegg som nordvegg. Mot vest går malmen ut i dagen. Mot syd synes forholdet ikke overalt å være helt klarlagt. I berøfester og i andre igjenstående partier opptrer malm av meget god kvalitet (2.5 til 3.0 Gt.). Der er på Nonås med omgivelser diamantboret ielt 9 hull, av hvilke resultatene av kun 4 med sikkerhet er kjent. Disse 4 hull er negative. Samtlige hull er imidlertid ansatt på grubens vest- og nordside, tildels med henblikk på underliggende parallellmalmer. Vi finner det derfor berettiget å ansette ytterligere et par diamantborhull i sydlig retning for gruben.

Også A. Rosenlund er i sin rapport av 6/11.15 oppmerksom på den mulighet, at malmen på Nonås fortsetter mot syd: "For det første hvad angår malm ved Nonåsgruben så er her den eneste tenkelige fortsettelse eller nyfund at søke mot dypet i sydlig retning."

Det første av diamantborhullene har vi - under beferingen i terrenget - foreslått å ansette umiddelbart på nordsiden av en liten revegård straks nord for Harald Nonås' gård. Resultatet av dette hull blir bestemmende for plasseringen av hull nr. 2.

I målestokk 1 : 2000 har Ingeniør Andahl opptegnet et lengdeprofil

gjennom samtlige gruber, fra Litland i syd til Lien II i nord. Av profilet fremgår, at både Litland, Kordmalmen, Kordgruben og Lien I ligger i tilnærmet samme høide o.h. Lien II, som er forkastet nedover opptrer derimot i et ca. 60 m lavere nivå.

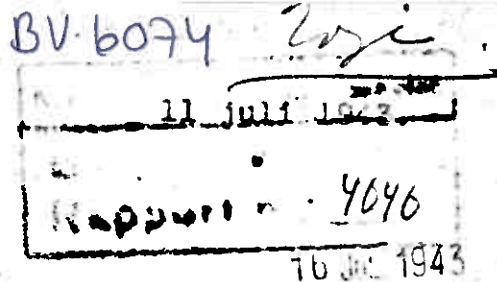
I denne forbindelse melder seg spørsmålet om en nærmere undersøkelse av Heldalstrakten, ca. 1 km nord for Lien II. Det dalsøkk hvori Heldalsgrubene ligger, representerer i geologisk henseende et gab-brevindu, omgitt av overliggende gneis. Forholdene her minder stort sett om forholdene omkring Liengrubene. Det vil derfor utvilsomt være av interesse å få geologisk detaljhørtlagt trakten mellem Lien over Heldal nedover til sjøen, litt nordøst for Heldal, eventuelt i forbindelse med diamantboringen i Heldalsvinduet.

Som følge av det store undersøkelsesarbeide, som i de senere år er utført i og ved Rosnærgrubene, for den vesentligste del med negativt resultat, tinner vi for tiden ikke å kunne foreslå andre undersøkelsesarbeider enn de foran nevnte.

Trondheim 1 juni 1944.

O. W. Carstens.
siga.

Harald Bjørlykke.
siga.

Raffineringsverket A/S

Kristiansand S.

Under besøket ved Hosanger grube i tiden 26/6-3/7 d.å. blev den vesentligste del av tiden anvendt til sammen med ing. Amdahl å forsøke å fastsette i detalj grensen mellem gabbro og gneis i den bratte fjellskræning på Østsiden av Lonevågen mellem Gjeitrem og Bysheim. Dette arbeide bød på mange vanskeligheter fordi dagkartet her mangler hōidekurver og fordi størstedelen av fjellsiden er dekket av ur og en overordentlig frodig vegetasjon. Det lykkedes imidlertid å finne en del gneiskontakter som blev avmerket i terrenget og som senere vil bli innmalt av ing. Amdahl. Det blev også forsøkt å følge Lienforkastningen sydover til Lonevågen. Borkjernene i borchul 88 blev gjennomgått og der blev uttatt prøver av forskjellige karakteristiske gabbrotyper for å innføre en bestemt nomenklatur for disse. Sammen med ing. Amdahl besøkte jeg også skjerpene ved Haldal. De utførte undersøkelser viste at i mit profil 2 har gabbrofakoliten fått en feilagtig form vesentlig på grunn av gneisflak som optrer omkring Slättebakken skjerpene og på grunn av mangelen på hōidekurver langs fjellsiden mot Lonevågen. Den av ing. Amdahl og ing. Smith Meyer utførte korreksjon av dette profil stemmer stort sett med de nu utførte undersøkelser og viser at terrenget her på grunn av en innskåret dal gjør et dypt snitt inn i gabbrofakoliten og at grensen mellem gabbro og gneis i dagen ligger forholdsvis lavt ca. 120 m.o.h. Dette medfører at gabbrofakolitens bunn på dette sted må være dypere enn tidligere antatt og må ligge lenger mot vest. Efter gneiskontaktens forløp videre nordover er det imidlertid ingen grunn til å ante at man har å gjøre med en gjennomsettende gabbro. Det vil derfor være av stor betydning å fortsette borchull 88 videre til gneiskontakten hvis dette lar sig gjøre da man må ante at man nu er nær bunnen av gabbroen. Det vil også eventuelt være ønskelig å bore et hull fra avsatsen under Slättebakken skjerp med helling mot øst. Dette blev diskutert på stedet med ing. Amdahl. Undersøkelsene i Haldal tyder på at det er samme gabbro som i Lien som her er blottet ved denudasjon av den overliggende gneis.

Sent Dr. H. Björlykke

Man skulde således også her ha muligheter for malm men man har få holdepunkter til klarleggelse av gabbrofakolittens form på dette sted. De kjente skjerp ligger i et høit nivå i gabbroen. De står således i samme klasse som Nordasskjerpene, Slåttebakken skjerp etc. og må antas å være uten praktisk interesse. En mere utførlig rapport med korrigerede profiler vil bli utarbeidet når ing. Amdahl har fått innmålt de fundne gneiskontakter langs Lonevågens østside.

Arbødigst

Harald Björlykke

12

BV-6074

10238/43

10427/43

18723/43

2157/44

25. Juni 1943.

572/44

1133/44

3362/44

7046/44

II 41 10238/43

10929/44

12326/44

12342/44

12483/44

13106/44

Firma

A/S Kristiansand Raffineringsverket
Afdeling Evir,
Kristiansand.

Handelsregister
Borgarkivet
Report nr. 4502

Da die Erzvorräte Ihrer Grube in Evje und Hosanger bald zur
Neige gehen, ist es von Interesse zu sehen, für wie lange Zeit
Ihre Erzsreserven noch reichen. Ich bitte Sie daher um eine Zu-
sammenstellung der Resultate, der in den letzten Jahren durch-
geführten Untersuchungsarbeiten auf den verschiedenen Nickel-
vorkommen in Evje und Umgebung.

Im Auftrage:

Horvath

(Dr. Horvath)

2, 24/8 860

860

RAFFINERINGSVERKET A/s

TELEGRAMADR.: NIKOB

CODES: A.B.C. 5TH EDITION
BENTLEY

TELEFONNR: 2533 2629

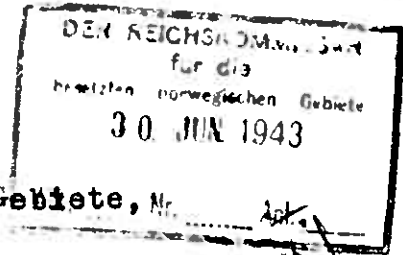
G/OR

KRISTIANSAND S. 28. Juni 1943

SVAR UTBEDES 12 EKSEMPLARER.

II M1 10238/43¹⁶

7/4 10425/43

Der Reichskommissar für die bes. Norweg. Gebiete, Nr. *Apk.*

O s l o .

Z. Hd. des Herrn Dr. Horvath.

Erzvorräte.

Im Beantwortung Ihres Schreibens vom 25. Crt. teilen wir mit dass unsere geologischen Sachverständige Dr. Carstens und Dr. Bjørlykke soeben die Flåt Grube von neuem befahren haben und anschliessend uns ein Gutachten über die dort anstehenden Erzvorräte abgeben werden um unsere eigenen Zahlen zu kontrollieren.

Wir erwarten den Bericht der zwei Herren in nächster Zukunft und werden dann auf Ihren Brief zurückkommen.

Wir können Ihnen schon heute mitteilen dass unser Erzreserven mindestens noch für einem Jahr ab heute ausreichen.

Hochachtungsvoll

p. p. RAFFINERINGSVERKET

Alten

Wob. 1.8.

Wiedervorgelegt
an 2.8.43

Verfügung:

7. Sept. 1943

II W1 10 425 /43

An die
Raffineriengeswerke A/S.,
Kristiansand.

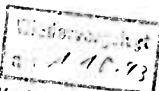
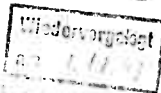
Betr. Nit Grube.

Da ich annehme, dass der in Ihrem Schreiben vom 28. 6.43 angekündigte
Bericht inzwischen fertiggestellt ist, bitte ich baldige Einsendung des-
selben.

Hol. 1.10.

Im Auftrag

Kornth

Verfügung:

(Dr. Norvath)

*Frühjahrliche Berichtigen, aber abzuwarten
in der nächsten Sitzung. Hol. 1.12.*

29. Dezember 1943.

II 81 10 425/43

An
Raffinierungsverket A/S.,
Kristiansand S.

Betr. Untersuchungsarbeiten in Mosanger.

Ich erhielt von Ihnen einen Bericht über die Untersuchungsarbeiten in der Umgebung von Evje vom 13.7.43 und bitte nun noch um einen Bericht über die Untersuchungsarbeiten in Mosanger.

In verschiedenen Teilen vom Reichskommissariat Untersuchungsarbeiten auf einem grossen Nickelvererben ausgeführt. Die Ergebnisse der Untersuchungsarbeiten sind so, dass in nicht allzuferner Zukunft ein Ausbau des Vererbens gedacht werden kann. Falls Sie für diesen Ausbau Interesse haben, bitte ich Sie, sich mit mir in Verbindung zu setzen.

Herrn Dr. Schröder v. Hg. z. H. E.

W. L. 1. 2

Im Auftrag

Horvath

(Dr. Horvath)

RAFFINERINGSVERKET A/s

TELEGRAMADR.: NIKOB

CODER: A.B.C. 5TH EDITION
BENTLEY'S

TELEFONER: 2533 2629

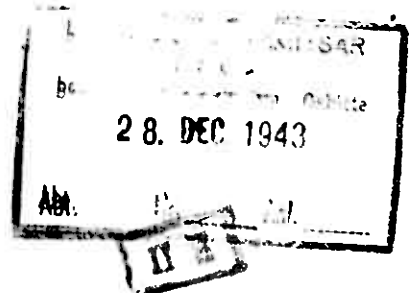
G/CR

KRISTIANSAND S.

23. dechr. 1943

SVAR UTBEDES I 2 EKSEMPLARER.

Reichskommissar für die bes. Norweg. Gebiete,
Abt. Ausfuhrwirtschaft u. Bergbau,
Stortinget, Oslo.

In der Anlage übersenden wir Ihnen Durchschlag
unseres heutigen Schreibens an Winther & Sohn Hamburg mit Bestel-
lung von 600 Karat Bohrdiamanten und bitten Sie unsere Bestellung
beschleunigen zu lassen.

Unser heutiger Bestand beträgt 190 Karat.
In den ersten 3 Viertel des Jahres 1943 haben wir gebohrt:

In Fosanger	1066.47 M.
In Evje	574.59 "

Wir rechnen damit im Jahre 1944 2000 M. zu bohren und infolge der
schlechteren Qualität des Diamanten mit einem Verschleiss von 0.3
Karat pro Bohrmeter oder in Alles 600 Karat. Wir verfügen über
3 Bohrmaschinen und ein zeit mehreren Jahren geübtes Personal.

Hochachtungsvoll

P. RAFFINERINGSVERKET A/s

P. Rasmussen

215/2

RAFFINERINGSVERKET A/s

TELEGRAMADR.: NIKOB

CODES: A.B.C. 5TH EDITION
BENTLEY'S

TELEFONNR: 2533 2629

G/OR

KRISTIANSAND S. 5. Januar 1943

SVAR UTBEDES I 2 EKSEMPLARER.

II WI 10/25/43

Reichskommissar für die bes. norweg. Gebiete,

z.Hd. Herrn Dr. Horvath,

O s l o .

LER KL. 17

- 7 JAN 1943

Untersuchungsarbeiten Hosanger.

Wir erhielten heute Ihr Schreiben vom 25.7.43 mit der Bitte - anschliessend an unseren Bericht vom 13.7.43 - Ihnen einen Bericht über die Untersuchungsarbeiten in Hosanger zu verbreiten. Sie werden aber bemerken dass obengenannter Bericht sowohl die Untersuchungsarbeiten bei Exje wie bei Hosanger umfasst, und zwar behandelt / zweite die Hälfte des Berichtes Hosanger und die dort ausgeführten Diamantbohrungen in einer Gesamtlänge von 11.675 m.

Wir nehmen an dass die detaillierten Bohrprotokolle ohne Interesse sind, stellen sie aber falls erwünscht gern zur Verfügung.

Anschliessend an unseren Bericht können wir heute mitteilen dass die weitere Bohrung einen Erzkörper in Lier II bis zu einer Grösse von 70/30.000. to Erz erschlossen hat. Die letzten Bohrlöcher zeigen ein besseres Erz und es sind Arbeiten im Gange um dieses Erz zu erschliessen und so billig wie möglich zu fördern. Dieses erfordert eine weitere Absenkung der Tonnenlegeschocht. Der Abbau der Lier II Grube wäre unter normalen Verhältnissen überhaupt nicht in Frage gekommen. Dafür ist der Gehalt und Wahrscheinlich auch die Grösse des Erzkörpers viel zu gering. - Es ist aber verlangt worden mit der Arbeit fortzufahren und die uns daraus entstehenden Mehrkosten zugesagt worden. Normalerweise würden wir allenfalls die Grube erst gründlich erschliessen ehe wir eine Produktion einsetzen. Unter den waltenden Umständen wurde es jedoch für nötig gehalten sofort mit der Förderung anzusetzen zumal die alten Gruben von Hosanger, Litland, Lier I und Nordmalm ausgetrieben waren. Um die Belegschaft zu halten haben wir die Flotation intermittierend betrieben und die dortigen Arbeiter sonst bestmöglich zu beschäftigen

RAFFINERINGSVERKET A/S - 2 - versucht. Diese Art des Betriebes ist aber ausser
ordentlich unrationell und kostspielig und da noch der Gehalt des geförder-
ten Erzes sich bedeutend niedriger stellt wie nach den Bohrlöchern zu
erwarten wäre stellen sich die Kosten der produzierten Konzentrate vorläu-
fig auf einer entsetzlichen Höhe die durch die Produktion von Evje getragen
werden muss. Infolgedessen wird der Kostpreis der während der jetzigen
Schmelzkampagne erzeugten Metalunits wahrscheinlich mit 40/50 % gegen das
Vorjahr steigen.

Was nun das grosse Nickelvorkommen in Nord-Norwegen
betrifft, so sind wir prinzipiell stark interessiert in allen Erzvorkommen
die unter normalen Konjunkturen betrieben werden können und bitten um
Ihre näheren Angaben.

Hochachtungsvoll

RAFFINERINGSVERKET A/S

Handwritten signature

G/OR,

5. januar 1944.

II Wi 10425/43

Reichskommissar für die bes.norw.Gebiete,
z.Hd. Herrn Dr. Horvath,

0 s l o.

Untersuchungsarbeiten Hosanger.

Wir erhielten heute Ihr Schreiben vom 29.v.M. mit der Bitte anschliessend an unseren Bericht vom 13.7.43 - Ihnen einen Bericht über die Untersuchungsarbeiten in Hosanger zu verbreiten. Sie werden aber bemerken dass obengenannter Bericht sowohl die Untersuchungsarbeiten bei Evje wie bei Hosanger umfasst, und zwar behandelt die zweite Hälfte des Berichtes Hosanger und die dort ausgeführten Diamantbohrungen in einer Gesamtlänge von 11.675 M.

Wir nehmen an dass die detaillierten Bohrprotokolle ohne Interesse sind, stellen sie aber falls erwünscht gern zur Verfügung.

Anschliessend an unserem Bericht können wir heute mitteilen dass die weitere Bohrung einen Erzkörper in Lien II bis zu einer Grösse von 70/30.000 to. Erz erschlossen hat. Die letzten Bohrlöcher zeigen ein besseres Erz und es sind Arbeiten im Gange um dieses Erz zu erschliessen und so billig wie möglich zu fördern. Dieses erfordert eine weitere Absenkung der Tonnenlegeschart. Der Abbau der Lien II Grube wäre unter normalen Verhältnissen überhaupt nicht in Frage gekommen. Dafür ist der Gehalt und wahrscheinlich auch die Grösse des Erzkörpers viel zu gering. Es ist aber verlangt worden mit der Arbeit fortzufahren und die uns daraus entstehenden Mehrkosten zugesagt worden. Normalerweise würden wir allenfalls die Grube erst gründlich erschliessen ehe wir eine Produktion ansetzen. Unter den weltenden Umständen wurde es jedoch für nötig gehalten sofort mit der Förderung anzusetzen zumal die alten Gruben von Hosan Litland, Lien II und Nordmalm ausgetrieben waren. Um die Belegschaft zu halten haben wir die Flotation intermittierend betrieben und die dortigen Arbeiter sonst bestmöglich zu beschäftigen versucht. Diese Art des Betriebes ist aber ausserordentlich unrationell und kostspielig und da noch der Gehalt des gefördertten Erzes sich bedeutend niedriger stellt wie nach den Bohrlöchern zu erwarten wäre stellen sich die Kosten der produzierten Konzentrate vorläufig auf einer entzetzlichen Höhe die durch die Produktion von Evje getragen werden muss. Infolgedessen wird der Kostpreis der während der jetzigen Schmeltkampagne

Die ganze Belegschaft wurde trotzdem gehalten und die Flotation betrieben wenn genügend Erz gesammelt worden war.

Der Durchschlag in der Flotation betrug :

im Jan.	Aus Lien :	Aus Litland :
	652 to.	1286 to.
Feb.	32 "	649 "
März	240 "	530 "
April	264 "	163 "
Mai	606 "	161 "
Juni	900 "	290 "
Juli	p "	o "
Aug.	1560 "	100 "
Septbr	1623 "	o "
Oktbr.	1643 "	o "
Novbr.	2105 "	o "
Decbr.	2368 "	o "

Der Durchsatz ist jetzt auf ungefähr 3000 to. pro Monat gestiegen und wir erwarten dass ~~an~~ in etwa 3 Monaten 4000 to. erreicht werden soll. Somit ist die Flotation annähernd voll belegt.

- ad.4) Nach dem heutigen Stand der Aufschliessung ~~dem~~ der Erzvorrat für 2 Jahre Flotationsbetrieb.
- ad.5) Wir verweisen auf unserem Brief vom ^{5/4.} an Herrn Horvath von dem wir eine Abschrift beilegen.
- ad.6) Wir legen bei Uebersetzung des Schreibens unserer Abteilung Eyje vom 25.ds. nach dem noch mit einem Erzvorrat von 98.000 to gerechnet werden kann. Es darf wohl damit gerechnet werden dass wir für den Schmelzbetrieb bis 1.Mai 1945 noch sicher Erz haben werden.

Hochachtungsvoll

A. P. M.

[Handwritten signature]

RAFFINERINGSVERKET A/S

SSM/ lke

Lvje 25. Januar 1944

Erzvorräte pr. 31.12.1943

Die Erschliessungsarbeiten in der Grube haben auch dieses Jahr Anhaltspunkte für viel zukünftliches Erz gegeben.

Wir schätzen die Erzvorräte wie folgt über

Stage	183	15.000 to.
"	232	3.000 "
"	352	12.000 "
"	402	28.000 "
Unter	" 402	40.000 *
Summe		98.000 to.

~~Gerade~~ - Demnach wären wir noch für 1 Jahr Betrieb der jetzigen Grösse gesichert.

Raffineringsverket A/S

Lvd. Lvje

***----

G/OR

31. Januar 1944

II M 01133/44.

Reichskommissar für die bes. Norweg. Gebiete,
z.Hd. d.Herrn Dr. Plotzki,
O s l o .

Erzvorräte der Gruben Evje u. Hosanger.

In Beantwortung Ihres Schreibens vom 26.ds.teilen wir mit

ad.1) Durch ca. 200 m. Ort und Diamantbohrungen insgesamt für die Abteilung Hosanger im Jahre 1943 von 1171.91 m. ist in der Lien II Erz nachgewiesen bis 690 N.

Ein Schnitt durch ca. 640 N. giebt ca. 300 m², enthält jedoch einen Sack unterhalb der dritten Sole wo sonst nicht Erz nachgewiesen wurde.

Rechnet man mit 240 m² und 100 m. Länge beträgt der Erzvorrat 24.000 m³ od. 72.000 to.

Ein Ort ist vorgetrieben im Erz bis 680 N. und es wird jetzt dort ein Schnitt gebohrt und anschliessend dem Erz nach. Ein Tonnerlegeschacht ist abgesetzt auf die neue dritte Etage. Es ist vorgesehen so schnell wie möglich die dritte Etage mit der Hauptschacht in Verbindung zu setzen um getrennte Förderung zu vermeiden.

Der Gehalt betrug :

Monat	% Ni .	% Cu :
August	0.300	0.128
Septbr.	0.444	0.195
Oktbr.	0.300	0.147
Novbr.	0.269	0.116
Decbr.	0.391	0.174

Nach den Ergebnissen der Bohrlöcher kann man allmählich mit einer nicht unerheblichen Verbesserung des Gehaltes rechnen. Bis jetzt waren die Gesteungskosten anschliesslich der Öffnungskosten infolge der kleinen Produktion und schwachen Gehaltes ausserordentlich hoch. Wir verweisen auf unseren Brief vom 5.ds. an den Reichskommissar z.Hd.d.H. Horvath.

ad 2) Litland Grube anschliesslich der Nordgrube ist erlösch und wird ersoffen.

ad 3) Die Öffnungsarbeiten in der Lien II sind nach dem Auffinden dieser Grube mit allen Mitteln beschleunigt worden. Um die Förderung zu heben ist die Schacht für doppelte Förderung erweitert worden. In dem zugänglichen sehr begrenzten und schwachen Teil des Erzkörpers wurden allmählich 5 Lastbänke eingebaut um die Förderung nach Möglichkeit zu beschleunigen. Infolge sehr langwieriger Sicherungsarbeiten an den Dächern der ersten 3 Strossen war die Produktion seit Monaten sehr begrenzt.

7. Januar 1944.

II Nr. 13 773/43

Firma

A/S Raffineringsverket,
K r i s t i a n s a n d.

Betr. Bohrdiamanten.

Die ausserordentliche Verknappung in Bohrdiamanten zwingt zu
Ausserster Beschränkung in ihrer Verwendung. Ich kann daher Ihren
Antrag auf Freigabe von 600 Karat Bohrdiamanten nicht ohne weiteres
befürworten und bitte um eine Übersicht über Ihr Bohrprogramm 1944.
Das Bohrprogramm sollte auch ein geologisches Gutachten über diese
Bohrungen enthalten.

*Herrn Dr. Moyer
" Dr. Schröder f. d. H. v. K. / M. 7-4*

Wol. 25.1

Im Auftrag

Horvath

(Dr. Horvath)

w

RAFFINERINGSVERKET A/s

TELEGRAMADR.: NIKOB

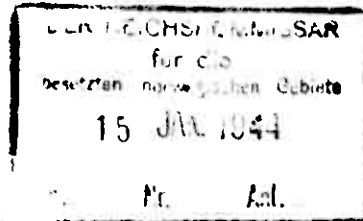
CODER: A.B.C. 5TH EDITION
HENTLAYS

TELEFONER: 2533 2629

2/OR

KRISTIANSAND S. 13. januar 1944

SVAR UTBEDES I 2 EKSEMPLARER.

II di 18 773/43

Reichskommissar für die bes. norweg. Gebiete,

O s l o .

Bohrdiamanten, Ihr Schr. vom 7.ds.

Wir werden uns erlauben auf die Angelegenheit zurückzukommen nachdem wir unser Bohrprogramm den Herren Dr. Carstens und Dr. Bjørlykke zur Gutachten vorgelegt haben.

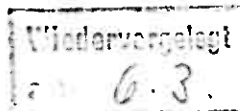
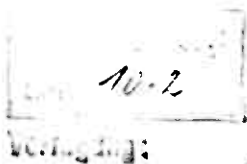
Hochachtungsvoll

p. p. RAFFINERINGSVERKET A/s

Wol. 102.

Bericht bisher nicht eingetroffen

Wol. 5.3

Verfügung:

1

27 12 576/44

Firma

Refining, Bracket 2/3.,

K e t t e A n n e - M a r i e

Date: 12-10-2018

Unter "Zurück zur Heimat" sind sehr selten von „J. J. 44“ Kunde zu erwarten;
sendung; das Programmjahr 1944 sowie die folgenden Jahre werden
über diese noch folgen.

— 10 —

Tom H

(Dr. Hervath)

John G. Schindler, Esq. & Co.

W. L. 10.4.

RAFFINERINGSVERKET A/S

TELEGRAMADR.: NIKOB

CODES: A.B.C. 5TH EDITION
HENTLEY'S

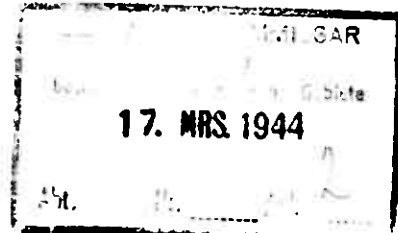
TELEFONER: 2333 2029

2/02

KRISTIANSAND S. 15. Mars 1944

SVAR UTBEDES I 2 EKSEMPLARER.

II 11 13 773/43,

Reichskommissar für die bes. erwerb. Angelegenheiten,

z. d. Herrn Dr. Horvath

O s l o .

Wiener 1944

Böhrdamenten, Ihren Brief 7/1.3.44.

Wir kommen zurück auf diesen Schreiber und schicken Ihnen in der Einlese Abschrift das Bohraprogramm für 1944. Wie es den Herren Dr. Carstens und Dr. Bährlycke zur Beantwortung überandt worden ist sowie das erwünschte Gutachten der beiden Herren in Verlaubierter Abschrift.

Wie daraus ersichtlich sind vorläufig 1500 Bohrmeter vorzusehen für 1944. Bei der jetzigen Zustand der Bohrer ist es ausserordentlich schwer im Voraus die Bohrunge in allen Details festzulegen.

Die Qualität der Bohrdamenten hat bekanntlich allmählich stark nachgelassen und wir müssen jetzt mit einem Verschleiss von 0.3 Carat pro Bohrmeter rechnen.

5-6 m pro Bohrmeter
man muss also *noch zu noch*
bestellen. Demnach scheint es angemessen 600 Carat zu bestellen.

Wir bitten um Ihre Befürwortung.

Hochachtungsvoll

P. P. RAFFINERINGSVERKET A/S

[Handwritten signature]

2 Stk.

Hosanger :

Fra stoff av feltort nord (ca. 500 m. 400 m) etasje 2 bores i plan 0-v. for bestemmelse av talutversnitt, kvantitativt og kvalitativt en vifte 6 - 8 huller tilsammen ca. 150 meter. Fra samme stasjon bores langs lengdsaksen mot nord 5 huller tilsammen ca. 200 meter. Ytterligere regner vi med ca. 150 meter i gruben foreløpig uten nærmere angivelse.

Fortsat boring i dagen, Nordøstprofilen, et dyphull ca. 200 meter og ca. 200 meter i kortere huller.

Sammendrag :

Gruben, 500 m. 400 m.	350 m.
" ellers	150 "
Dager	200 "

Alt. 700 m.

Lve :

Fra stoff syd 402 bores mot sydøst for forsøk å finne eventuelt forkastet Himalayamalm. for undersøkelse videre syd av den svake impregnasjonsone i borkull 330-34 kan bli tale om å bore mot syd 250 vest. for undersøkelse av talutforingen syd 420 vil bli boring av enkel kortere huller. Hvis noen av disse undersøkelsene gir H₂O og H₂S vil videre boring måtte foretas.

Målinger viser vi skal er et fortsat boring i dagen ved Skallard i Trøland og i 1944.

Sammendrag : Gruben 402 og 420	150 m.
" ellers	150 "
Dager	300 "

Alt. 600 m.

Lve 22. februar 1944.

Riktig oversrift beviðnes :

12/2 1944

Dr. C. A. Carstens,

Frankenheim, 8.3.44

Til Raffineringsverket A/S

Aristiansand S.

Ansøgning om tilladelse til prøver for

Vi har tilladt jeres foreskrift til prøver for
Aristiansand S.

Aristiansand S.	Gruber 100 m. 100 m.	550 m.
	Gruber ellers	150 "
	Gruber	400 "
Aristiansand S.	Gruber 100 m. 100 m.	550 m.
	Gruber ellers	150 "
	Gruber	400 "

Disse prøver er i væsentlige henseender overenskomne med de tidligere foreskrift til Aristiansand S. grundet de store underskædelser i de enkelte gruberne i de senere år. Vi vil derfor anbefale at de foreskrevne prøver snarest mulig blive udført, da vi under disse underskædelser er stor betydning for de enkelte grubenes velafgræd.

Arbejdsgest

C. A. Carstens,

Arbejdsgest.

Rigtig afskrift bevidnes :

[Handwritten signature]

G/UR

DER RECHENUNGSAMT für die besetzten norwegischen Gebiete	
17. MRS 1944	
Abt.	Nr.

15. MRS 1944

Heim. Nr. 1773/44

II Wi 18 773/43.

Reichskommissar für die bes. Norweg. Gebiete,

z. Hd. Herrn Dr. Norvath

O s l o .

Bohrdiamanten, Ihren Brief 7/1.6.44.

Wir kommen zurück auf diesen Schreiben und schicken Ihnen in der Anlage Abschrift des Bohrprogrammes für 1944 wie es den Herren Dr. Carstens und Dr. Björlykke zur Begutachtung übersandt worden ist sowie das erwünschte Gutachten der beiden Herren in beglaubigter Abschrift.

Wie daraus ersichtlich sind vorläufig 1300 Bohrmeter vorgesehen für 1944. Bei der jetzigen Zustand der Gruben ist es ausserordentlich schwer im Voraus die Bohrungen in allen Details festzulegen. Die Qualität der Bohrdiamanten hat bekanntlich allmählich stark nachgelassen und wir müssen jetzt mit einem Verschleiss von 0.3 Carat pro Bohrmeter rechnen.

Danach scheint es ermassen 600 Carat zu bestellen.

Wir bitten um Ihre Befürwortung.

Hochachtungsvoll

2 Einl.

Hosanger :

Fra stoff av feltort nord (ca. 680 N 40 Ö) etasje 2 bores i plan Ö-V. for bestemmelse av talmåtnersnitt, kvantitativt og kvalitativt en vifte 6 - 8 huller tilsammen ca. 150 meter. Fra samme etasje bores langs lengdeaksen mot nord 3 huller tilsammen ca. 200 meter. Ytterligere regner vi med ca. 150 meter i gruben foreløpig uten nærmere angivelse.

Fortsat boring i dagen, Nordåsprofilen, et dyphull ca. 200 meter og ca. 200 meter i kortere huller.

Sammendrag :

Gruben, 680 N. 40 Ö.	350 m.
" ellers	150 "
Dagen	400 "

Tils. ----- 200 m.

Evje : Fra stoff syd 402 bores mot sydøst for forsøk å finne eventuelt forkastet Himalayansalm. For undersøkelse videre syd av den svake impregnasjonsone i borhull 330-34 kan bli tale om å bore mot syd 25° vest. For undersøkelse av malmskringen syd 420 vil bli boring av aniel i kortere huller. Hvis noen av disse undersøkelser vil gå på mål vil videre boring måtte foretas.

Endelig regner vi med en del fortsatt boring i dagen ved Møllard i Trøskel og i Flåt.

Sammendrag : Gruben 402 og 420	450 m.
" ellers	150 "
Dagen	300 "

Tils. ----- 300 m.

Evje 22. Februar 1944.

Riktig avskrift beviðnes :

Dr.C.W.Carstens,

Trondheim, 6.3.44

Til Raffineringsverket A/S
Kristiansand S.

Ans.program for diamentboring 1944.

Vi har mottatt Deres forslag til program for
 diamentboring 1944.

Hosanger.	Gruben 620 N. 40 U.	350 m.
	Gruben ellers	150 "
	dagen	400 "

Tils. 900 m.

Evje :	Gruben 402 og 420	450 m.
	Gruben ellers	150 "
	Dagen	300 "

Tils. 900 m.

Dette program er i vesentlige henseender overensstemmende med våre tidligere forslag til diamentboring på grunnlag av våre undersøkelser i og omkring gruberne i de senere år. Vi vil derfor få anbefale at de foreslåtte boringer snarest mulig blir utført, da vi anser disse undersøkelser av stor betydning for å få klarlagt grubenes malmforråd.

Erbødigst
 C.W.Carstens,

Harald Bjørlykke.

Riktig avskrift bevidnes :

[Handwritten signature]

30. März 1944.

Entwurf:

II H1 3363/44 Dr. H. Hg

1. / Raffineringsverket A/S.,

Kristiania 1.

Beitr. Konditionen für Untersuchungsbohrungen.

Ich habe bei der Reichsstelle für technische Erzeugnisse die Freigabe der Auslassung von J. W. Hest für Ihre Bohrungen befristet. Ich kann mich mit dem von Ihnen angegebenen Verbrauch von 1 Liter auf 3 Bohrmeter nicht ganz einverstanden erklären. Auch bei den dort verwendeten schlechteren Qualitäten von Konditionen können nach allen bisher vorliegenden Resultaten 5 - 6 Liter pro Liter auch unter den ungünstigsten Umständen erreicht werden.

2. *Dr. G. Schöner n. H. + R.*
Dr. G. Hest n. H. + R. Hg
Hr. l. 25.4

Wiederversteht
aus 25.4

Verfügung:

Im Auftrag

Horvath

(Dr. Horvath)

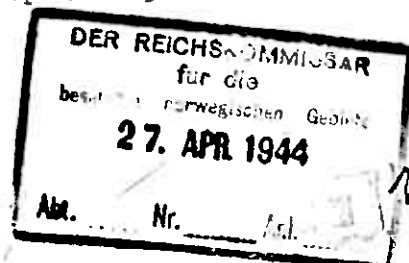
Reichsstelle für
Technische Erzeugnisse
Deutsche Dienstpost!

An den

Herrn Reichskommissar für die
besetzten norwegischen Gebiete, Oslo
über Berliner Dienststelle

Berlin W. 35
=====

Berlin W.15, den 19. April 1944
Fernspr.: 19 66 81

Nr. 07046/44

Betrifft: Bohrdiamanten. II Wi 3362/44 Dr.H/Hg. 28.3.44 D/Uh/Da

Ich nahm davon Kenntnis, dass die Lieferung von 300.- ct
Bohrdiamanten für die A/S Raffineringsverket, Kristiansand von Ihnen
befürwortet wird. Bei Vorkommen des Antrags werde ich die Genehmigung
zum Export erteilen.

Der komm.Reichsbeauftragte
für Technische Erzeugnisse
i.A. *Willing*

Entwurf:

1. II W1 7046/44 Dr.H/Hg

27. April 1944

An

2./ Raffinerieverband A/S.,
Kristiansand S.

Betr. Bohrdiamanten.

Nach Einreichung des Antrages für die Ausfuhr von 300 Karat Bohrdiamanten durch Ihre Lieferfirma an die Reichsstelle für Technische Erzeugnisse wird Ihnen die Genehmigung erteilt. Ich bitte Ihre Lieferfirma zu veranlassen einen solchen Antrag bei der Reichsstelle für Technische Erzeugnisse zu stellen.

Im Auftrag

Horvath

(Dr. Horvath)

Wiedervorgelegt
am 15.7.

Verfügung:

Wiedervorgelegt

am 16.

Verfügung:

*der beim Antrag
eingetroffen.*

Wol. 15.7.

20. Juli 1944

II W1 7046/44 Dr.R/Hg

An

Raffineringsverhet A/S.,
Kristiansand S.

Betr. Bohrdiamanten.

Dieser ist durch Ihre Lieferfirma sein Antrag für die Ausfuhr der von Ihnen mit Schreiben vom 15. 3.44 beauftragten Bohrdiamanten eingegangen. Sollten Sie die von mir Ihnen zugebilligten 300 Karat Bohrdiamanten noch benötigen, bitte ich, Ihre Lieferfirma zu veranlassen, die Angelegenheit nunmehr zu Erledigung zu bringen.

Im Auftrag

(Dr. Horvath)

2. W. l. 21.8.

RAFFINERINGSVERKET A/s

TELEGRAMADR.: NIKOB

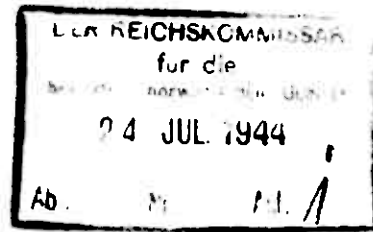
CODES: A.B.C. 5TH EDITION
BENTLEY'S

TELEFONER: 2533 2529 G/BB,

KRISTIANSAND S. 21. Juli 1944.

SVAR UTBEDES I 2 EKSEMPLARER.

10329

Reichskommissar für die bes. norw. Gebiete,
z.H. Herrn Dr. Horvath,

O s l o.

Betr. Bohrdiamanten.

II Wi 7046/44. Dr.H/Hg.

Wir danken für Ihren Brief vom 20.ds.Mts.
und schicken Ihnen in der Einlage Durchschlag unseres heutigen
Schreibens an Ernst Winter & Sohn, Hamburg.

Da wir ohne Antwort auf unsere Mahnbriefe
geblieben sind, wäre es vielleicht zu empfehlen dass von dort
aus untersucht wurde ob die Firma noch besteht und lieferfähig
ist.

Hochachtungsvoll

p. p. RAFFINERINGSVERKET A/S

[Handwritten signature]

1. 10/1935 1314.

II Wi 10929/44 Dr.H/Mg

✓ An die

Reichsstelle für technische Erzeugnisse,

Bismarckstr. 13

Parisstr. 13

Betr. Metallwaren.

A/S Metallwarenvertrieb, Kristallwerk, die Metallwaren herstellen, haben am 3.10.1935 Ernst Schmidt beauftragt, deren Mitteilung vom 10.10.1935. beauftragt und von Ihnen am 19. April genehmigt wurde. Man teilt die Firma mit, dass sie von ihrer Verbindung Ernst Winter & Sohn, Hamburg, trotz wiederholten Drängens keine Antwort auf die Forderung erhält. Ich bitte um Mitteilung, ob die Firma nicht mehr existiert oder nicht lieferfähig ist und wohin sich A/S Metallwarenvertrieb am besten wenden kann.

Im Auftrag

(Dr. Horvat.)

Herrn Dr. Horn

G/DB,

21. Juli 1944.

Herrn Ernst Winter & Sohn.,
Hamburg.

Bohrdiamanten.

Wir verweisen auf unsere Briefe von 3/4, 2/5 und l.d.s. Mts. auf die wir bis heute ohne Antwort sind.

Wir erhielten heute die Mitteilung vom Reichskommissar dass Sie noch keinen Antrag für die Ausfuhr der von uns bestellten Bohrdiamanten eingereicht haben. Da wir in grosser Verlegenheit sind bitten wir um schnellste Nachricht wie die Sache steht.

Hochachtungsvoll

f

RAFFINERINGSVERKET A/S

TELEGRAMADR.: NIKOB

CODES: A.B.C. 5TH EDITION
HENTLEY'S

TELEFONER: 2533 2029

G/OR

KRISTIANSAND S. 21. August 1944

SVAR UTBEDES I 2 EKSEMPLARER.

Reichskommissar für die bes. Norweg. Gebiete,
Herrn Dr. Horvath,

O s l o .

Diamanten.

Unter Bezugnahme auf frühere Korrespondenz schicken wir Ihnen in der Einlage Abschrift des Schreibens vom 11. ds. von Ernst Winther & Sohn Hamburg woraus Sie bitte bemerken wollen, dass Ihre Befürwortung für die Genehmigung erst jetzt bei Winter eingegangen ist, und dass die Diamanten demnächst erwartet werden dürfen.

Hochachtungsvoll
P. P. RAFFINERINGSVERKET A/S

Einl.

RAFFINERINGSVERKET A/S

Abdruck
WINTER -DIAMANTEN.

Kirken L. Norwag.

21.7.44-

Raffineringsverket A/S
Kristiansand S./Norwegen.

11.8.44

Wir erhielten jetzt von der Reichsstelle die Mitteilung von der Befürwortung durch den Reichskommissar für die besetzten norwegischen Gebiete, sodass der Genehmigung nichts mehr im Wege steht. Einen entsprechenden Antrag haben wir eingereicht und erwarten ihn in einigen Tagen zurück. Alsdann kann Lieferung sofort erfolgen.

Bemerken möchten wir noch, dass die Bohrsteine in der seinerzeit von Ihnen angegebenen Zusammenstellung nicht vorrätig sind. Wir könnten Ihnen zurzeit liefern :

ca. 3 - 3	pro Karat	125.-	Karat,	zum Karatpreis von	km.28.-
" 4 - 5	"	175.-	"	"	" 32.-

Hochachtungsvoll

Ernst Winther & Sohn

N.B.

Ihre Briefe blieben versehentlich unbeantwortet, da wir -unter Bezugnahme auf unser Schreiben vom 31.1.44 - immer noch auf den Eingang der Originalbestätigung durch den Reichskommissar für die besetzten norwegischen Gebiete warteten.

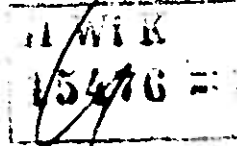
d.U.

Reichsstelle für Edelmetalle

Fernruf: 52 26 57

Postcheckkonto: Berlin 155515

Deutsche Dienstpost !
Reichsstelle für Edelmetalle, Berlin C 2, Breite Str. 8-9, Postfach 49

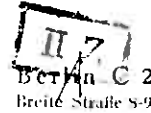
An den

12.12/44

Herrn Reichskommissar für die
besetzten norwegischen Gebiete

O s l o
=====

22. 11. 44

II Wi 10929/44 Dr.H/Hg. 1.8.44 10.8.44 D/Uh/Da

Betr. Bohrdiamanten.

Dass die Firma Ernst Winter & Sohn, Hamburg auf die verschiedenen Schreiben der A/S Raffineringsverket, Kristiansand nicht geantwortet hat, ist mir unerklärlich. Die Firma ist zwar vor längerer Zeit bombengeschädigt, aber z.Zt. wieder ~~vom~~ in Betrieb. -

Ich teilte Ihnen am 19. April d.J. mit, dass ich den Antrag auf Freigabe von 300.- ct Bohrdiamanten bei Vorkommen genehmigen werde, musste aber heute feststellen, dass der Antrag überhaupt noch nicht gestellt wurde.

Ich habe der Firma Winter heute das in Durchschrift beigefügte Schreiben zugestellt und werde auch Gelegenheit nehmen, anlässlich einer heute stattfindenden Besprechung, in welcher Herr Winter ebenfalls anwesend ist, diesem Ihr Schreiben zur Kenntnis zu bringen.

Der Reichsbeauftragte

i.A.

Anlage.

R. Vordr. 79
28. 12. 43

Firma

Ernst Winter & Sohn

Hamburg 19

=====

Osterstrasse 58-60

D/UH/Da

10.8.1944

Export von Bohrdiamanten nach Norwegen.

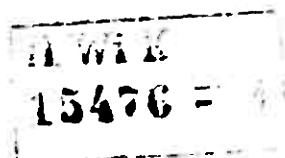
Der Reichskommissar für die besetzten norwegischen Gebiete in Oslo teilt mir mit, dass Sie auf die verschiedenen Mahabriefe der Firma A/S Raffineringsverket, Kristiansand zwecks Lieferung von 300.- ct Bohrdiamanten trotz wiederholten Drängens keine Antwort gegeben haben.

Ich stellte heute fest, dass mir von Ihnen für dieses Exportgeschäft überhaupt noch kein Antrag eingereicht worden ist. Ich bitte Sie deshalb um Mitteilung, ob bei Ihnen überhaupt ein Auftrag von der vorgenannten Firma vorliegt und welches die Ursache ist, warum Sie auf die verschiedenen Schreiben der A/S Raffineringsverket nicht geantwortet haben.

Für den Fall, dass eine ordnungsgemäße Auftragserteilung erfolgte, wollen Sie umgehend einen entsprechenden Freigabeantrag hier vorlegen und für schnellste Lieferung sorgen, weil die Bohrdiamanten zur Förderung von Nickel dringend gebraucht werden.

Der Reichsbeauftragte
im Auftrag

W. W. W.

Reichsstelle für Edelmetalle

Fernruf: 52 26 37

Postcheckkonto: Berlin 133 313

Reichsstelle für Edelmetalle, Berlin C2, Breite Straße 8-9, Postfach 39

28. AUG. 1944

An den

Herrn Reichskommissar für die
besetzten norwegischen Gebiete, Oslo
über Berliner Dienststelle

Berlin W. 35

Berlin C2
Breite Straße 8-9

Ihre Zeichen *12349/41* Ihre Nachricht vom *1.8.44* Meine Nachricht vom *23.8.44* Meine Zeichen
II Wi 10929/44 Dr.H/Hg. 1.8.44 23.8.44 D/Uh/Da
Betr. Bohrdiamanten. A/S Raffineringsverket,
Kristiandand.

Der Firma Ernst Winter & Sohn,
Hamburg wurde nunmehr die Genehmigung zur
Lieferung von 300.- ct Bohrdiamanten für
die Nickelgruben der oben angeführten
Firma erteilt.

Der Reichsbeauftragte
im Auftrag

My 4.9.

7. Sept. 1944.

II Nr 12483/44 Dr.H/Hg

Firma

Raffineringsverket A/S.,
Kristiansand.

Betr. Bohrdiamanten.

Ich erhielt Mitteilung, dass die Firma Ernst Winter & Sohn, Hamburg, die Genehmigung zur Lieferung von 300 Karat Bohrdiamanten für die Untersuchungsarbeiten Ihrer Nickelgruben erteilt wurde. Ich bitte um Mitteilung, ob Sie diese Diamanten erhalten haben.

Hrb. 5.10.

Im Auftrag

Horvath

(Dr. Horvath)

MEMORANDUM

RAFFINERINGSVERKET A/s

TELEGRAMADR: NIKOB
CODES: A. B. C. 5TH EDITION - BENTLEYS
TELEFONER: 2533, 2629

KRISTIANSAND S. 11. Sept. 1944.

6.13106/44
Der Reichskommissar,
z.H. Herrn Dr. Horvath,

Osl.

REICHSKOMMISSAR
13 SEP. 1944
Ant.

II Wi 12483/44 Dr.H)Hg.
Betr. Bohrdiamanten.

In Beantwortung Ihres Schreibens vom
7. d.Lts. teilen wir hierdurch mit, dass wir nun Unterrichtung
von Ernst Winter & Son, Hamburg erhalten haben, dass die
Bohddiamanten am 31. v.Lts. abgesandt wurden.

Hochachtungsvoll

P. O. RANTZEN

2 d A 812.

Bergarkiv:

Rapport nr.: 1750

BV 6074

GALLTJELAND KOBBERLIS-SKÅR ved Osterfjorden.

Galltjeland skår ligger ca 1 km. fra Osterfjorden og i ca 150 m. høide over havet. Se kartskizzen. Forekomsten er i en bånd i grunn av skifer. Fahlbaandserierne er kobberlis, svovellis og manganlis. De enkelte båndene er oftemer skifer, som synes særlig å være av skifer. Hornblendeskiffer og gneiser. I fahlbaand-serierne forekommer selv vis udsendning af små i drøie småstykker. Kobberlisen i fahlbaand serierne saavidt samlet, at den kunne udskedes til stykmalmen i det hele og hele er forekomsten rik nok til temmelig kobberfattig. Et af de steder som ses i skår 1, som er det mest lovende, vilde alt brukt i 2-3 meter bred ikke kunne gi 1 2 1 2 kobber. Det vil med andre ord sige, at det mest lovende punkt, som var bittet i fahlbaandet, ikke viser mere end 1/2 Stickeren, som havde staaet for skjærningen, sødeltte, at der var ledet en prøve, som viste 1.5 % Cu. Han opgav videre at en prøve af udsortert magnetit kun holdt 0.12 % nikkel.

Maalinger. Jeg foretog kun en orienterende maaling ca 8 m. N. for skår 1. Maalingeren viste, at eriseringen har var som i skår 1 og at der ikke forekom ren, samlet malin.

Dette fahlbaand opgaves at kunne følges ganske langt i SSR-reining. Ved ^{at} en par uges maaling vilde man kunne afgjøre, om det i en kilometer eller 2's længde findes udsortert rene partier. Et saadant maaling bør engang foretages.

Galltjeland er for tiden uden interesse for os.

Nord den 24. december 1938

Chr. Alnæs

Hr. H. Fastner,

ANVERS.

21

Osteroen

Exempl. n. n.

Gulter 1/2

WJMA

FIVE

Myra C. Felt

1941

67
40°
St
67
V
67
67
67
67
67
R
67
67
35'

Rapport

over

Guldberges Kobberforekomst.

Guldberget ligger ^{fra} N-siden af Osterbøen et par mil nord for bergen. Gangen gaar ned til fjorden en halvanden kilometers vej nord for gaarden. Afskildnes i et lodret eller endog en smule uoverhængende fjeld af ca 100 m.h. I dette saaes en linse- eller nyreformet, noget bøiet udskiining af en mørk bergart - sikkerlig en hornblendebergart, og under denne saaes fra fjorden af et grønfarvet baand. Kun paa et eneste sted var dette grønfarvede baand tilgængelig, og her var der sat et par skud. Deres grønne farve skyldes forvittringsprodukter af kobberkis, malakit og kobberlasur. I baandet saaes en impregnation af svovlsis og kobberkis, men saa kobberfattig, at jeg intetsteds kunde konstatere saa meget som 1 % kobber. Tilhørende en af det rust- og kobbergrønt-farvede baand syntes afersaaet, men kan bestemmes paa lang afstand ikke betydelig og neppe nogetsteds mere end meter.

Som nævnt er fjeldvæggen absolut utilgængelig under paa et enkelt punkt. Efter dette alene kan der selvfølgelig ikke findes nogen anden kobber, og jeg ser ikke noget sandsynligt, at der skulde være noget at gøre, og i et hvert fald kan den ikke findes i det nærmeste omgivelser. Den an-
gaaende Guldberges.

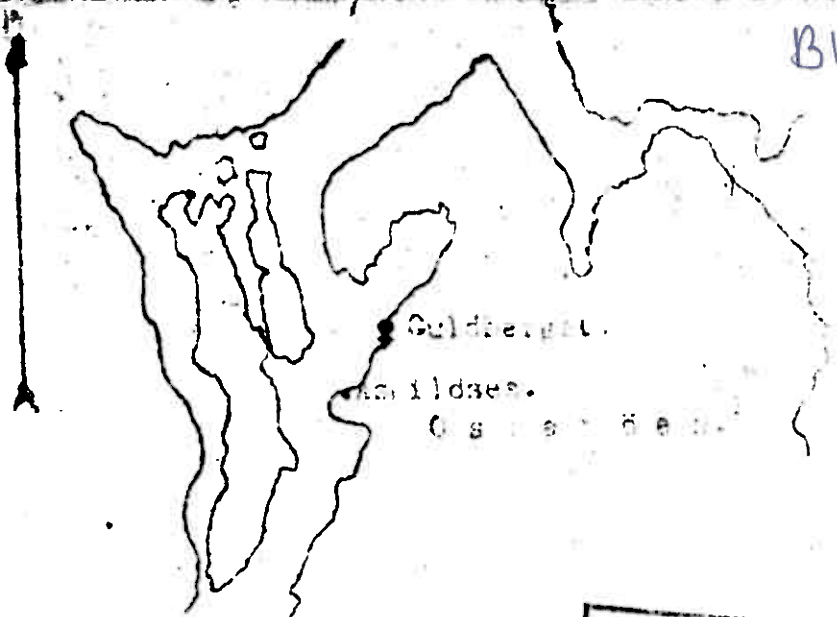
Stord den 21. mai 1909

[Signature]

BV 6074

188102

1/10.000.

Norges Geologiske Undersøkelser
Bergarkivet
Rapport nr.: 1753-01

Seet fra fjorden af i retning SE.

Profil N. 1753-01.

NE

SE

Hornblendeberg

1/1600

